

Jeseni ZK o upravah za dohodke

Novi sekretar MS ZK Ljubljana Andrej Ambrožič

LJUBLJANA — 11. julija je bila v Ljubljani seja Medobčinskega sveta ZK Ljubljana-okolica, na kateri so za novega sekretarja tega organa izvolili Andreja Ambrožiča iz Grosuplje, ki je bil doslej sekretar predsedstva OK ZK Grosuplje. Novo dolžnost bo prevzel s 1. septembrom, ko se bo sedanji sekretar Ludvik Zajc upokojil.

Na seji so sklenili, da bodo javno obravnavo o poročilu o delu ZKS med 9. in 10. kongresom ZKS organizirali v osnovnih organizacijah ZK v jeseni. Ugotovili so tudi, da je evidentiranje za razne odgovorne dolžnosti v ZK v posameznih občinah pa tudi za višje organe ZK v glavnem povsod uspešno zaključeno.

Najzanimivejša je bila razprava o delu uprav za družbene prihodke. Pri tem je bil poseben poudarek na avtomatski obdelavi podatkov ter posodobitvi pa tudi poenotenju dela. Poudarjeno je bilo, naj bi bila organizacija medobčinskih uprav za družbene prihodke taka, da bo omogočala boljše in uspešnejše delo, kar bo omogočilo, da bi se hitreje spopadli z neupravičenim socialnim razlikovanjem in bogatenjem. Podrobneje bodo o tem razpravljali občinski komiteji ZK na prvih jesenskih sejah, pri čemer bodo zadevo obravnavali predvsem s socialno-političnega vidika.

J. P.

METLIŠKI PEVCI V RONKIH

RONKI — V tem italijanskem mestu so v soboto pripravili v okviru kulturnega sodelovanja pobratenih občin Ronki, Wagner in Metlika nastop pevskih zborov iz teh treh mest. Metliki je predstavljal mešani pevski zbor Beti. Domačini so Metličane sprejeli zelo priščno, nastopa pevskih zborov pa se je udeležilo veliko ljudi. S pevci so v Ronki odpotovali tudi otroci iz Metlike, ki bodo del svojih počitnic preživeli pri svojih vrstnikih iz pobratenih Ronkov.

Beogradska banka zdaj tudi v Brežicah

Več okenc, krajše vrste

BREŽICE — V petek, 12. julija, so v mestnem središču odprli ekspoziuro Beogradske banke. Vršilec dolžnosti glavnega direktorja Temeljne banke v Ljubljani je ob tej priložnosti omenil, da je širjenje ekspoziur v interesu občanov, saj vodi k učinkovitejšemu poslovanju brez gneče pred okenci.

V Sloveniji je ta mreža pomajnklija in ljudje z bančnimi storitvami niso zadovoljni. Tudi v Brežicah je bila do pred kratkim velika stiska in Ljubljanska banka je zato, da ljudje ne bi čakali v vrstah, zgradila nove prostore pri Blagovnici. Ni še dolgo, kar so jih odprli.

»Zdrava konkurenca je dobrodošla tudi v našem sistemu,« je na petkovi otvoritvi dejal predsednik občinske skupščine Mirko Kambič, ki je tako kot Lojze Škok prepričan, da bo banka delovala v našo skupno korist.

IMV bo deljena na dva dela

Junjsko poročilo iz IMV vsebuje pomembne organizacijske novosti

NOVO MESTO — Začasni kolegijski poslovodni organ IMV je 16. julija poročal o svojem delu v juniju novomeškemu izvršnemu svetu. Zamisel, da morata atomobilski in prikoličarski program čimprej narazen, podpira slovenski izvršni svet in stroka, Zavod za organizacijo SRS.

Medtem ko glede nadaljnje usode avtomobilskega programa še vedno ni končne poteze, ker se tik pred dopusti dogovarjajo še ambasadorji in ministri Jugoslavije in Francije, pa je bilo junija v pogajanjih z Renaultom dosežena precej. Pristali so na večino zahtev IMV, ne pa še na vse.

Lep praznik v Žužemberku

Na slavlju so se izkazali lovci, in proslavi je govoril Bogdan Osolnik — Kdaj bo delala lekarna?

ŽUŽEMBERK — V nedeljo, 13. julija, so krajevni praznik počastili s slavnostno sejo skupščine krajevnih skupnosti, otvoritvijo lekarne, lovsko razstavo in množično proslavo na Glavnem trgu, zaključili pa z veselico.

13. julij so si Žužemberčani izbrali za svoj praznik v spomin na ustanovitev prve motorizirane partizanske enote leta 1943 in na 13. julij 1942, ko je bil Žužemberk prvič osvobojen. Takrat je bila postavljena v Žužemberku prva komanda mesta v Sloveniji, ki ji je poveljeval nedavno umrl domačin Franc Smrke-Još.

Na slavnostni seji je te dogodke osvetlila Slavka Andrejčič, predsednica skupščine, poudarila pa je tudi pridobitve kraja v zadnjih letih. Sledila je otvoritev lekarne v prostorih starega obrata Iskre, kjer zdaj Emona — Dolenjka ureja večjo samopostrežnico, katere otvoritev je napovedana za 10. avgust. V prtiličju so s sredstvi krajanov in delovnih organizacij uredili in sodobno opremili prostor za nujno potrebno lekarno.

Proslava na Glavnem trgu je bila dobro obiskana, popestril jo je kultur-

ni program, slavnostni govor pa je imel Bogdan Osolnik, ki je 1942 kot partizan in aktivist sodeloval pri prvi osvoboditvi Žužemberka.

Tov. Osolnik je govoril o izrednem pomenu prve osvoboditve Žužemberka za celotno NOB, poudaril pa je tudi dejstvo, da je Suha krajina dočakala konec vojne bolj opustošena kot katerakoli slovenska pokrajina. Že v prvih letih obnove pa nismo delali nikakršnih razlik med posameznimi kraji in ljudmi — je dejal med drugim. Govornik je posebej naglasil pomen, ki ga imajo zvezne mladinske delovne akcije, ki letos že deseti potekajo v Suhi krajini in ji pomagajo iz zaostalosti. Ko pa je v zanj značilnih klenih besedah omenjal današnje razmere v družbi, je dejal, da se moramo bolj odločno spopadati s kršenjem pravil, ki so dobila osnovo v NOB, in ne smemo izgubiti zaupanja v cilje, ki smo si jih zastavili.

R. BAČER

no izvozno usmerjena proizvodnja v bodoče vleči za sabo še avtomobilski program, s katerim nima nič skupnega.

● Novomeški izvršni svet je ponovno poudaril »nič ni v IMV tako svetega, da se ne bi moglo spremeniti, samo da bi zagotovili socialno varnost delavcev.« To velja tudi za predlagano razpolovitev IMV na dva dela, kljub sentimentalni navezanosti nekaterih v IMV na poslovanje pod skupno streho.

Tudi novomeški izvršni svet v celoti podpira zamisel o prepolovitvi IMV, priporočil pa je, naj predlog čimprej izpeljejo v praksi, da bi prikoličarski proizvodnji lahko zagotovili mesto v republiškem srednjeročnem planu.

Po obisku Franca Popita v IMV se je omajala tudi ŽTP in deblokiral devizni račun IMV, dokaj ugodne rezultate pa imajo tudi v proizvodnji, čeprav je ravno junija prišlo do manjših zastojev.

R. BAČER

SMRT NA ŽELEZNIŠKEM PREHODU

SEVNICA — V nedeljo popoldne je prišlo na zavarovanem železniškem prehodu na Savski cesti v Sevnici do smrtne nezgode. 78-letna Sevnica Marija Sikole je prečkala železniške tire, čeprav so bile zapornice spuščene. Sikoletova jih je obhodila, taktir pa je iz ljubljanske smeri pripeljal potniški vlak, ženico zadel in zbil kakih 20 metrov daleč, kjer je obležala mrtva.

J. P.

Noč na Kolpi in poletne športne igre

Kaj pripravljajo Gribeljci in Viničani

Gribeljci in Viničani bodo poskrbeli, da boste imeli kam iti 20. in 21. julija. 20. julija bo že sedmič zapovrstjo v Gribljah Noč na Kolpi, ki bo imela letos mednarodno udeležbo, saj bo igral za zabavo in ples ansambel Toneta Klepca iz Amerike. Kdor nima rad te vrste glasbo, bo prišel na svoj račun ob zagrebškem ansamblu Zagrebški pajdaši. Ti bodo spremljali pevko Višnjo Korbar in popularnega Tonija Kljakoviča. Obiskovalce Noči na Kolpi bo spravljal v smeh humorist Drago Bahun, imenovan Petrica Kerempuh, manekenke pa bodo prikazale nekaj najuspešnejših modelov iz letošnje kopalne kolekcije Beti.

Dan pozneje, 21. julija, bodo ob 16. uri na viniškem kopalšču prve poletne športne igre v stilu »iger brez meja.« Viničani bodo preko iger oživili legende iz svojega kraja: tako bodo tekmovalci reševali lepe deklice pred zlobnimi povodnimi možmi, iskali bodo v Kolpi zlatnike, s hrvaških strani bodo »švercali« živino, branili se bodo pred Turki, se preizkušali, kdo je boljši v veslanju in tako naprej. Med posameznimi tekmovalnimi večerini bodo nastopale folklorne in taburarske skupine. Skratka: na Viniči bo 21. julija veselo, kot ni bilo že dolgo.

T. G.

SLAVJE ŠOFERJEV

KOČEVJE — Šoferji in avtomehariki so svečano proslavili svoj praznik 13. julij. Na ta dan je bila najprej parada z vozili, godbo in mažoretkami po ulicah Kočevja, nato pa je bilo pri spomeniku svobode sredi mesta zborovanje šoferjev in avtomeharikov, na katerem so govorili v imenu občinskih družbenopolitičnih organizacij Borut Kopitar, v imenu Zveze združenih šoferjev in avtomeharikov pa njen predsednik Boris Ličen. Ob tej priložnosti je delegacija združenja šoferjev in avtomeharikov položila tudi venec pred spomenik svobode, delavska godba in mažoretke pa so izvedle kulturni program. Za nameček je bila kasneje še tekma med suhim in debelim.

DRUŽBENO VARSTVO V OBRTHI ZADRUGI GRİČ

BREŽICE — Na predlog družbenega pravobranilca samoupravljanja v Krškem je občinska skupščina na seji 15. julija sprejela sklep o začasnih ukrepih družbenega varstva v Obrtni zadrugi Grič v Brežicah. Za ta korak se je odločila zaradi motenj v samoupravnih odnosih in oškodovanja družbenih interesov. Družbeno varstvo bo trajalo leto dni, vse pravice in obveznosti direktorja pa je s 15. julijem prevzel začasni kolektivni poslovodni organ. V tem času naj bi odpravil nepravilnosti, uskladil samoupravne akte in zagotovil možnosti za normalen razvoj te delovne organizacije.

Birokratske besedne plohe

Po občinah postajajo naši delegati poslušni, molčeči, malodane pokorno vdani odjemalci poročil raznih strokovnih služb, ko brez volje dvigujejo roke. Le malokdo še premore toliko potrpežljivosti, da bi prodrli v formalistično paberkanje, ki ga vsiljuje tako zelo učena govornica za današjo rabo. Poročila in predlogi, vedno znova formalni in gostobesedni, ne dajejo nikakršnih plodnih razprav. Povsod so tako hlastno prevzeli vse odenke političnega izrazoslovja, da se ti ježijo lasje. Neumno bi bilo pričakovati, da bi ob razboboteni birokraciji dobili razumljiv in preprost jezik, vendar se je ta bujni plevel le preveč razrasel. Skupaj s splošnimi apeli in nauki je tako nedolžen in neobvezujoč, da spretno zakriva včasih zares korenite družbene spremembe. Če pa poudarjamo obliko in navidezno zanemarjamo vsebino in dejstva, se brž prikrade sum poigravanja z ljudmi, če ne še kaj več. Pomanjkanje vseh vrst družbene morale je rodilo vrsto predpisov, uredb, zakonov, ki vstrajno »bogati« tudi samoupravljaljsko prakso, ki prevzema vse, kar se na konjunktornem tržišču izrazoslovja poraja. Ta parada bombastičnega sloga pa je čisto navadno postavljatstvo tistih, ki ne mislijo in zmorejo le besedne plohe. Samoupravljanje je tudi zato videti bolj siromašno, saj mu ovojti tako nekritično prevzete gostobesednosti zamegljujejo resnični pomen in smisel.

D. SEDEJ

ŽUŽEMBERK JE SLAVIL — Ko so 13. julija v Žužemberku počastili krajevni praznik, je bila osrednja prireditev na Glavnem trgu, kjer so pripravili bogat kulturni program, ki so si ga poleg gostov in krajanov ogledali tudi brigadirji letošnje mladinske akcije Suha krajina 85. (Foto: R. Bačer)

So uspehi le plod naključij?

Ribniško gospodarstvo dobro posluje — Doslej premalo izboljšav v poslovanju — Matjaž Nosan izvoljen za novega sekretarja ZK

RIBNICA — »V prvih treh mesecih smo pri nas ugotavljali 21-odstotno povečanje proizvodnje, še enkrat večji izvoz kot lani v istem času, prav tako sta bila večja dohodek in akumulacija. Pojavilo se je zmotno mišljenje, da so ti rezultati posledica spremenjenega, boljše načina poslovanja. V naslednjih mesecih pa se je začelo kazati, — so bili boljši rezultati posledica naključnih vplivov,« je na seji občinskega komiteja ZK dejal Franc Lapajne, predsednik ribniškega izvršnega sveta.

Sičer pa so na seji, ki je bila pretekli teden, ugotavljali, da je struktura proizvodnje v občini neugodna. Prevla-

duje namreč proizvodnja za široko porabo, ki je vedno težja. Vendar za strokovne službe težave pri prodaji ne bi smele biti presenečenje. V takih razmerah bi se morale še bolj angažirati.

J. SIMČIČ

KAPELE VABIJO

V Kapelah za dan vstaje in jubilej godbe Kapela OK ZKS Brežice in gasilska godba Kapela vabita na osrednjo počastitev 40-letnice osvoboditve, dneva vstaje in 135. obletnice godbe na pihala Kapela, ki bo 20. in 21. julija. Jubilejni koncert tamkajšnje godbe bo v soboto zvečer v Kapelah, v nedeljo ob 15. uri se bodo s samostojnimi nastopi predstavili v Kapelah pihalni orkestri iz Proseka—Kontovela pri Trstu, gasilska godba iz Loč, godbeniki iz Rozge na Hrvaškem in domačini. Slavnostni govornik bo podpredsednik RK SZDL Jože Knez.

VREME

V drugi polovici tedna bo sončno in vroče.

KRIVA OTROŠKA IGRA — V ponedeljek, 16. julija, okoli 19. ure je zagorel kozolec, last 65-letne Franciške Lampe iz Regrče vasi. Kot je policajci preiskava, je ogenj vnovič zanetila neprevidna otroška igra z vžigalnim voz in okoli 100 kilogramov sene. Požar so poleg šmihelskih gasilcev, ki so bili zelo hitro na mestu požara gasili še novomeški poklicni gasilci. (Foto: M. Markelj)

Umanjkali so ameriški kupci

Žužemberška Iskra v hudih težavah, vendar izgube ne bo

ŽUŽEMBERK — Domala vse Iskrine tovarne, ki so bile usmerjene na ameriško tržišče, je letos prizadelo dejstvo, da iz Amerike ni več kupcev. Tak primer je tudi z Iskrino tovarno Keko v Žužemberku, ki je nad tri četrtine proizvodnje usmerjala na ameriški trg. Kakšne so posledice za 471-članski kolektiv?

»Prodaja v Ameriko se je letos nenadoma v celoti zaprla, to pa pomeni za naše tovarno izpad 2 milijona dolarjev izvoza, saj bomo prodali na tuje komaj za 200.000 dolarjev izdelkov. Trdno smo računali tudi na pogodbo s Kitajsko za izvoz opreme v vrednosti 500.000 dolarjev, a so podpisali pogodbo samo za 100.000 dolarjev.

Smo v hudih težavah, računam pa, da se bodo te po dopustih še zaostriale,« pravi direktor Keka mag. Dušan Lavrič, ne da bi stvari olupševal.

Da bi prebrodili krizo, se dogovarjanje z drugimi Iskrinimi tovarnami za montažo sestavnih delov za številce, ki merijo električno energijo, in za montažo sesalcev. Taka dela naj bi prevzeli letos do konca leta, medtem pa intenzivno iščejo možnosti prodaje na drugih tujih tržiščih za leto 1986. Mislijo, da jim bo uspelo, saj skušajo na hitro preusmerjati programe.

Da pa kolektiv Keka še vedno veliko pomeni Suhu, krajini, pove podatek, da so letos prispevali 6 mili-

jonov dinarjev za gradnjo lekame in razvoj telefonije, kupili so dve stanovanji, osebnih dohodkov zaposlenih pa po 1. juniju za doseženo normo nimajo več pod 30 tisočakov. Poprečni zaslužek v juniju je znašal čez 35.000 din.

Domaćini občutijo trenutno Iskrino krizo predvsem v tem, ker ne morejo zaposlovati novih delavcev, čeravno je okrog 40 interesentov.

Da pa tudi razvojna služba ne drži rok križem, pričča dejstvo, da so prav letos osvojili proizvodnjo lastnih keramičnih polizdelkov na osnovi povsem nove tehnologije. Prav ta naložba v vrednosti 60 milijonov dinarjev omogoča hitrejšo prilagajanje potrebam trga.

R. BAČER

Za ZK ne bi smelo biti dopusta

Na seji OK ZKS Trebnje kritično o (ne)doseganju zastavljenih gospodarskih ciljev

TREBNJE — Kakor kažejo analize o uresničevanju programa gospodarske stabilizacije v občini Trebnje, trebnjsko gospodarstvo nazaduje. Rezultati so takšni, s kakršnimi se je občina lahko ponašala leta 1978, izvoz se slabša, poleg tega pa občino pesti tudi pomanjkanje kadrov in perspektivnih programov. Zato so na seji občinskega komiteja ZK, ki je bila pretekli ponedeljek, sprejeli usmeritve za nadaljnje delo, katerih jedro je, da se je treba nasloniti na lastne sile.

Čeprav v občini niso enogledni in je razpoloženje vse prej kot kapitulantsko, je vendarle res, da gospodarstvo ne dosega zastavljenih načrtov, zapisanih v načrtih in resoluciji. To pomeni, da bo občina zaostajala za siceršnjim republiškim povprečjem in se bo zdaj zdaj spet znašla na tistem mestu, kjer je že bila. Ob vsem tem pa se v nekaterih dejavnostih obnašajo, kakor da bi bilo gospodarstvo cvetoče in na najvišjem vzponu. Ta ugotovitev velja za skupno porabo, zlasti pa za zdravstvo in šolstvo, kjer sploh ne upoštevajo razmer v občini.

Vzrokov za nazadovanje gospodarstva seveda ne gre iskati samo v občini, ampak tudi v objektivnih okoliščinah. Res pa je, da bi se dalo z bolj realnim planiranjem in preusmerjenjem proizvodnje izogniti marsikateri čeri.

● Na seji so govorili tudi o izgubarjih. Reševanje IKG se je že začelo, vendar bo treba pohiteti z začetkom proizvodnje, saj bo sicer občina ob precepen delež družbenega proizvoda. Marsikaj nejasnega je tudi okoli mirenske IMV, kjer pa računski večkrat doslej niso bili čisti. Vsekakor si bodo v občini prizadevali najti možnosti za sanacijo tovarne, kar pa je v sedanjem času težje, kakor bi bilo pred leti.

V sklepe so zapisali, da morajo osnovne organizacije redno spremljati priprave na sprejemanje planov za naslednje srednjeroče, izvajanje ukrepov ekonomske stabilizacije, zlasti pa se je treba opreti na lastne sile in pospešiti inovacijsko gibanje. Sekretar komiteja Milan Kranjc je pred koncem seje opozoril vse, da za Zvezo komunistov v sedanjem času ni dopust. Tako morajo člani komiteja redno obiskovati osnovne organizacije, za katere so zadolženi.

J. S.

INOVACIJE BODO SKRAJŠEVALE REMONTE V ATOMSKI

KRŠKO — Že od sredine junija opravlja okoli 300 delavcev jedrske elektrarne Krško in 350 delavcev iz organizacij, ki so sodelovale pri gradnji naše prve nuklearke, posebna in do podrobnosti načrtovana remontna dela. Še posebno pozornost posvečajo napravam, ki jim letos potече garancija. Ob koncu prejšnjega tedna so pričeli pregledovati reaktorsko posodo oziroma zadrževalni hram, hkrati pa so začeli z redno menjavo okrog 40 gorivnih elementov in premeščanjem ostalega goriva. Pri tem zaradi nekaterih inovacij, s katerimi naj bi že prihodnje leto skrajšali remont za 5 dni, malce kasnije, glede na celotni program pa dela potekajo po načrtu.

Uspešna mirenska vitka

V Dani komaj sprti izdelajo dovolj te pijače

MIRNA — Vsak privarčevani dinar je dober. Zato ljudje povsod, kjer se le da, izkoristijo možnost cenejšega nakupa. Tak nakup pa je mogoče opraviti tudi v industrijskih prodajalnah, ki jih kupci v zadnjem času dobesedno

Milica Kos: Kupci najbolj povprašujejo po vitki.

oblegajo. Tudi Danina industrijska prodajalna na Mirni je te dni, ko so končno napolnili vroči dnevi, vsak dan bolj polna.

Prijazna prodajalka Milica Kos rada pove, da se zdaj kupci najbolj ogrevajo za sadne sirupe, saj je to najcenejša pijača za otroke. Poleg tega ljudje močno sprašujejo za nov Danin izdelek — vitko. Najbolj cenjen je okus po ananasi, potem po oranži, višnji in jabolkih. Prav nič nenavadnega pa ni, da po tej pijači najpogosteje segajo ženske. Med alkoholnimi pijačami je najbolj cenjen rum, ki je po mnenju mnogih strank najboljši na jugoslovanskem trgu.

Ob koncu pogovora, ki je bil v resnici kratek zaradi kupcev, ki jih je v teh dneh v resnici veliko, pa je Milica izdala še skrivnost: Dana namreč odkupuje steklenice z navoji, česar ne počno nikjer drugje.

J. S.

NAŠA ANKETA

Bazeni namesto morja?

Zadnje soboto in nedeljo smo končno dočakali pravo poletje, pošteno tople dneve brez dežja in neviht. Vročina je doobra napolnila naše toplince in bazene kljub razmeroma kar zasoljenim cenam, pa tudi rečna obrežja so bila marsikje precej obljudena. Mnogi tako tudi nadomeščajo »izpad« letovanja ob morju, ki je vse večjemu številu zaradi visokih cen nedosegljivo, sicer pa — komu ne prija tovrstna osvežitev v vročem poletnem dnevu? Tako bodo bazeni in sploh vsi za kopanje primerni kraji gotovo še vse poletje precej oblegani v vročih sončnih dneh, čeprav odgovori, ki smo jih zbrali za našo današnjo anketo, tega ne dokazujejo. Sicer pa drži, da v prenekaterem kraju ali v bližini nimajo bazena oz. vode, v kateri bi se dalo osvežiti.

LOJZE ŠTRUCELJ, kmet iz Gribelj: »Jaz se kopam v svojem znoju na njivah. Naša vas leži ob Kolpi, pa sem se lani enkrat kopal, letos pa še ne in tudi ne kaže, da bo kaj časa. Na kmetiji je poleti največje dela. Če si še vzamem kakšno uro časa, si ga za počitek, da potem lahko bolj delam. Nazadnje sva bila z ženo na morju pred 13 leti na poročnem potovanju. Družina skupaj še ni letovala. Imam 6 otrok, sedmi je na poti. Letos sta bila dva otroka na morju, otroci pa se seveda poleti hodijo kopat na Kolpo.«

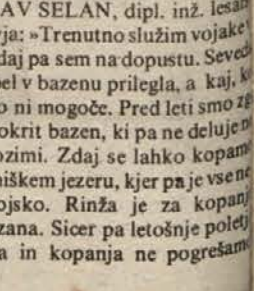

FRANC KOČEVAR, direktor metliškega Kometa: »Letos družina ne gre skupaj na morje. Otroka bosta šla v kolonijo, midva z ženo pa bova dopust preživela doma. Tako kot vsako leto bom hodil na Kolpo, ki je res zlata vredna, saj je toplo in čista reka in je Belokranjci ne zamarnjamo za nobeno morje. Letos se bom zaradi zastupitve Krupe in Lahinje kopal na Kolpi nad izlivom Lahinje. Skratka povsem zadovoljen bom z nekaj dnevi ob Kolpi. Človek je doma, ni gneče, tuja senca je dovolj pa še v tovarno lahko vsak dan skočim na hitro pogledat.«

ZVONKA BRČAR, prodajalka v novomeškem Okrasu iz Smolenje vasi: »Na kopanju v toplicah menda že šest let nismo bili. Vikende in sploh vse proste trenutke smo porabili za gradnjo hiše. Toda letos pa bomo šli na morje. Tistih 10 dni se po celetnem delu priležo, predvsem pa je dobro za otroke. Letos bomo šli v prikolico mozevega podjetja v Rovinj, ker smo morali letovanje v Dolenjkinem počitniškem domu odpovedati, ko je hčerko ugriznil pes. Seveda izbiramo za letovanje čimbolj poceni varianto.«

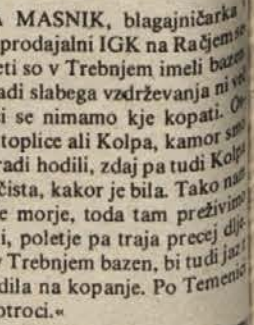
MIROSLAV SELAN, dipl. inž. lesarstva iz Kočevja: »Trenutno služim vojak v Mostarju, zdaj pa sem na dopustu. Seveda bi se mi kopal v bazenu prilegla, a kaj, v Kočevju to ni mogoče. Pred leti smo z radili nov pokrit bazen, ki pa ne deluje več poleti ne pozimi. Zdjaj se lahko kopamo edino v rudniškem jezeru, kjer pa je vse ne tako kavbojsko. Rinža je za kopanje preveč umazana. Sicer pa letošnje poletje ni kaj prida in kopanja ne pogrešamo preveč.«

SOFIJA MELKIČ, medicinska sestra v ribniškem zdravstvenem domu: »Imamo pokrit bazen, a ga podobno kot Kočevci ne moremo uporabljati niti pozimi niti poleti. V Bistrici se ne moremo kopati, ker je preveč umazana. Edina možnost je morje, tja pa gremo samo enkrat na leto za nekaj dni, in še to le malo premožnejši. Kje naj bi se v pasjih dneh namakal Ribničan?«

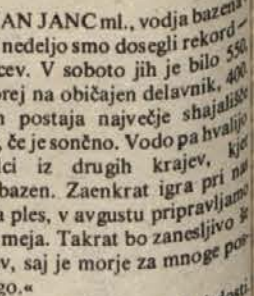
MILENA MASNIK, blaginjičarka in industrijski prodajalnik IGK na Račem: »Pred leti so v Trebnjem imeli bazen. Zdjaj ga zaradi slabega vzdrževanja ni več in Trebnjanci se nimajo kje kopati. On tanejo nam toplince ali Kolpa, kamor smo nekoč zelo radi hodili, zdaj pa tudi Kolpa ni več tako čista, kakor je bila. Tako nam ostane le še morje, toda tam preživimo samo 10 dni, poletje pa traja precej dlje. Če bi imeli v Trebnjem bazen, bi tudi jaz veselim hodila na kopanje. Po Termenju čofotajo le otroci.«

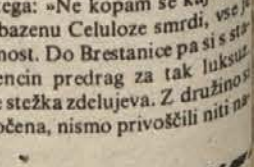
JELICA KORŠIČ iz Arrovega sela: »Za kopanje pri nas ni časa. V sezoni, ko je najbolj vroče, zorijo breskve in ni misliti na ohlajitev v Krki ali bazenu. Na prste bi lahko prešela obiske v Čateških Toplicah. Letos pa se bomo morali odtrdati od dela in peljati na kopanje poldrugo leto starega sinčka. Šli bomo v Terme, saj je Krka preveč umazana. Škoda, saj je njeno obrežje bolj vabljivo od gneče v Čateških Toplicah.«

KRISTIJAN JANC ml., vodja bazena v Sevnici: »V nedeljo smo dosegli rekord — tisoč kopalcev. V soboto jih je bilo 550, dan prej, torej na običajen delavnik, 400. Novi bazen postaja največje šhajliško Sevnčanov, če je sončno. Vodo pa hvalijo tudi kopalci iz drugih krajev, kjer premorejo bazen. Zaenkrat igra pri nas ansambel za ples, v avgustu pripravljamo še igre brez meja. Takrat bo zanesljivo še več kopalcev, saj je morje za mnoge potulo predrago.«

NEVENKA PAVLIN, delavka iz Krškega: »Ne kopam se kaj dosti. Letos sploh še nisem bila v bazenu. Pri bazenu Celuloze smrdi, vse je umazano pa še tekmovalci imajo vso prednost. Do Brestanice pa si s starim avtom ne upamo, poleg tega je bencin predrag za tak luksuz. Prednost ima gradnja hiše, ki jo z možem le stežka zdelujeva. Z družino pravzaprav že celih 10 let, odkar sem poročena, nismo privoščili niti na črtnega, skupnega oddiha na morju.«

Lakomnost ne potrebuje gretja

Maratonski zapleti okoli stanovanja dr. Eugena Bienenfelda in Maje Vladič v bloku metliškega zdravstvenega doma — 170 din za garažo

METLIKA — So pač taki časi, ko je treba kurjavo plačevati tudi v najbolj vročih poletnih mesecih. Prav plačevanje oziroma neplačevanje stroškov za ogrevanje je v tem času ena od vročih tem v Metliki. Gre za dvoje stanovanj v bloku metliškega zdravstvenega doma: trisobno stanovanje bivšega direktorja doma dr. Eugena Bienenfelda in garsonjero medicinske sestre Maje Vladič, prav tako bivše uslužbenke tega zavoda.

Dr. Bienenfeld je za lansko leto za centralno ogrevanje stanovanja dolžan 84.493 dinarjev, za letos tudi ni plačal še dinarja in znaša njegov dolg za prvih pet mesecev 35.622 dinarjev, medtem ko Vladičeva za lani dolguje nekaj dinarjev več kot 26 tisočakov, za letošnjih pet mesecev pa 15 tisočakov. Medtem ko bivši direktor za centralno ne plačuje nič, Vladičeva nakazuje po 2.000 dinarjev na mesec, s čemer se ji zmanjšuje lanski dolg. Dejanska cena letošnjega ogrevanja pa je za Bienenfeldovo 3-sobno stanovanje 7.120 dinarjev na mesec, za garsonjero pa 3.000 din.

Zapleti z obema stanovanjema pa so se začeli že prej. Leta 1982 je dr. Bienenfeld prekinil delovno razmerje z metliškim zdravstvenim domom in se zaposlil v Zagrebu, decembra lani je v Metliki odjavil tudi stalno bivališče, istega dne pa je Vladičeva, ki prav tako ni več zaposlena v Metliki, v svoji garsonjeri prijavila podnajemnika. V Metliki pa je ostal prijavljen Bienenfeldov sin Josip, ki študira v Zagrebu.

Znano je, da se je Josip že 1968 z materjo odselil iz Metlike v Zagreb in takrat so ga tudi odjavili. Ponovno pa se je za stalno prijavil v Metliki proti koncu leta 1979, čeprav v resnici ni stalno živel v Metliki. Vsekakor pa mu je formalno stalno bivališče v Metliki omogočilo, da je lahko vojak služil v Zagrebu.

Ko je Bienenfeld prekinil delovno razmerje z zdravstvenim domom, je bila vložena tožba za izselitev stanovanja. Vsa zadeva se kot jara kača vleče ves ta čas, kajti vmes je Bienenfeldov sin Josip s tožbo zahteval, da se ga določi kot imetnika stanovniške pravice. Tožil pa je stanovniško skupnost namesto zdravstveni dom. Sodišče je tožbo zavrnilo, češ da ne toži pravega naslova, Josip pa se je pritožil na to zavrnitev, ne da bi tožil zdravstveni dom in tako pospešil rešitev. Očitno ne gre za to, ampak ravno obratno, da se vsa zadeva kar se da zavleče, kajti med tem časom tožba za izselitev miruje.

gospodarstva, brez aktivnejše politike tečaja. Nekateri ekonomisti sicer pravijo, da izvozniki že tako in tako prevečkrat »profitirajo« in dosega pretrano visoke dohodka. Če bi bilo to res, potem bi mnogo večji del našega gospodarstva izvažal in ne prodajal na domačem tržišču. Zares »profitirajo« le tisti, ki izvažajo na klirinško tržišče.

Kritiki osnutkov zakonov pa razmišljajo povsem drugače kot profesor Bajt. Sistem, ki ga ponuja predloženi zakon — pravijo — bi nas vrnil v preteklost, saj smo podoben sistem že imeli, in to v obdobju, ko je naša hipoteka do dolgov tujini najbolj narasla. Vrnitev takšnega sistema bi za delovne organizacije pomenilo, da njihove možnosti uvoza niso odvisne od tega, koliko izvažajo, temveč od tega, kakšno mesto so dobili v planu. Dolgov naj torej ne bi plačevali tisti, ki se zadolžujejo, temveč tisti, ki izvažajo.

● Miran Potrč, vodja slovenske delegacije v zboru republik in pokrajin, je izjavil, da se slovenski »nanaša samo na stališče zvezne vlade, ne pa tudi na spremembe v deviznem sistemu. Nihče v Sloveniji ni proti konvertibilnemu dinarju, nič nimamo proti ukinitvi deviznih računov delovnih organizacij, v našem interesu je tudi, da bi dinar postal edino plačilno sredstvo na domačem trgu, je poudaril Potrč in dodal: — Na vse naše pripombe, sugestije in predloge pa smo dobili iz zvezne administracije odgovor, da je vse to možno doseči samo s pomočjo predlaganih osnutkov deviznih zakonov.

Glede na razna etiketiranja in ocene na račun hrvaško-slovenskega predloga, čeprav še sploh ni bil v širši javni razpravi, je upravičena bojazen, da bomo bolj zaposleni s formalnimi kot z vsebinskimi vidiki sprejemanja deviznega zakona. To potrjujejo tudi skrajno previdne formulacije v slovenski skupščini, ki sicer izražajo zelo konkretno in odločno nesoglasanje s predlogi ZIS, hkrati pa puščajo odprta vsa mogoča vrata za dialog in se želijo izogniti vsakršnemu uradnemu prepiranju med zagovorniki različnih stališč o isti temi.

VINKO BLATNIK

Ljubljansko pismo

Preveč žlic za plitko devizno skledo

Stališče Bajtovega inštituta v prid osnutka deviznega zakona

LJUBLJANA — Te dni se na jugoslovanskem gospodarskem prizorišču kopja najbolj lomijo v polemikah ob osnutkih treh zakonov s področja ekonomskih odnosov s tujino. ZIS je tarča ostrih kritik, pa tudi pohval in zagovorov z »druge strani«. Kakšen predlog zakona bo obveljal, ko bo konec tega navzkrižnega ognja, je težko reči. Eno pa je že jasno: sam zakon, pa naj bo tak ali drugačen, Jugoslaviji ne bo povrnil dolgov v tujini, spremenil njene gospodarske sestave in jo odprl svetu. Vse premalto namreč v takšnih preprih upoštevamo, da je treba devize najprej ustvariti, šele nato jih je možno deliti.

In v čem je jabolko spora? Po mnenju dr. Aleksandra Bajta, ki ga je izrazil v intervjuju za sarajevski tednik »Svijet«, ga niti ni. »Na našem inštitutu pravne fakultete v Ljubljani« je dejal, »samo zastopali stališče, ki je teoretično edino sprejemljivo. To je stališče enotnega deviznega trga. Od vsega začetka smo bili proti povezovanju uvoza z izvozom na individualni ravni, ker je povsem jasno, da vodi v neracionalno sestavo izvoza in uvoza, s tem pa tudi do nepravilnega strukturiranja domačega proizvodnje. Mi se torej zavzemamo in smo se vedno zavzemali za tisto trajno rešitev, ki ga predlaga sedanji osnutek deviznega zakona.«

Dr. Aleksander Bajt pa hkrati sodi, da niti sedanji niti novi sistem ne more rešiti problemov izvoza, to je problemov našega

Kmetijstvo

IZ SEVNICE 200 TON

SEVNICA — Ta občina ima, kljub temu da ima sorazmerno malo kmetijskih površin v ravnini, veliko obvezo za pridelavo pšenice po republiškem setvenem načrtu. Konec minulega tedna so pričeli žeti ranejšo sorte. Žanje lani kupljeni zadržni kombajn, delajo tudi zasebniki. Pričakujejo, da bodo odkupili predvidenih 200 ton, kar je več kot v nekaterih večjih občinah z boljšimi kmetijskimi zemljišči.

IMENITNA LOVSKA RAZSTAVA

LOVSKA RAZSTAVA — Lovska družina Plešivica v Žužemberku, ki je leta 1945 začela delati z 12 člani, danes pa jih ima 96 in 8800 hektarov lovnih površin, je v Žužemberku pripravila razstavo, ki doživlja laskave ocene tudi v strokovnih krogih. Številno rogovje, nagačene živali od medvedov do srne, raznih kun in ptic je zanimivost, ki si jo ogledujejo številni krajani. (Foto: R. Bačer)

Sejmišča

BREŽICE: V soboto so rejci prideljali na sejmi 398 pujskov do treh tednov starosti. Prodali so jih 251 po 400 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Zvest električni pastir

Električni pastir ni le učinkovito zamenjal človeka, marveč je omogočil tudi načrtno, postopno, t.i. čredinsko pašo, ki šele lahko daje prave pašne učinke. O njih so se rejci že dodobra prepričali. Novost se je obnesla povsod, to po svoje dokazujejo tudi številni izdelovalci teh naprav (Herkules, Novak, Ris idr.), ki nimajo težav s prodajo. Seveda se obnese le strokovno pravilno nameščen električni pastir ali električna ograja, kot tudi pravijo. Začne se že z izbiro zemljišča. Mokri pašnik ni primeren, saj goveji parkelj ne sme raztrgati ruše, kisle trave pa za pašo tako in tako niso primerne. Prilagoditi je treba tudi velikost in namembnost. Pri pašno-kosni rabi travinja je celotno površino treba razdeliti na 18 do 22 čredinik, če pa nameravamo samo pasti mlado in pitovno živino, jih zadošča 4 do 6. Električni pastir seve lahko varuje tudi običajen, nečredinski pašnik. Električna ograja je lahko stalna ali prestavljiva. Četudi gre za slednjo, mora biti solidno postavljena. Koli naj bodo debeli 15 do 20 cm, dolgi 170 cm, da lahko sežejo 70 cm globoko, iz trdega lesa, naj-bolje kostanjevega, akacijevega ali hrastovega. Če je pašnik na valovitem svetu, jih potrebujemo več, na ravnem manj. Žica naj bo pri prestavljivih ograjah debela od 1,2 do 1,5 mm, pri stalnih pa pol debelejša. Debelejša je nasploh priporočljivejša, saj jo živali bolj vidijo, večji premer pa povzroča več zmanjšuje električni upor.

Pri običajnih električnih pastirjih so napeljavane tri ali štiri žice. Prva naj bo napeljana približno 30 cm nad tlemi, naslednje pa naj tudi sledijo v približno taki razdalji. Če je v čredi še drobnica, se razdalje skorajda za polovico zmanjšajo. Razume se, da mora biti žica pripreta z izolatorji, na daljših razponih pa utrjena z distančniki. Električni aparat naj vzemljijo in priključijo strokovnjak. Uspešne pašne pa ne bo brez skrbi za zdravje in počutje živali. Sem stejete obvezen dodatek rudnin in sveža pitna voda, ki naj bosta živalim stalno na voljo, zlasti če se pasejo noč in dan. Prav tak način pašne, ki zahteva še manj dela, se bo pri nas še bolj uveljavil, kot se je doslej, o tem nas učijo izkušnje drugih dežel.

Inž. M. L.

Od vrat do vrat

Kmete iz Semiča in okolice zanima odškodnina, toda o njej ni ne duha ne sluha

SEMIČ — Huda toča, ki je nedavno oklestila vinograde v semiškem predelu, je ob že tako težkih časih prenekatero občina spravila v obup. Jezijo se nad obrambo pred točo, ki jo občina plačuje, a je tokrat odpovedala, še bolj za zato, ker jim nihče ne ve povedati, kam naj se obrnejo zavoljo odškodnine in po kakšnih merilih bo ta razdeljena.

Več primerov je bilo, ko so prizadeti vprašali glede vsega tega v zadrugi, a niso vedeli nič konkretnega, vprašali so na občini, spet ni bilo pravega odgovora.

Če se že taka naravna nesreča primeri, bi morali ne glede na dopustniški čas ljudje po pisarnah poskrbeti, da bi bili oškodovanci vsaj obveščeni, kako bo z odškodnino, kdaj bo in kako jo bodo določali. V prizadetih vasih bi morali razobesiti en sam list papirja z ustreznim pojasnilom, pa vseh teh nevesčnosti ne bi bilo.

R. B.

Orhideje najbolj donosne

Agraria z lastno vzgojo cvetja veliko prihrani

ČATEŽ — Na vrtnariji Agrarie postopoma uvajajo lastno vzgojo nekaterih vrst cvetja, saj tako prihranijo dragocene devize. Tako so na primer iz semena vzgojili za letošnjo prodajo že 60 tisoč ciklam. Prihodnje leto jih bodo imeli 70 tisoč.

Tokrat so prvič začeli tudi z lastno proizvodnjo gladiol. Na zunanjih površinah jih imajo posajenih 200 tisoč.

Čas cvetenja se bo zaradi hladnega vremena nekoliko zavlekel, računajo, da za dva ali celo tri tedne. Gladiole bodo cvetele do oktobra.

Na Čatežu vsako leto povečujejo tudi število orhidej. To sezono so vzgojili 17 tisoč velikih cvetov in 110 tisoč cvetov mini orhidej, za prihodnje leto pa jih napovedujejo že 150 tisoč.

LETOS PRIDELEK 1.000 TON KUMARIC?

KRŠKO — Setev industrijskih vrtnin je med kmeti v krški občini že kar dobro zakoreninjena, saj jim daje dober dodatni vir zaslužka. Zvečine pa je tudi urejena prodaja po načelu naročene proizvodnje. Tako bo letos 200 pridelovalcev kumaric s 23 hektarov predvidoma pobralo okoli 1000 ton pridelka za kamniško Eto in črno-maljski Belsad. Kooperanti krškega M-Agrokombinata so posejali tudi rdečo peso (na površini 9 ha 36 kmetov) in zelje (38 kmetov na 12 ha). Pričakujejo pridelek okoli 550 ton.

Brežice: jesen republiška razstava sadja in cvetja

Začele se bodo priprave na pomembno prireditve

BREŽICE — Brežiški grad bo od 18. do 21. oktobra spet okiten s cvetjem, ki bo tokrat uokvirjalo najlepše in najboljše slovensko sadje. Razstavo sadja in cvetja bodo dopolnjevale predstavitve

V KLETEH ŠE OKOLI 140 VAGONOV VINA

LESKOVEC — Dohodkovni odnosi so se v temeljni organizaciji Vinogradništvo—kleti krškega M-Agrokombinata dobro uveljavili pri pridelavi in odkupu grozdja. Po poročanju so pridelovalcem grozdja v juniju kot doplačilo za letnik 1983 izplačali skupaj 2.945.400 din. Višina doplačila je bila odvisna od kakovosti grozdja. Sicer pa prodaja vina že za petino zaostaja za načrti, zato so v tozdu popravili letošnji plan. V kleteh je približno še 140 vagonov vina. Po besedah direktorja tozda inž. Darka Marjetiča so vzroki za upadanje prodaje v zmanjšani kupni moči potrošnikov, v menjavi okusa pivcev in v premajhni osveščenosti trgovcev in gostincev, ki jim gre samo za zaslužek.

sadnih jedi, izdelkov iz medu in lešnikov, razstava domače obrti in ženskih ročnih del. Sodelovala bosta tudi Žito in Medex iz Ljubljane. Aktivni kmečkih žena bodo poskrbeli za raznovrstne sladice in druge jedi iz sadja in zbrali zanimive izdelke domače obrti. Na grajskem dvorišču bodo prodajali sadje in sadike sadnega drevja, v Artičah pa bodo prikazali ravnanje s kmetijsko mehanizacijo.

Vsi štirje razstavniki dnevi bodo izpolnjeni s strokovnimi posveti in srečanji. Udeleževali se jih bodo sadjarji kooperanti, članice aktivov kmečkih žena, za katere bodo ponazorili ureditev kmečkega dvorišča, pedagoškim delavcem pa bodo prikazali uvajanje šolskih vrtov v osnovne šole.

J. T.

Spet čebelarški raziskovalni tabor pri Krškem

Na predavanju so vabljeni tudi drugi občani

KRŠKO — Letošnji raziskovalni čebelarški tabor bo nadaljeval lani začeto delo, na novo pa bo vključena skupina za kostonjevega raka, za morfologijo in za raziskavo obnašanja čebel. Vse to naj bi prispevalo svoj delež h globljemu poznavanju čebelarstva. Raziskovalni tabor bo imel tudi nalogo izbrati in dodelati najprimernejšo metodologijo za mladinsko raziskovalno delo v srednjih šolah. Začel se bo 21. julija in trajal teden dni. Izhodišče bo imel v galskem domu na Gori pri Krškem, za raziskave pa bo zajemal širše območje krške občine. Na taboru, ki ga tehnično organizira Čebelarstvo društvo Krško, bodo pod vodstvom petih mentorjev sodelovali mladi čebelarji srednješolci.

V okviru tabora bodo tudi predavanja, na katera so vabljeni tudi drugi občani. Tako bo 22. julija predavanje o čebelarstvu, 24. julija o gobah in 26. julija o čebelarškem pašnem katastru.

Vsa predavanja bodo ob 18. uri v galskem domu na Gori.

J. B. in M. Z.

»Koren lečen« Pomen v prehrani

Korenček vsebuje veliko vitaminov in mineralnih snovi, zato ga priporočajo za shujševalne diete. V 100 g sveže snovi je 4 do 7 mg karotinoidov, 8 mg vitamina C, 0,06 mg vitamina B1, 0,05 mg vitamina B2 in 0,6 mg niacina, od mineralov pa vsebuje največ kalija (341 mg), sledi: natrij (116 mg), kalcij (37 mg), fosfor (36 mg) in železo (0,7 mg). V korenčku je še vitamin E, H, jabolčna kislina, etrični olji pirolidin in daucin (15 mg/100 g), glutamin, glicin, lizin in druge proste aminokisliline. Vsebuje 87—93% vode, 1% beljakovin, 0,2 do 0,3% maščob, 4 do 12% sladkorja, 1,7% celuloze, 1% pepela in 0,15% skupnih kislin.

Korenček je zelo učinkovit pri zdravljenju gnilobnih procesov v črevesju, zato ga priporočajo zlasti za dojenčke in otroke, ki imajo želodčni črevesni katar. Nastrgan korenček, ki ga skuhamo v kašo, pospešuje apetit, otroci se lepo razvijajo, poveča pa se jim tudi odpornost proti nalezljivim boleznim.

Pri shujševalnih kurah nekaj dni uživamo samo korenček, lahko pripravimo tudi liste v špinaci. Jed pospešuje prebavo in preprečuje napačenje. Pri preobčutljivosti na žolčne kisline in hudi zgagi priporočajo korenčkov sok, ker vsrka odvečno kislino. Korenček odpravlja vodnične otekline, čisti kri in pospešuje izločanje seča. Pri sladkornih bolnikih redno uživanje korenčkovega soka vpliva na izločanje sladkorja, pri revmatičnih in ledvičnih obolenjih pa se pri rednem pitju korenčkovega soka zdravstveno stanje precej izboljša.

Pri prehladih, gripi, bronhitisu in vnetju grla se zdravimo s korenčkovim sirupom, ki ga pripravimo iz prežganega sladkorja in korenčkovega soka.

Dr. MIHAELA ČERNE
Kmetijski inštitut Slovenije

Plug naj gre takoj za žanjcem

V novomeški občini je pripravljenih 36 kombajnov — Pšenica dobro kaže

NOVO MESTO — »Priprave na žetev so končane, računamo, da bomo na 500 hektarjih pogodbenih površin žetev končali v desetih dneh,« pravi dipl. inž. agronomije Miro Škufca, pospeševalec za poljedelstvo v novomeški zadrugi. Vse vasi vedo, kdaj pridejo na vrsto za kombajn, cene pšenice in kombajniranja so znane.

Zaradi slabega vremena v juniju, ko je precej travnikov ostalo nepokošenih, bo imelo seno manjšo krmino vrednost. Čež poljetje je potrebno manjkajoče snovi nadomeščati v obliki sveže trave oziroma pašne, v poznojesenskem in spomladanskem času pa lahko strnišček dosevi dajejo dober pridelek in dobro prebavljivo

krme s potrebno količino beljakovin.

Strokovnjaki priporočajo po možnosti še isti dan po žetvi preorati strnišča, nato pa jih posejati z mnogocvetno ljujko, ki je dala na Šentjernejskem polju odlične rezultate. V istem letu je dala dve dobi košnji in še eno v naslednjem letu pred setvijo koruze.

R. B.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Pridobitev dovoljenja za stekleničenje

Da bi si vinogradniki pridobili za stekleničenje vina potrebno strokovno usposobljenost (po 9. čl. Pravilnika o načinu vodenja registra vinogradnikov, proizvajalcev grozdja in vina — Ur. l. SRS št. 16/77), je Društvo vinogradnikov Dolenjske na srednji kmetijski šoli Grm leta 1982 preko Centra za pospeševanje kmetijstva pri Zadružni zvezi Slovenije organiziralo pod strokovnim vodstvom predavateljev Kmetijskega zavoda Maribor poseben tečaj za stekleničenje vina. Od 67 prijavitelcev je tečaj končalo 56 vinogradnikov, ki so po preizkusu znanja prejeli spričevalo, da so tečaj uspešno končali in si s tem pridobili eno od potrebnih listin za izdajo dovoljenja za stekleničenje vina.

Od 56 vinogradnikov, ki so tečaj uspešno končali, so si do danes le 4 pridobili dovoljenje za stekleničenje vina, vsi ostali pa zaradi skoraj nepremagljivih tehničnih ovir niso sprožili postopka za pridobitev dovoljenja.

Eden izmed vinogradnikov, ki si je to dovoljenje pridobil in vino uspešno stekleničil, mi je povedal potek postopka za pridobitev dovoljenja. Za dovoljenje je zaprosil, ko si je z velikimi stroški pridobil potrebna tehnična sredstva za stekleničenje vina. Postopek je naslednji:

Na Komite za družbeni razvoj občine, kjer vinogradnik živi in vino prideluje, je poslal kolkovano vlogo, oziroma prošnjo za izdajo dovoljenja za stekleničenje vina. Vlogi je priložil potrdilo o preverbi znanja iz kletarstva, ki ga je prejel po končanem tečaju za stekleničenje vina, registrsko številko, pod katero je vpisan v register vinogradnikov pri pristojnem organu (kmetijskem referentu komiteja za družbeni razvoj)

občinske skupščine, navedbo, da poseduje potrebno aparaturo za stekleničenje vina, navedbo, da ima na voljo ustrezne prostore za stekleničenje vina, in naknadno še potrdilo (živilsko knjižico) o zdravstvenem pregledu vinogradnika.

Pristojni občinski upravni organ je po prejemu vloge (z zahtevanimi prilogami) razpisal komisijski ogled prostorov in aparature vinogradnika. V komisiji so bili: kmetijski referent komiteja za družbeni razvoj, ki vodi postopek, ter kmetijski in sanitarni inšpektor. Na podlagi zapisnika o komisijskem pregledu je komite za družbeni razvoj pristojne občine po 9. čl. Pravilnika o načinu vodenja registra proizvajalcev grozdja in vina (Ur. l. SRS št. 16/77) izdal vinogradniku

ODLOČBO,

s katero se vinogradniku (ime in priimek) dovoljuje stekleničenje vina lastne proizvodnje z obrabo ožitvijo, da je komisija pri ogledu na kraju samem ugotovila, da izpolnjuje pogoje za stekleničenje vina, ker ima:

- ustrezne prostore za stekleničenje, ki ustrezajo higienskim zahtevam
- stroj za pranje steklenic
- stroj za razkuževanje steklenic
- ustrezno črpalko za pretakanje vina
- različni filter za natakanje vina v steklenice
- stroj za zapiranje in etikiranje steklenic.

Prosilce je opravil zdravstveni pregled in poseduje živilsko knjižico ter ima potrdilo o preizkusu znanja iz kletarstva.

O postopku za izdajo spričevala, da je vino primerno za stekleničenje, in o skoraj nemogočih pogojih pri nabavi tehničnih sredstev za stekleničenje vina pa drugi.

T. D.

Bo Krško polje jutri žitnica?

Graditelji hidroelektrarn na startu, kmetijci še zaostajajo — Racionalen je edinole celovit razvoj, ta pa zahteva sočasne posege v več panogah

BREŽICE — Posavsko kmetijstvo je dočakalo svoj veliki trenutek, možnost, da se s sodobno obdelavo 13 tisoč hektarov površin postavi ob bok Pomurju in Vipavski dolini.

Kmetijstvo je panoga z največjimi naravnimi prednostmi, zato programski svet za Krško polje pri Medobčinski gospodarski zbornici spodbuja njegov razvoj. Zavzema se, da se sočasno z energetiko, z gradnjo gas-skih elektrarn, rešujeta vodno-gospodarsko in kmetijstvo. V programe pa ne bo vlagal samo investitor, ampak celotna družba.

Investitor je dolžan nadomestiti 1000 hektarov poplavljenih površin in sovlagati v usposabljanje novih zemljišč. V brežiški občini jih je 700 ha, v krški 200 in naprej do Sevnice in Radeč še 100. To bo napravljeno, toda istočasno bi lahko veliko naredili za Krško polje in za površine tja do Obsotolja, če bi hkrati reševali vodno-gospodarski in kmetijski program, ker ju povezujejo melioracije in hidromelioracije. Za Posavje bo velik uspeh, če se bo še pravočasno dokopalo do kmetijskega razvojnega programa, kajti časa ni veliko. Investitor je tik pred

startom, zato Posavci upravičeno pričakujejo pomoč širše družbene skupnosti. Racionalen je edinole celovit razvoj, ta pa je v interesu cele Slovenije, ne le Posavja.

Jože Avšič, predsednik programskega sveta za Krško polje

Programski svet za Krško polje postavlja zahtevo po čisti Savi, kar je tudi obveznost Slovenije do drugih republik. V Posavju temu niso kos, zato so na posvetu v Radečah predlagali republiško koordinacijsko telo za posredovanje pri največjih onesnaževalcih. Svet želi, da bi posavska regija čim več neprijetnih posledic, ki jih bo prinesla v ta prostor gradnja vodnih elektrarn, obrnila sebi v korist ali jih vsaj ublažila. Čuti se dolžnega, da investitorja sproti opozarja na stvari, ki jih on ne opazi, zaznajo jih pa ljudje, ki tam živijo. Do zdaj je, kot smo zvedeli na posvetu z novinarji, investitor dobro sodeloval s programskim svetom za Krško polje in upošteval njegove zahteve.

Svet želi, da se v kmetijski program vključi tudi hribovito območje na obeh straneh Save. Vse razvojne aktivnosti bo poskušal uglasiti in doseči strokovno obravnavo, saj pri tako celovito zastavljenih nalogah samo to lahko pripelje do pravih rezultatov.

J. TEPPEY

Modrost o vinu

Zbral Bojan Ajdič

- Kor pijan ubija, bo trezen obešen. (J. Heywood)
- Kruhova pijanost je najhujša. (Slovenski pregovor)
- Tisti, ki nimajo drugih velikih sposobnosti, se običajno hvalijo, da so veliki pijanci. (S. Perofji)
- Nekateri je treba opijaniti, da spravili iz njih besedo resnice.
- Kakor je svet lepši za pijanca, toliko ogabnejši je pijanec za druge.
- Baba je za krčmo vaba.
- V vinu se utaplajo tudi največje skrbi. (Simonid)
- Pije in kajenje skrajšata življenje. (J. Stritar)

»Krka« šesta med največjimi v Sloveniji

Na seznamu 300 največjih je 19 naših tovarn

SLOVENIJA — Čeprav v svetu nekateri že predvidevajo razpad gospodarskih kolosov na manjše enote, ekonomske revije še vedno objavljajo sezname največjih firm. Tudi pri nas poznamo te sezname. Ekonomska politika iz Beograda objavlja tak seznam za Jugoslavijo, Gospodarski vestnik pa za Slovenijo. Pri slednjem je glavno merilo dohodek, ki je bolj ekonomska kategorija kot prihodek.

Lani je bil med največjimi delovnimi organizacijami (ta pojem uporabljamo kot najbolj oprijemljiv in najmanj tuje zvonec, sicer med največjimi prevladujejo sozdi, čeprav tudi to ni pravilo) prav gotovo TAM Maribor. Tako je bilo tudi predlani. Sledi sozd Slovenske železarnice, REK Velenje, Slovenijales — DO Trgovina, potem pa je na odličnem šestem mestu že novomeška Krka, tovarna zdravil. Kako odlično je to mesto, govori med drugim podatek, da je po številu zaposlenih šele na 25. mestu, prav tako po prihodu. In Krka je od predlani napredovala za eno mesto. Že na 9. mestu se je znašla Nuklearna elektrarna iz Krškega, ki pa je prvič na seznamu. Potem dolgo časa na lestvici največjih tristo ni zaslediti imen z našega območja. Šele na 29. mestu je Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj iz Krškega. IMV, ki je sicer tretja delovna organizacija, je s predlanskega 12. mesta zdrknil na 32. mesto. Potem pa sledijo SGP Pionir na 59. mestu, Novoles na 60. mestu, Novoteks na 87. mestu, Riko iz Ribnice na 99. mestu, Labod na 144. mestu, Lisca na 151. mestu, Belt iz Črnomlja na 181. mestu, Jutrjanka iz Sevnice na 190. mestu, Inles na 200. mestu, Lik Kočevje na 222. mestu, Oprema iz Kočevja na 229. mestu, ZKGP Kočevje na 238. mestu in Itas na 240. mestu. Malo pred koncem seznama največjih slovenskih delovnih organizacij sta se znašla tudi GG Novo mesto in Zdravstveni center Dolenjske iz Novega mesta, ki sta zasedla 259. oziroma 260. mesto.

Na potezi so krajanji

Prvi krog evidentiranja je navrgel 1921 imen, vsaj dvakrat toliko jih še manjka

NOVO MESTO — Socialistična zveza je letos aprila začela evidentirati možne kandidate za delegatska mesta v interesnih skupnostih in za skupščinske zbornice in s tem začela postopek za volitve v letu 1986. O tem govori Niko Rihar, predsednik Občinske konference SZDL Novo mesto.

»Pri prejšnjih volitvah, ko smo volili čez 5000 delegatov za SIS in občinske zbornice, smo imeli dobrih 1000 kandidatov več, tokrat pa smo celotni volilni postopek začeli mnogo prej, zato pričakujemo tudi bolj izvedene volitve. Prvi krog evidentiranja smo začeli aprila letos z dogovorom, da v predsedstvih družbenopolitičnih organizacij in izvršnih odborih SIS ocenijo dosedanje delo delegatov in dobre ponovno evidentirajo, če imajo še možnost podaljšati mandat. Na osnovi tega smo dobili na spisek evidentiranih 1391 imen od 3705 sedaj izvoljenih in za občinske zbornice 530 imen od sedanjih 1128 izvoljenih.«

Govorite o prvem krogu evidentiranja. Kdaj se začne drugi krog in kaj bo ta prinesel po vaših pričakovanjih?

»Z drugo fazo postopka evidentiranja začnemo po počitnicah, v

septembru. Ta faza je zelo pomembna, ker želimo v tem času do konca leta na široko odpreti fronto evidentiranja. Segla naj bi na zbornice delavcev, na sestanke krajanov, v društva in do posameznikov. Vsak ima pravico predlagati imena ljudi, ki jim občani zaupajo.«

Ali je struktura doslej evidentiranih zadovoljiva glede na dogovor o kadrovski politiki?

»Med doslej evidentiranimi v okviru SZDL je po starosti več kot 20 odst. mladih, okrog 40 odst. evidentiranih ima vsaj srednješolsko izobrazbo, članov ZK pa je preko 20 odst. Ta struktura je zadovoljiva, skušali pa jo bomo še izboljšati v korist mladih in tovarišic.«

Ali se evidentirani strinjajo s kandidaturami?

»Evidentirani za zdaj sploh še ne vedo, da so na spiskih, in to do jeseni tudi ni potrebno. Šele ko bo postopek evidentiranja končan, bomo začeli ljudi spraševati, če bi pristali na kandidaturu. Naši občani se ne zavedajo, da pomeni priznanje, če to, da jih sploh evidentirajo. Res gre za odgovornost, ampak to breme moramo vsi nositi. Prav tokrat se mi zdi izredno pomembno, koga bomo kasneje kandidirali in izvolili, saj bo od bodoče generacije izvoljenih odvisen naš srednjeročni razvoj.«

Kdaj bo javnost izvedela za imena možnih kandidatov za najbolj odgovorne funkcije v občini, ker je v pogovorih že slišati za imena, ki pa niso nova?

»Če se že pojavljajo imena za take funkcije, so to le ulične govornice. Zaenkrat je od 2000 evidentiranih toliko možnih bodočih županov, če dam primerjavo za to funkcijo. V okviru SZDL doslej o tem nismo razpravljali, do jeseni pa bomo prišli do spiska možnih kandidatov za take dolžnosti.«

Niko Rihar

R. BAČER

Dobro zastavljena sanacija

Krka tovarna izolacije, ki je lani poslovala z izgubo, bo že letos brez rdečih števil — Kaj potem?

NOVO MESTO — »V tovarni Izolacije so lani sprejeli ustrezen sanacijski program, saj predvideva tehnološke izboljšave, uvajanje novih proizvodov in višjo stopnjo dodelave izdelkov ter usmeritev v izvoz,« so menili v novomeškem izvršnem svetu, ko so nedavno tega obravnavali težave te delovne organizacije, ki je začela poizkusno obratovati leta 1983.

Zanimivo, da je prvo leto poslovanja TOZD Izolacije končala s pozitivnim rezultatom, leta 1984, ko so se stroški za energijo ob istih prodajnih cenah za 98 odst. povečali, pa je konec leta znašala izguba okrog 130 milijonov dinarjev. Izgubo so začasno krili v Krki iz rezervnih skladov posameznih temeljnih organizacij, obenem pa izdelali sanacijski program za izboljšanje poslovanja vse do leta 1990.

USPEL DAN KOMETA

VINOMER — Srečanje zaposlenih in upokojencev metliškega Kometa, ki so ga v počastitev 25-letnice te delovne organizacije pred časom pripravili na Vinomeru pri Metliki, je zelo lepo uspelo. Pripravili so krajši kulturni in športno-zabavni program, za ples pa jim je igral ansambel Slavček. Kometove delavke je obiskal tudi Zvone Dragan, ki je bil z metliškimi rojakom prof. dr. Kambičem na zasebnem obisku v Beli krajini. Vsi, ki so se udeležili tega srečanja, so se izrekli za to, da bi tak »dan Kometa« počastili vsako leto.

NA VESELICO V TOPLICE

DOL. TOPLICE — V soboto, 20. julija, priredijo topliški gasilci veliko vrtno veselico »na Jasi«. Prireditve se bo začela ob 17. uri. Veselica bo združena s tekmovalcem v gasilskih veščinah. V prijetnem okolju gozdne jase bo goste zabaval popularni ansambel »Henček«, obetajo pa tudi razne dobrote in dobro pijačo. Dobiček je v celoti namenjen obnovi gasilskega doma.

meznih temeljnih organizacij, obenem pa izdelali sanacijski program za izboljšanje poslovanja vse do leta 1990.

Dosedanji ukrepi v bršlinski tovarni izolacijskih materialov očitno dajejo sadove, saj že ob letošnjem periodičnem obračunu niso več pristali na listi izgubarjev, prav tako pa ob koncu leta 1985 ne računajo več na negativen rezultat.

Reorganizirana marketing služba bo letos prodala 8.000 ton izdelkov, kar pomeni polno proizvodno zmogljivost. Prodaja bo boljša tudi po zaslugi novih proizvodov konfekcioniranih izdelkov in cevov, povečali pa bodo tudi izvoz na konvertibilna tržišča. Računajo na iztržek 1,5 milijona dolarjev.

V prihodnjem letu bo proizvodnja zaradi načrtovane redne obnove topilne peči za dva meseca prekinjena, v tem času pa bodo skušali tudi zamenjati tehnologijo, ki ne zahteva niti gradbenih posegov niti dodatnih zapletov, ampak le 322 milijonov dinarjev vlaganj. Če bo vse to izpeljano po sanacijskem načrtu, bodo pri letni zmogljivosti 8.000 ton proizvodov in po sedanjih cenah imeli leta 1990 okrog osemkrat več sredstev za poslovni sklad kot leta 1986.

R. BAČER

»Naša zgodba se konča tam, kjer bi se morala začeti. V obupu se je tuje oglasil pri zasebnem mojstru, ki je neposlušno ključavnico v pol ure spravil v red in računal 500 din. Sicer stroški tuje mo je ves vesolj trkalnik več in si zapisal njegov naslov. To pa še ni konec zgodbe. Pri zasebnem mojstru se je naslednji dan oglasil taksist in mu z glasom, ki ni obetel nobenega dobrega, rekel, naj drugi njegove stroške pusti pri miru. Žrtve je namreč danes nameraval peljati v Zagreb. Po ključavnico.

SADJE — Branjevka je minul teden na tržnici prodajala češnje. Se ob enih popoldne se je čudila, zakaj ni kupcev. Pa bi lahko takoj vedela. Češnje ne bi smele biti po 300 din kilogram.

GODBA — V petek je bil na Glavnem trgu promenadni koncert srbske godbe na pihala. Poslušalcev je bilo manj kot godbenikov. Nekateri pravijo, da zato, ker se ljubitelji glasbe v mestno središče niso mogli pripeljati z avtom, drugi pa trdijo, da gre za najbolj preprosto izumiranje Novomeščanov kot družabnih bitij. Vedno bolj se držimo svojih votlin.

Bife ob Kolpi

Bife v metliškem kopalšču je vzel v najem Nuhi Asani iz Črnomlja

METLIKA — Sredi prejšnjega meseca je bife v metliškem kopalšču prevzel črnomljski slaščičar in gostinec Nuhi Asani. »Bife sem za to sezono vzel v najem od Integrala,« je povedal Asani, ki je že dobra tri desetletja v Črnomlju in zadnja leta vsako poletje v bolj ali manj zaslinih bifejih ob Kolpi skrbi, da številni kopalci ne trpijo žeje in lahko dobijo tudi kaj za pod zob. »Letos sem prvič dobil v najem bife v metliškem kopalšču, prej pa sem bil ali v Podzemlju, Krasincu ali v Gribljah.«

Če ne bi bilo Asanija, bi kopalci v metliškem kopalšču pač lahko popili le tisto, kar bi si prinesli s seboj, kajti Integralu se menda ne splača imeti odprt ta bife, prav tako ne gostilne na Veselici. Asanija pa, kot kaže, se izplača, čeprav plačuje na mesec 50 tisočakov najemnine in je bilo gostov do pred dnevi zaradi slabega vremena in ne prav tople Kolpe bolj malo.

»Če bo vreme in bo Kolpa topla, bo tudi promet več, sedaj pa v glavnem prihajajo proti večeru, in to ljudje z obeh strani Kolpe. V bifeju delam v glavnem sam, po potrebi mi priskoči na pomoč še žena. Odprt imamo od polne do 10. ure zvečer, poleg pijače pa gostom ponudim še češnje, pleškavico, kotleto. Odkar sem prevzel bife, je vreme zelo slabo, če bi šlo tako naprej, bi skoraj boljše služil, če bi delal pri komunalni, če pa se bo vreme uredilo in bo Kolpa topla, bom imel plačo, kot da bi bil advokat v Ljubljani...«

Asani sicer pravi, da bi rajši imel bife v kopalšču v Podzemlju, ker mu je do tam iz Črnomlja bližje, pa tudi zato, ker je tam manj čiščenja. »Tukaj v Metliki je veliko prostora

Novomeška kronika

TURIZEM — Pravijo, da so turisti naša sedanost in prihodnost ter da moramo z njimi lepo ravnavati. Pogledimo, kako je to videti v novomeški praksi.

Tujem gostu se je nekaj zataknilo ključavnica za vžig pri avtu. Zateklo je v AMD, kjer so poleg ključavnice razdrli še pol prednjega dela avta, vendar okvare niso znali odpraviti. Potem se je nekdo spomnil, da imajo take ali podobne ključavnice nekeje v Krškem. Pa ne da bi v Krško telefonirali, tujeje turista so posadili v taksi (sprega s AMD-taksisti?) in se odpeljali na izlet. Ključavnice seveda v Krškem ni bilo, vendar se je taksist spomnil, da je nesrečno napravico morda lahko našel v Šentjerneju, ki po svetu slovi kot kraj, kjer imajo v vsaki drugi trgovini ključavnice za avtomobile zahodnoevropskih znamk. Ključavnice v Šentjerneju ni bilo, pač pa so bili kilometri. Račun za taksi: 8.000 din.

Naša zgodba se konča tam, kjer bi se morala začeti. V obupu se je tuje oglasil pri zasebnem mojstru, ki je neposlušno ključavnico v pol ure spravil v red in računal 500 din. Sicer stroški tuje mo je ves vesolj trkalnik več in si zapisal njegov naslov. To pa še ni konec zgodbe. Pri zasebnem mojstru se je naslednji dan oglasil taksist in mu z glasom, ki ni obetel nobenega dobrega, rekel, naj drugi njegove stroške pusti pri miru. Žrtve je namreč danes nameraval peljati v Zagreb. Po ključavnico.

SADJE — Branjevka je minul teden na tržnici prodajala češnje. Se ob enih popoldne se je čudila, zakaj ni kupcev. Pa bi lahko takoj vedela. Češnje ne bi smele biti po 300 din kilogram.

GODBA — V petek je bil na Glavnem trgu promenadni koncert srbske godbe na pihala. Poslušalcev je bilo manj kot godbenikov. Nekateri pravijo, da zato, ker se ljubitelji glasbe v mestno središče niso mogli pripeljati z avtom, drugi pa trdijo, da gre za najbolj preprosto izumiranje Novomeščanov kot družabnih bitij. Vedno bolj se držimo svojih votlin.

»Naša zgodba se konča tam, kjer bi se morala začeti. V obupu se je tuje oglasil pri zasebnem mojstru, ki je neposlušno ključavnico v pol ure spravil v red in računal 500 din. Sicer stroški tuje mo je ves vesolj trkalnik več in si zapisal njegov naslov. To pa še ni konec zgodbe. Pri zasebnem mojstru se je naslednji dan oglasil taksist in mu z glasom, ki ni obetel nobenega dobrega, rekel, naj drugi njegove stroške pusti pri miru. Žrtve je namreč danes nameraval peljati v Zagreb. Po ključavnico.

Ena gospa je rekla, da se navada z Jutrovega nezadržno širijo proti zahodu. V sicer uglednem Garni hotelu na Otočcu so lahko pred dnevi od vseh jedi, ki so na tem svetu, postregli samo z različni češnječepi.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 3. do 10. julija so novomeški porodnišnici rodile: Marija Lunar iz Kanjarice — Urško, Nana Plasaj iz Ozlja — Dejana, Dušana Galez iz Cerja — Ivano, Silva Petrovič iz Črnomlja — Patricijo, Danijela Jeglič iz Orešja — Boštjana, Jelena Čindrič iz Metlike — Tomislava, Helena Božičnik iz Koprivnice — Nuško, Liljana Žagar iz Vrha pri Pahlu — Simona, Ana Trlep iz Biča — Marija, Marija Spudič iz Kamanja — Dejana, Marija Vovk iz Kostanjevice — Marija, Mojca Konda s Trate — Helena, Marija Perko iz Krmeja — Andreja, Djurdija Babič iz Brihova — Marija, Breda Jaška iz Gradca — Petra, Polja Šipelj iz Jeperjeka — Vesno, Mojca Nastav iz Metlike — Aleša, Tatjana Murn iz Kočevskih Poljan — Anja, Ruža Kumar iz Žužemberka — Anja, Suzano, Slavica Šenica z Dolenjske Polja — Davida, Sonja Pavlič, Gorenjega Maharovca — Vesno, Anja Markovič iz Štefana — Mojca, Tatjana Dusper s Potoka — Saša, Marija Strojnik z Vinkovega vrha — Marija, Majda Bračička iz Smolenje vasi — Ano, Marija Bevc iz Statenberka — Boštjana, Vilma Kojič iz Trebojnega — Nušo, Nada Murgelj iz Ždinje vasi — Matej, Marija Zupančič iz Črnomlja — Evo, Majda Derganc s Potoka — dečka in Marjana Tudija iz Križevke vasi — dekle.

IZ NOVEGA MESTA: Irena Ograjšek iz Kotarjeve 2 — Katarina, Marija Štamfelj iz Ulice Slavka Grca — Marija — Mitja.

Sprehod po Metliki

PO SPREKTAKULARNEM PRIDARJENJU DCU STROPNE OBOLOGE v restoraciji Hotela Bela krajina, je bila ta gostja časa zaprta, lačne so pošiljali jesti gostišče Na dragah. Zdjaj je spet vse redu: restavracija je preurejena, spet lahko v njej je, poje, pije in pleše. Kljub temu pa se gostje v teh poletnih dneh veliko raje zadržujejo na terasah hotela, kjer je hladneje, pa še razgled dekle, je lepši.

V PARKU NOVOGRAJENJEV KRIŽIŠČA blizu samopostrežne trgovine je postavila Vinska klet nekaj panojev z reklamnimi plakati za svojo vino. Končno se je nekdo opogumil, da je pričel ponujati potujočim skromni kratek, kar zmornem in prezoremo. Upati je, da bo dobila Vinska klet kmalu posnemovalce.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

NOVO MESTO — Na ponedeljkovi tržnici so se tudi tokrat drenjali prodajalci breskev, ponujali so jih po 160 do 180 din kilogram. Hruške so stale 250 din, višnje 200 din, paradiznik 140 din in paprika 250 din kilogram. Naprodaj so imeli tudi strožji fižol po 140 din in krompir po 100 din kilogram.

MLADI METLIČANI NA LETOVANJU

METLIKA — Zadnje soboto se je 10 otrok iz metliške občine vrnilo s tabora Sutjeska na Fruški gori, kjer so preživeli dva tedna počitnic, istega dne pa je 10 mladih Metličanov odpotovalo v Ronke, z Metliko pobrateno mesto v Italiji, kjer bodo pri svojih vrstnikih ostali 14 dni. Od 25. julija do 8. avgusta bo 14 otrok iz te belokranjske občine letovalo v Špadičih pri Poreču v letoviški bazi ZPM Ljubljana Šiška, od 26. julija do 7. avgusta pa 45 otrok v Nerezinah v bazi ZPM Krško.

Za čiste kmete lanski davki

H koncu gre odmera davkov in prispevkov v metliški občini — Najvišji čisti osebni dohodek, 1,5 milijona din, dosegla mizar in tekstilec

METLIKA — V proračun metliške občine naj bi se po predvidevanjih v letošnjem letu od davkov nateklo 56 milijonov dinarjev, a bojo skoraj gotovo ta znesek presegle. Skupna obremenitev v letošnjem letu pa bo po oceni od 270 do 300 milijonov dinarjev, se pravi, da bodo občani te male belokranjske občine letos toliko denarja dali v obliki raznih davkov in prispevkov.

Vendar je še prezgodaj govoriti o številkah, kajti odmera davkov in prispevkov iz obrtne in drugih dejavnosti še ni zaključena. Po dejanskem dohodku je v metliški občini obdavčenih za lansko leto 345 zavezancev, od tega je kar 232 avtoprevoznikov, 15 je gostincev, 97 občanov pa ima proizvodno in storitveno obrt.

V pavšalnem znesku je obdavčenih 95 obrtnikov; za pavšaliste se odmera dela za naprej, tako da je za letošnje leto že opravljena in je v primerjavi z lanskim večja za 140 odst. Tudi odmera po dejanskem dohodku gre h koncu, kaže, da bo v primerjavi z lanskimi akontacijami večja za 35 do 40 odst.

razlika gre v glavnem na račun večjih obveznosti za skupno porabo, se pravi prispevkov za interesne skupnosti, ne pa na račun davka iz dejavnosti.

Ob odmeri davka iz družbenih dejavnosti ugotavljajo tudi zavezance iz skupnega dohodka občanov. Ti so bili sicer dolžni vložiti napoved, vendar od zasebnih obrtnikov tega nihče ni storil, ker pač do odmere ni vedel, kakšen je njegov skupni dohodek, zato so jim iz uprave za družbene prihodke sedaj poslali pozive, za sedaj je takih občanov 20, jih bo pa do konca odmere še nekaj. Iz delovnega razmerja pa je vložilo napoved za odmero

davka od skupnega dohodka 8 občanov, a ni nihče plačal davka.

• Najvišji ugotovljeni čisti osebni dohodek v metliški občini, se pravi dohodek, od katerega je obrtnik že plačal vse obveznosti, je okoli 1,5 milijona dinarjev, dosegla sta ga mizar in tekstilec, blizu sta dva avtoprevoznika. Od tega se seveda odbije za lani dovoljeni neobdavčeni dohodek okoli 740 tisočakov in po 170 tisočakov za vzdrževane družinske člane, od ostanka pa se odmerja davek na skupni dohodek.

V teku je tudi odmera davkov iz kmetijske dejavnosti. Na upravi za družbene prihodke ocenjujejo, da bodo obveznosti za zavezance, ki niso upravičeni do olajšav, za okoli 40 odst. višje kot lani, za tiste z olajšavami, zlasti take, ki imajo kooperacijsko proizvodnjo, pa bodo obveznosti v lanski višini oziroma neznatno višje.

A. B.

10 možnih županov

Široko evidentiranje za volitve prihodnje leto

METLIKA — Na nedavnem skupnem sestanku predstavnikov krajevnih konferenc SZDL in sindikata metliške občine je beseda tekla o pripravah na skupščinske volitve prihodnje leto. Čeprav aktivnosti povsod tečejo, ugotavljajo, da ponekod zamujajo, preveč je čakanja in ležernosti. Evidentiranje teče tako za temeljne delegacije kot za družbene funkcije v občini, regiji in republiki. Že v tej fazi je evidentiran širok krog možnih kandidatov, evidentiranje pa bo potekalo do septembra. Za predsednika skupščine občine Metlika je do sedaj evidentiranih že 10 možnih kandidatov. Žal pa ugotavljajo, da se mladina sploh ne vključuje v postopke evidentiranja, saj niso niti iz ene mladinske organizacije dobili kakršnega koli predloga.

Nuhi Asani: »Vsako poletje imam bife ob Kolpi, letos prvič v metliškem kopalšču.«

in vse moram počistiti, čeprav ni moje, a bi me bilo sram, da ne bi bila tudi okolica čista, gre za moj ugled.« Metliško kopalšče leži ob zelo prometni cesti, ki pelje na morje. »Turisti se na poti na morje ali domov ustavljajo tukaj, kakšen tudi na črno postavijo šotor in prenoči, a dalj ne ostanejo, ker ni urejenega kampa. Če bi bil ta prelepi prostor urejen, bi bil to eden najlepših kampov pri nas. Jaz bi ga takoj prevzel, hišo v Črnomlju bi prodal, deset ljudi bi zaposlil. Tako pa...«

A. B.

NEKATERI NASEDEJO — Cene za strojno žetev in povezano žit so sicer uradno določene — letos velja ura kombajniranja za te posle 9.000 dinarjev — toda na kraju samem strojnik nemalokrat zahteva več. Nevedni kmetje to tudi plačajo.

SMETIŠKA BURIJO KRI — Povsem prav je, da je zdaj domala vsak občan v Beli krajini, posebno pa v črnomaljski občini, zaskrbljen zaradi onesnaženosti okolja, ampak govorice so včasih tudi pretirane. Pred kratkim so Črnomaljši iz zanesljivih virov izvedeli, da bodo na njihovo uradno smetišče vozili odpadke še Metličani, pa so takoj reagirali. Izkazalo se je, da je bil to pot sum odveč.

ODKUPNIH POSTAJ VEČ KOT GOB — Gobja letina je letos odlična, poleg uradnih zadržnih odkupnih postaj pa kot gobe po dežju rastejo še druge odkupovalnice. Konkurrira ljubljanska Emona, poleg nje pa še vrsta iznajdljivih prekupčevalcev — zvestnikov. Ti zaradi nižjih poslovnih stroškov, (ne plačajo nobenih davkov) ponujajo nekaj več, kljub temu je njihov zaslužek s prekupčevanjem podčrtano odličen. Tem bodo organi pregona vsak hip stopili na prste.

Ribniški zobotrebci

PRIPRAVE SO STEKLE — Tradicionalni ribniški sejem suhe robe in lončarstva bo letos v nedeljo, 1. septembra. Številne komisije, ki delajo v okviru organizacijskega odbora, so že začele delati. Kakor pričakujejo, bo tudi letos prišlo v Ribnico več tisoč obiskovalcev iz vseh strani Slovenije.

GOBARJI ZAVZELI MALO GORO — Na Malo goro, ki je pravi gobarski raj, se zadnje čase zgrinjajo množice gobarjev, med njimi je tudi precej ljubljčanov. Invazija traja že nekaj časa, zato ni čudno, da je v gozdu že več ljudi kot gob. Mala gorapa je obljubena tudi zaradi tega, ker se menda po Veliki gori sprejaha medved. Kot kaže, so tudi medvedi spoznali, da našim gobam preti iztrebljenje, pa so zoper to zastavili svojo avtoriteto.

PLESNO SREČANJE — Prijetno za uho, še bolj pa za oko je bilo nedavno srečanje plesnih skupin iz Ljubljane. V ribniškem domu JLA se je zgrnila množica obiskovalcev, ki so med drugim lahko občudovali tudi postavno in mično Ribničanko Dijano Drobnič in njene soplesalke. Res lepo doživeti!

Drobne iz Kočevja

DELNICE SO LE PREDALEČ — Čeprav je avtomobilski servis Avto-kočevja med najbolj strogimi glede tehničnih pregledov, so se Kočevci je ustrašili, da ga bodo v resnici ukiniteli. Po potrdilo o tehnični neoporečnosti vozila se človek že pelje v Delnice, za kakšno manjšo zadevo pa že ne več. In tako kaže, da bo avtomobilski servis pri Avto-kočevju še nekaj časa ostal.

TUDI TELEFONI OVIRAJO RAZMAH TURIZMA — Kakor je dejal lastnik videokoteke A v Šalki vasi pri Kočevju, je že pred časom zaprosil za telefon. Toda telefona v hišo ni dobil, čeprav ga imajo sosedje, kar govori zoper izgovor o tehničnih ovirah. Zato pa se v Kočevju ustavlja malo manj turistov, saj je Kompas lastniku videokoteke obljubil pripeljati goste. Brez telefonske najave pa seveda ne gre. Tako lastnik videokoteke čaka, da bo pošta povečala svoje zmogljivosti in bo morda potem zanj več razumevanja.

Trebanjske iveri

KAJ IMAJO ŽELEZNIČARJI PROTI KMETIJSTVU? — Nič, prav zares nič. Vendarle pa bi lahko malo počistili jarek, ki teče vzporedno z železniško progo in Temenico. Ta jarek je namreč vedno poln vode, tako da ne deluje odtočni sistem z bližnjih zamočvirjenih polj. Zaradi tega je pred dnevi skupina krajanov zagnala krik in vik, ko so videli na travnikih nenavadno vozilo. V resnici pa se je neki tamkajšnji kmet odločil za predelavo kosilnice v amfibijsko vozilo, torej ni šlo za invazijo vesoljcev ali kaj podobnega.

ZABE SPET NA DELU — Tudi v trebanjski občini imajo že nekaj časa komisijo, ki naj bi iztrebila del birokratov. Žal je komisija sestavljena iz samih pisarniških mačkov. Torej tudi za Trebnje lahko uporabimo zdaj že staro šalo, da je to opravilo podobno, kakor če bi žabam dajali izsuševati močvirja.

V KNEŽJI VASI ZA SAMOPRISPEVEK

KNEŽJA VAS — Preteklo nedeljo je bil v krajevni skupnosti Knežja vas referendum, na katerem so krajanje glasovali o uvedbi krajevnega samoprispevka. Krajanje so glasovali za podaljšanje doseganja samoprispevka. Naslednjih pet let bodo plačevali za razvoj infrastrukture po 3,5 odst. svojih osebnih dohodkov. Za samoprispevek se je odločilo več kot 87 odst. krajanov.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Dodatno razočaranje v Dragatušu

Kje »na kraju samem«?

DRAGATUŠ — Okrog 30 lastnikov parcel, na katerih nameravajo zgraditi deponijo odpadkov za črnomaljsko občino, je v strahu pred novo ekološko onesnažitvijo neveljnih že od tedaj, ko so prvič izvedeli za namero občine. Priča-kovali so vsaj dodatni pojasnili, namesto tega pa doživeli novo razočaranje.

Dobili so dopisnice, s katerimi jih pristojne službe vabijo 10. julija ob 11. uri kot stranke na pogovor zaradi odkupa zemlje za deponijo odpadkov. Pisalo je, da se bodo sestali »na kraju samem«, vendar je ta kraj 8 hektarov obsegajoči gozd. Ljudje so ob napovedanem času prišli, tavali po gozdu, se klicali, hupali z avtomobilskimi sireni. Ker nikogar ni bilo, je večina odšla domov. Z veliko zamudo sta prišla »na kraj sam« k mali skupinici najbolj vztrajnih krajanov le dva predstavnika Komunale, ki pa nista vedela odgovorov na postavljena vprašanja.

Ta dan ni prišlo do nikakršnih pogovorov, ljudje so razočarani odhajali domov. Bržkone bo zaradi nerodnih vabil, ki jih smatrajo za potegavščino prve vrste, nasprotovanje še večje.

LE TRETJINA ODGOVOROV

ČRNOMELJ — V občinskem komiteju za družbeni razvoj so spomladi razposlali anketne liste vsem delovnim organizacijam, da bi dobili osnovne podatke o njihovem nameravanim razvoju v prihodnjih letih, toda doslej so dobili le tretjino odgovorov. Ne pomagajo ne telefonski klici, ne pismene urgence, ne prošnje odgovornim v posameznih kolektivih. Podatki so namreč nujno potrebni za sestavo predloga družbenega plana občine.

Še je prostor

Letovanje na morju letos za 64 odst. dražje

KOČEVJE — Počitniška kolonija za otroke iz kočevske občine bo letos od 10. do 20. avgusta v Puntizeli pri pulju, in to že štirinajsti po vrsti, nam je povedal Stane Jajtič, predsednik občinske Zveze prijateljev mladine Kočevje, ki to letovanje organizira.

Doslej je za letovanje prijavljenih 120 otrok, predvidoma pa naj bi v tej koloniji letovalo 160 otrok, predšolskih in osnovnošolskih. Prijavljanje še ni zaključeno.

Stroški za 11-dnevno letovanje znašajo na otroka 24.000 din. V tej ceni je vračunani poleg hrane in prenočišča še prevoz, dodatna malica in plačilo mentorja. Vendar bodo starši plačali za otroka največ 10.000 din, in to tisti, kjer dosega dohodek na družinskega člana preko 15.000 din na mesec, ostali pa manj, medtem ko bodo brezplačno letovali otroci iz družin, kjer imajo dohodek na člana pod 3.000 din. Cena letovanja je letos za 64 odst. večja kot lani.

J. P.

Telefon, ki buri duhove

V mirenski krajevni skupnosti bodo začeli priključevati telefone — Razumevanje za pošto

MIRNA — V mirenski krajevni skupnosti je bilo zadnje čase slišati veliko kritičnih besed o telefonih. Duhove je burila obljuba, da bodo novi telefonski priključki naredili za krajevni praznik, to je junija. Dejstvo pa je, da telefoni na dan krajevnega praznika še niso zvonili, vendar je bilo omrežje kablov napeljavno do roka.

Seveda je bila taka nestrpnost odveč. V času, ko je povsod manjkalo telefonskega kabla in je bilo potrebno najti vse mogoče poti pa tudi zvijače, da je kabel prišel na Mirno, so vsi očiti, milo rečeno, vsaj nepravilni.

Končno ni bilo vse odvisno od odbora, ki je v napeljavno omrežja vložil vse sile. Pošta je namreč pogodbo o montaži centrale sklenila z Iskro. Torej pri vsej stvari ne gre za enostavne zadeve, saj je bilo v delu vključenih več partnerjev. »Nekateri si predstavljajo, da je takale zadeva nekakšen hokus — pokus, kjer uspevajo najbolj spretni,« pravi predsednik sveta krajevne skupnosti Mirna inž. Maks Kurent. »Vendar pa gre za zapletene odnose in tudi dosti težak organizacijski podvig, kjer vse ni odvisno od naročnika, to pot krajevne skupnosti.

Zato se ne bi hotel ne opravičevati niti iskati vzroke za domnevni zastoj. Lahko rečem le, da je Iskra končno opravila montažo centrale na Mirni. Prav tako so pripravljene že pogodbe z naročniki. In kdor je obveznosti po-

Daleč od resolucijskih ciljev

Delegati zahtevajo konec prekomernega zaposlovanja in zdrav razvoj

ČRNOMELJ — Vsak dan dovažajo v črnomaljsko občino okrog 1000 delavcev, večinoma nevalificiranih, hkrati pa se ne dosti manj domačinov s kvalifikacijami vozi na delo v druge občine. Letos za več kot 5 odstotkov povečano zaposlovanje bolj škoduje kot koristi ob dejstvu, da je proizvodnja kar za 13 odst. nazadovala. Takega mnenja so bili delegati v zboru združenega dela, ko so 9. julija obravnavali gospodarske rezultate ob periodičnem obračunu, oziroma v petih mesecih poslovanja.

Četrletni rezultati domačega gospodarstva vzbujajo skrb, saj kazalci v nobenem pogledu ne ustrezajo resolucijskim dogovorom. Petmesečni rezultati so nekoliko ugodnejši in kažejo na ozviljanje gospodarstva, kljub vsemu

pa so v razpravi delegati Belta, Gorenja, Goka, posebno pa semiške Iskre, opozarjali na slabosti. Menili so, da od gospodarstva, ki ima poprečno 90 odst. opreme za odpis, ki ne zmore investicij in ima še slabo kadrovske zasedbo, ni mogoče pričakovati ob koncu leta bistveno boljših uspehov.

V razpravi so se ustavili tudi pri 15 izgubarih v prvem četrletju (zdaj jih je že manj) in menili, da je 150-milijonska izguba za občino veliko breme. Razveseljivo je edino delo, da se Komunalna in IGM tokrat nista pojavila na črni listi: prvi po zaslugi višjih cen, drugi pa zaradi uspešne sanacije.

Tokrat so obravnavali in tudi sprejeli smernice za sestavo novega družbenega plana občine in izrecno poudarili, da v prihodnje razvoj ne sme več sloneti na povečanem zaposlovanju in nizkih osebnih dohodkih zaposlenih, marveč na industriji, ki bo tehnološko bolj razvita, na inovacijski dejavnosti in posodobitvi opreme.

R. BAČER

Zatika se pri denarju

Zaradi pomanjkanja denarja so zdraviliška zdraviljenja borcev vse krajša — Stanovanjska vprašanja

ČRNOMELJ — Življenjske razmere borcev in vojaških invalidov, kakor tudi zagotavljanje socialne varnosti je v črnomaljski občini zadovoljivo. Nerešeno je le vprašanje zobozdravstva, prav tako pa je vse manj denarja za zdravstveno varstvo borcev, kar se kaže v kvaliteti in obsegu zdravstvenih storitev. Zato v Črnomlju opozarjajo, da je vsako nadaljnje poslabšanje razmer na tem področju nesprejemljivo.

Za zdravstveno varstvo v dispanzerju za borce skrbita zdravnik in medicinska sestra, ki ugotavljata, da borci v glavnem bolečajo za kroničnimi degenerativnimi obolenji srca in ožilja in revmo. Borci pritrjujejo, da je bila patronažna služba bolje organizirana pred leti, ko je ena sestra delala le

zanje. Morali bi organizirati tudi nego na domu, a trenutno za to ni denarja, zato bi morali toliko bolj razviti sosedsko pomoč. Izgleda, da se bodo razmere do konca leta boljše vsaj na področju zobozdravstva, ko naj bi za borce začeli delati zobozdravnik, asistent in zobotehnik.

Znatno upada tudi število borcev, ki odhajajo na zdraviliško zdravljenje. Medtem ko jih je bilo leta 1981 133, v zdraviliščih pa so preživeli po 20 dni, jih je bilo lani le še 54, zdravljenje pa je trajalo v povprečju samo 12 dni. Zato so v zadnjih nekaj letih zagotovili denar za zdravljenje ali oddih borcev v Strunjanu in Banjolah celo iz občinskega proračuna. Letos je bilo sicer odobrenih 77 zdraviliških zdravljenj, kar je največ po letu 1981, vendar so ta znatno krajša.

OTVORITEV DOMA

ČRNOMELJ — LD Loka pri Črnomlju vabi vse ljubitelje narave in lova na otvoritev Lovskega doma v Bistrici v nedeljo, 21. julija, ob 14. uri. Ob 8. uri se prične tekmovalno v streljanju na glinaste golobe. Pridite, postregli vas bomo z lovskimi specialitetami!

LD LOKA

V vrtec vpisani nerojeni otroci

Velika stiska v ribniškem vrtcu poraja neutemeljene govorce

RIBNICA — Ribniški otroški vrtec je premajhen. Maja so sicer sprejeli nekaj novih otrok, tako da je sedaj v njem 260 otrok, vendar čaka na sprejem še 80 malčkov. Širitev vrtca je za zdaj še vedno le v načrtih, med starši pa se širijo govorce, da sprejemanje v vrtec poteka po zvezah.

»Približno tako vprašanje je nekdo postavjal tudi v krajevni skupnosti,« je rekla direktorica VVO Majda Šilc Andreja Hojč. »Toda jaz ponovno poudarjam, da imamo pri nas komisijo, ki sprejema otroke v vrtec. V njej je tri četr člani izven naše delovne skupnosti. V njej so predstavniki krajevne skupnosti, družbenopolitičnih organizacij, skupnosti otroškega varstva. Člani komisije dobro poznajo razmere v posameznih družinah, tako da v resnici odločajo o sprejemu na najbolj pošten način. Sicer pa imamo tudi pravilnik, ki se ga komisija dosledno drži. In po tem pravilniku nima nihče kakih izključnih pravic pri sprejemu v vrtec,« je povedala Hojčeva.

Po podatkih izpred dveh let je ribniška občina na dnu slovenske lestvice glede števila otrok, ki so vključeni v organizirano varstvo. Vzrok za to pa so seveda premajhne zmogljivosti. Resda so bili preteklo leto dograjeni dodatni prostori, vendar še vedno ne zadostujejo. Prošeni pa je iz leta v leto več, nekateri starši prijavljajo tudi otroke, ki še niso rojeni. Rešitev je v povečanju vrtca. Nekaj korakov je bilo že narejenih v to smer. Po idejnem načrtu naj bi zgradili še pet oddelkov za 120 otrok in novo pralnico, ker se-

danja ne ustreza več. Vse skupaj pa bi po sedanjih cenah veljalo 650 milijonov dinarjev.

»V tako situacijo smo prišli zaradi tega, ker do leta 1977 v Ribnici na tem področju nismo naredili nič,« pojasnjuje ravnateljica. »Zdaj pa se je očitno marsikaj spremenilo tudi v odnosu do organiziranega družbenega varstva. Starši so spoznali, da otroci, ki obiskujejo vrtec, kasneje tudi boljše uspevajo v šoli. Sicer pa se Ribnica tudi industrijsko razvija, a vsi otroci nimajo tu stare mame, da bi pazila nanje. Zato je edina rešitev gradnja dodatnih prostorov. Če nam bo uspelo, da bomo pridobili 650 milijonov dinarjev in bomo zgradili pet novih oddelkov, potem bomo za naslednjih 10 let rešili problem otroškega varstva v Ribnici. Pa tudi čakalna doba, ki

PRI KADROVANJU NALOGE NISO URESNIČENE

ČRNOMELJ — Na nedavnem posvetu sekretarjev vseh 66 osnovnih organizacij ZK v črnomaljski občini so ocenjevali idejnopolitično aktivnost in uresničevanje z resolucijo zastavljenih ciljev na področju gospodarstva v prvih petih mesecih letošnjega leta. Ob obravnavi aktualnih vprašanj s področja SLO in družbene samozadostitve so poudarjali, da je potrebno takoj dopolnjevati politično varnostne ocene, dlje časa pa so se zadržali ob aktualnih nalogah komunistov v pripravah na volitve. V prvem krogu evidentiranja se komunisti niso izkazali, saj je zelo malo kadrovskih predlogov za organe ZK v občini in navzgor, več pa so evidentirali ljudi za nova vodstva osnovnih organizacij.

DOMAČE TRNJE

- Če bi priimki označevali značaj človeka, potem bi bili najpogostejši priimki v Jugoslaviji — Uzmovič, Zgubovič in Zaklanovič.
- Naše gospodarstvo spominja na kanalizacijo — vedno nekaj smrdi.
- Nič čudnega, če se mnogi nogometaši po končni nogometni karieri začno ukvarjati z gostinstvom — saj so tam tudi odvisni od črnega fonda.

M. BRADAC

znaša zdaj poldrugo leto, se bo zmanjšala,« je dejala Rojčeva.

MILAN GLAVONJIČ

ČETRTKOV INTERVJU

Trg je začel delovati

Zaloge kočevskih podjetij se večajo — Tekstilarna je kadrovska na tleh — Servis bo šel!

KOČEVJE — V nasprotju s splošno razširjenim prepričanjem kočevskemu gospodarstvu niti ne gre tako slabo. Združeno delo dosega z resolucijo zastavljene cilje, po rasti dohodka, sredstev za akumulacijo in drugih kazalcih pa je celo nad republiškim povprečjem. Seveda imajo tudi v tej občini težave z izgubariji, tovarnami z neperspektivnimi programi, kadri in seveda zalogami. Več pa je o sedanjem gospodarskem trenutku povedal Dušan Popovič, predsednik komiteja za družbeni razvoj v občini Kočevje.

»V kočevski občini večkrat prekritično gledamo na naše dosežke. Seveda je kritičnost upravičena, ni pa prav, da nas sil v apatijo. Raču-

manj. Vendar ta prevozniška delovna organizacija precej deviz porabi za sebe.»

Toda slišati je, da imate težave v kmetijstvu, Tekstilani, Itasu? Kako jih rešujete?

»Glede na to, da je bilo o kmetijstvu zadnje čase v resnici veliko slišati, se bom omejil na ostale delovne organizacije, ki imajo probleme. In trenutno ima največ težav prav Tekstilana. Ta delovna organizacija je kadrovska tako rekoč na tleh. Med 550 zaposlenimi delavci sta le dva z visoko izobrazbo. Poslovno pa tudi ne stoji nič bolje. Bremeži jo za 800 milijonov zalog, ki vežejo znatna obratna sredstva in posledica je neukvidnost. Izvršni svet je že imenoval komisijo, ki bo pripravila program kratkoročnih ukrepov za sanacijo tovarne. Trenutno ne potrebujemo dolgoročnih ukrepov, pa tudi kasneje jih ne bi potrebovali, če kratkoročni ne bodo rodili sadov. Zdjaj razmišljamo tudi o združitvi z Vuteksom iz Vukovarca. V Itasu gre na boljše in referendum o združitvi tozdog v enovito delovno organizacijo je uspel. Sicer pa tudi pri nas opažamo, da je začel delovati trg. Zaloge se večajo, povpraševanje po naših izdelkih je vse manjše. Melamin, ki je laminatne proizvodnje za lesno industrijo, ki je tudi v krizi, je zmanjšal proizvodnjo let-let za 14. odst. Nasprotno pa izvozniki ne čutijo težav.»

Precej razburjenja je v zadnjem času povzročila vest, da bo Avto-kočevje ukinilo svoj avtomobilski servis. Ali bo izvršni svet kaj uredil?

»Res je novica, da bo avto-kočevje ukinil servis povzročila precej hude krvi. Kakor pa kažejo naši sklepi, z ukinitvijo ne bo nič. V Avto-kočevju sicer dokazujejo, da imajo veliko prostorsko stisko, da že svojih tovarnjakov nimajo kje servisirati, da imajo s servisom izgubo in podobno. Toda kam bi prišli, če bi trgovska podjetja ukinitila vse nerentabilne trgovine na obrobju občine, bi prevzozniška podjetja ukinila avtobusne proge, kjer se vsak dan vozi le po nekaj potnikov. Skratka, zadevo smo preložili na konec leta, ko bomo skupaj z Avto-kočevjem našli tudi rešitev,« je dejal Dušan Popovič.

J. SIMČIČ

Dušan Popovič: Glede avtoservisa bomo z Avto-kočevjem našli rešitev do konca leta.

V Bukošku se pohvalijo z mladino

Gasilci vedo, da se jim morajo tudi oddolžiti

BUKOŠEK — To je vas, kjer si generacije prijateljsko podajajo roko, kjer med stari in mladimi ni nespornost. Zares je prijetno poslušati starejše, ker tako navdušeno govorijo o mladini. Z njo se srečujejo v gasilskem društvu. Vanj je včlanjen ves mladi rod od prvega razreda osnovne šole naprej.

«Imamo pionirsko mlajšo in starejšo desetino, mladinsko moško in žensko desetino. Vse se udeležujejo tekmovanj in zastopajo društvo navzven,» je s ponosom pripovedoval blaginjak Ivan Bajc. «Pa ne samo to, mladina sodeluje pri vsakem delu, ki se ga lotimo v vasi. V Bukošku imamo mladinski zabavnoglasbeni ansambel Mladi vandrovčki. Ta nam pride prav tudi pri uprizorjanju igrice. Lani smo nastudirali Kekca, v novi sezoni pa bi radi zaigrali komedijo Dan žena.»

Ivan Bajc

Ivan Bajc dela v društvu dvajset let. On je sicer Selan, vendar je doma tik na meji med Bukoškom in Seli, zato se počuti v Bukošku kot doma. Všeč mu je, da je društvo tako delavno. Na pobudo gasilcev so v vasi sprejeli samoprispevek za asfaltiranje ceste, ki ga bodo plačevali pet let. Gasilci čistijo in vzdržujejo tudi opuščene vaške vodnjake. Vzorno so prenovili dvorano in orodjarno gasilske doma, ki je eden najlepših v okolici. Če jim zmanjka denarja, ga vzamejo iz svojih žepov in za opremo doma so sproti dodali vsak po enega tisočaka.

Mladini se oddolžijo za delo tako, da jo peljejo na izlet. Letos so šli že tretjič. Izbrali so si Beograd, za njihovo pot pa je prispevala tudi tovarna Elan iz Begunj. Društvo je že nekaj let pobrateno s tamkajšnjim industrijskim gasilskim društvom in pionirska desetina iz Bukoške nosi na tekmovanjih majice z Elanovo oznako.

J. T.

Elizabeta de Gleria

Na Senovem so se prijatelji, sodelavci, učenci in domačini te dni z žalostjo v srcih poslovili od rojakinje in dolgoletne ravnateljice glasbene šole v Brežicah Elizabete de Gleria. Rasla je v rudarski družini, pred vojno končala nižjo gimnazijo, po osvoboditvi pa se je izšolala za učiteljico. Ob delu je nato dokončala glasbeno smer višje pedagoške šole. Službovala je v Kostanjevici, Leskovcu in Brežicah, kjer je od 1967 do upokojitve 1983 vodila Glasbeno šolo. Na nižji gimnaziji in pozneje na brežiški osnovni šoli se razdajala pri vodenju pevskih zborov, s katerimi je žela nepozabne uspehe na pevskih revijah v občini in regiji. Zelo rada se je posvečala mladini in se iskreno veselila uspehov pri glasbeni vzgoji svojih in drugih učencev glasbene šole. Ljubezen so ji vračali in ji ob grobu takole spregovorili:

«Mladi nikoli ne razmišljamo o smrti, zato vsak odhod človeka, ki je z nami delal in nas vzgajal, občutimo kot nekaj, kar se ni moglo, ni smelo zgoditi. Težko verjamejo, da vsakega življenja mora biti nekoč konec, težko se potolažimo, s tem, da za človekom ostaja le njegovo delo.»

Draga tovarišica de Gleria, vaše dolgoletno prizadevanje za vzgojo mladih glasbenih navdušencev je obrodilo sadove, vašo ljubezen do pesmi, vaše znanje in ustvarjalnost živijo dalje v stotinah mladih, ki so obiskovali našo glasbeno šolo. In ko bodo ti vaši učenci kdaj pa kdaj zamišljeno ubirali strune na kitari, bodo v mislih gotovo pomislili k vam, da bi se vam zahvalili za to, kar ste jim dali, ker takrat, ko so stali pred vami, besed zahvale niso znali ali pa niso zmogli. Naj se vam v imenu vseh teh iskreno zahvalimo in še poslednjič izročimo spoštovanje. Prisrčna hvala za to, da znamo zaigrati, da znamo prisluhniti, da znamo živeti bogateje.»

Zelo kritični do zamudnikov

Občinski komite ZK Krško o sklepih treh problemskih konferenc

KRŠKO — V preteklih mesecih je krška občinska organizacija Zveze komunistov izvedla tri problemske konference, in sicer o mednarodnem sodelovanju, vzgoji in izobraževanju ter inovacijski dejavnosti. Na teh so ocenili razmere na občinski ravni, izluščili bistvena vprašanja in se dogovorili za akcijo komunistov.

Do predloga sklepov teh konferenc, ki so jih pojasnili Slavko Kunec, Hilda Božič in Jože Crle, so se prejšnji četrtek opredelili tudi člani občinskega komiteja. Ker so o delovnih dokumentih za konference že poprej razpravljali v osnovnih organizacijah ZK, katerih pripombe in predlogi so bili zvečine upoštevani, pričakujejo, da bodo komunisti v svojih okoljih zavzeto spreminjali razmere.

Med komunisti—prosvetnimi delavci so opazili, da si šole med seboj ne priznavajo dela, čeprav bi bilo bolj, da bi vsak naprej pometal pred svojim pragom. Pri periodičnih obračunih naj bi v delovnih kolektivih prav tako kot ob celoletnem pregledu poslovanja obravnavali tudi, kaj so ustvarili in prispevali delavci inovatorji. Veliko bi že storili, če bi »pol tovarn v krški občini očistili in poskrbeli za primeren

red in disciplino,» je nazorno dejal sekretar občinskega komiteja Jože Habinc.

● Podpredsednik občinskega izvršnega sveta Niko Žibert je ob oceni gospodarskih gibanj v prvih letošnjih mesecih opozoril na velike izgube Pionirjev temeljnih organizacij Gradbeni sektor in Togrel. Prav zato izvršni svet pripravlja analizo, kako naprej v gradbeništvu, tudi v luči priprav na gradnjo savskih hidroelektrarn. Predsednica komiteja za družbeno planiranje in razvoj gospodarstva Silvana Mozer pa je opozorila, da mora predvideni visoki tehnološki pomagati ustrezna štipendijska politika, v vseh okoljih pa je nujno pohiteti z obravnavo srednjeročnih in dolgoročnih planov.

žganski trust kmetijskega pospeševanja v občini. Kakšne so še preostale oblike?

«Domala vsak večer so posebni strokovni pogovori, ki jih vodijo najuglednejši kmetijski strokovnjaki. Tako je bil v ponedeljek med nami dr. Janez Verbič za pogovor o prehrani živali. Poleg najvidnejših strokovnjakov fakultet kljub poletnemu času sodelujejo strokovnjaki kmetijskega inštituta, območnih strokovnih kmetijskih pospeševalnih centrov, npr. iz Celja in zadružne zveze. Pomurci bodo predstavili računalniške linearne programe. V taboru imamo računalnik commodore.»

Tu je 18 profilov kadrov iz II fakultet in šol. Naša prvotna želja je bila, da bi tu zajeli dve tretjini mladih, ki so se oddolžili za študij kmetijstva, vendar ne izhajajo iz kmetij. Naneslo je tako, da so prišli sem taki, ki izhajajo večinoma s kmetij. Prepričana sem, da se bo marsikateri izmed njih še vračal sem. Vsekakor si bomo pridobili koristne izkušnje, ki bogatijo mladinsko prostovoljno delo v povezavi s strokovnostjo.»

A. ŽELEZNIK

Prednost posavskemu centru

Tako menijo v Brežicah, ne ve se pa, kako se bodo oddolžili sosede

BREŽICE — Pri obravnavi bodoče samoupravne organiziranosti zdravstva, da bi ta ustrezala zahtevam družbenega dogovora Slovenije (1984) po večji učinkovitosti in racionalizaciji, se je zborom občinske skupščine na seji 15. julija pridružila skupščina občinske zdravstvene skupnosti.

Delegate so seznanili s štirimi možnimi variantami. Prva je ustanovitev delovne organizacije Zdravstveni center Posavje, za katero vsi menijo, da je najustreznejša. Druga je povezava v

delovno organizacijo v Novem mestu, tretja enaka povezava s Celjem in četrta organiziranost v Zdravstveni center Brežice. Zbori so predlagali občinski skupščinama v Krškem in Sevnici, da tudi tam analizirajo možnosti za bodočo organiziranost zdravstva in se do izteka leta izrečejo za svojo varianto.

NA MORJE LETOS 163 OTROK IZ BREŽIŠKE OBČINE

BREŽICE — Otroško okrevališče na Debelem rtiču pri Ankaranu je letos sprejelo na letovanje 53 predšolskih otrok. Stariši so prispevali po 5.416 din za desetdnevno bivanje, razliko do 9.500 dinarjev pa so zbrali s prispevki skupnosti otroškega varstva, občinske zdravstvene skupnosti in skupnosti socialnega skrbitva. Na morju bo te počitnice letovalo še 110 šolarjev. Tudi pri teh otrocih so odločili zdravstveno stanje in socialne razmere družine.

Iz razprave predsednika občinske skupščine Mirka Kambiča, povzemamo ugotovitev, da v Posavju uspešno opravljajo svojo nalogo vse službe, ki so jih do zdaj poenotili. To so inšpekcije, banka, služba za zaposlovanje in šolstvo, kjer so razmejili usmerjeno izobraževanje. Sodeč po teh izkušnjah, bi bila tudi regijska organiziranost zdravstva lahko uspešnejša. To bo potrdila ali ovrgla strokovna študija.

SADILI SMREKICE ZA ŠPORTNO IGRISČE

STUDENEC: Studenčani bodo kmalu prišli do svojega igrišča za številne športe: roket, mali nogomet, odbojko in košarko. Tamkajšnje športno društvo, ki ga vodi prizadeveni delavec brežiškega Gozdnega gospodarstva Lojze Mlakar, je to podjetje v štirih celodnevih delovnih akcijah posadilo okoli 15.000 smrekic. S tem so zaslužili 120 tisočakov, in igrišče na Studencu, zaenkrat še brez asfaltne preproge, bo zanesljivo naredil do sevnškega občinskega praznika.

Poračun sprožil val govoric o delitvi plač

Na občini so se le približali predvidenim osebnim dohodkom

KRŠKO — Po krški občini so se zadnji čas razširile govornice, češ kakšne plače so si razdelili na občini. Konferenca delegacij tovarne Djuro Salaj je zahtevala pojasnilo in občinski izvršni svet je pripravil informacijo o izplačilih osebnih dohodkov delavcem in funkcionarjem SO Krško, s katero je na zadnji seji občinskega komiteja ZK seznanil navzven tudi podpredsednik IS SO Niko Žibert.

«V letu 1985 smo opravili doslej le približevanje k osebnim dohodkom, ki naj bi jih funkcionarji prejeli po prejemu družbenem dogovoru. V maju je bila opravljena valorizacija akontacij za delovno skupnost ter voljene in imenovane funkcionarje na podlagi ugotovitev o rasti izplačanih sredstev za osebne dohodke v gospodarstvu občine Krško v prvem trimesečju (31,6 odst. na povprečje 1984) in na podlagi ocene, da bodo v prvem polletju 1985 izplačana sredstva za OD v združenem delu porasla za 40 odst. v primerjavi s lanskim povprečjem. Tako je bil ob izplačilu OD za maj 1985 opravljen tudi poračun iz izplačanih OD — za prve štiri mesece. Zdjaj znašajo akontacije OD zaposlenih v upravnih organih od 23.508 din do 67.314 din neto v delovni skupnosti in od 77.220 din do 102.244 din neto za voljene in imenovane funkcionarje, in sicer za predsednika občinske skupščine 102.244 din neto (brez minulega dela), predsednika IS 98.096, podpredsednika IS in predsednika komiteja za družbene dejavnosti 93.137, sekretarja sekretariata za občno upravo in upravno pravne zadeve in sekretariata za notranje zadeve 87.043, direktorja uprave za družbene prihodke 85.663, sekretarja sekretariata za ljudsko obrambo 84.283, namestnika predsednika komiteja za družbeno planiranje in razvoj gospodarstva 77.220, direktorja geodetske uprave 82.748, sekretarja SO 88.908 in sekretarja IS 77.371 din neto (brez minulega dela), je med drugim rečeno v informaciji.

BRIGADIRJI POMAGALI STUDENČANOM

STUDENEC: Predračunska vrednost za izgradnjo vodovoda Studenec — Rovišče — Hudo — Brezje znaša več kot 35 milijonov dinarjev, krajani pa bodo naložbo oplenitili tudi z udarniškim delom. 140 gospodinjstev je podpisalo, da bodo za vodo prispevala po 150 ur in še 70 tisočakov, tudi v obliki strojnih ur. Pred dvema tednoma so krajanoj pri zemeljskih delih za več kot 4 km dolgi vodovod pomagali brigadirji piranske pomorske šole, ki sodelujejo na zvezni mladinski delovni akciji »Kozjansko 85«, prejšnji petek pa je Studenčanom zopet pomagalo 80 brigadirjev mladinske delovne brigade »Kosmaj« iz Obrenovca.

BRIGADIRJI POMAGALI STUDENČANOM

STUDENEC: Predračunska vrednost za izgradnjo vodovoda Studenec — Rovišče — Hudo — Brezje znaša več kot 35 milijonov dinarjev, krajani pa bodo naložbo oplenitili tudi z udarniškim delom. 140 gospodinjstev je podpisalo, da bodo za vodo prispevala po 150 ur in še 70 tisočakov, tudi v obliki strojnih ur. Pred dvema tednoma so krajanoj pri zemeljskih delih za več kot 4 km dolgi vodovod pomagali brigadirji piranske pomorske šole, ki sodelujejo na zvezni mladinski delovni akciji »Kozjansko 85«, prejšnji petek pa je Studenčanom zopet pomagalo 80 brigadirjev mladinske delovne brigade »Kosmaj« iz Obrenovca.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 29. junija do 6. julija se brežiški porodnišnici rodile. Marjan Kuhtič iz Manje vasi — Petro, Helga Mugoša iz Krškega — Nino, Mirjam Boranič iz Šenkovca — Adrijana, Nada Candar iz Brežic — Daria, Danica Horvat iz Gradne — Borko, Stanja Tomše iz Dobenega — Simona, Štefka Sotler iz Sremiča — Vesna, Martina Rupar iz Dol. Skopje — Marjana, Marija Sintič iz Gradca — Martina, Martina Balon iz Pišec — smino, Višnja Prečič iz Nedelje, Ivana, Anica Kelhar iz Črešnjic, Matja, Alenka Kodež iz Vrha pri štanju — Anžeta, Stanka Medved, Orešja — Sandija, Božica Novak, Ključa — Tihomirja, Sanja Ašanin, Samobora — Sanelo, Ana Krevelj, Dunaja — Nino, Renata Zagmajster, Bizelskega — Andreja in Tadeja, Nada Cirnski iz Cerine — Benjamina, Gizela Bizjak iz Krškega — Matja. Čestitamo!

Krške novice

SKRIVAJO INOVATORJE — nekaterih delovnih kolektivih v Krškem so tako silno nevoščljivi svojim inovatorjem ali pa se skrivajo za zaščitno krinko nevednosti, da morali na občinsko podelitev priznanj in nagrad poklicati kar z občinskega raziskovalne skupnosti. Ker so slovesnosti le vsaki dve leti, se bo vrtili krškimi inovatorji morala, ki žel kdo, ki bi v tem času postuževal učinkovito inovacijo zoper takšno »pozabljenost«.

IZGUBA — Nič ne kaže, da se krška občinska zdravstvena skupnost podobno kot mnoge njene sestrene Sloveniji, kaj hitro rešila bremena rdečih števil. Zdjaj govorijo že o tisočih milijardah izgube in če bo šlo tako naprej, se lahko pripeti, da bo nekateri dne bolnik zmanjkal pomoč, nimo injekcijo, v zdravstvenem domu.

Sevniški paberki

OGLEJTE SI KARTE — Občinski izvršni svet je v torek obravnaval vprašanje iz urbanizma in urejanja prostora. V razgrnitvi je del strokovnih rešitev za zazidavo tako imenovane kareja III v vzhodnem delu Gradivo si lahko ogledate na seji sevniške krajevne skupnosti vsak dan od 9. do 14. ure vse do konca meseca. Enaka dokumentacija je na ogled tudi v sejni sobi občinske skupščine vsak delavnik od 7. do 15. ure. Pripombe krajanov bo obravnavala svet krajevne skupnosti. Na tej osnovi pripravljeno osnutek bo zatem na javno razpravo na zbor občani, ki se bodo zatelem v dokončni sprejem. Dopolnje se nameravajo vseh zakonitih postopkov.

ŠOLA PLAVANJA — V sodelovanju z občinsko zvezo za telesno vzgojo pripravljajo v sevniškem bazenu šolo plavanja. Pričetek bo prihodnje sredo. Otroke bodo poučevali vsak dan od 9. do 11. ure, odrasle pa ključno v času, ko je bazen zaprt, v tale kopalce. To bo od 19. ure do 20.30. Prijave zbirajo na bazenu, otroke bo 20-urni tečaj stal 1.000, za odrasle pa 1.500.

DRUŽABNO SREČANJE — Društvo invalidov priredi v soboto prijetno druženje s kički na Loko pri zidanem družabno rekreativno srečanje s članov. Od sevniške železniške postaje so ugodne zveze z vlakom, v Loko na voljo kombi.

Kot krt marljivi raziskovalci

V sevniški občini uspešen mladinski kmetijski raziskovalni tabor (KRT)

KRIŽ POD RAZBORJEM — Tod deluje že od začetka minulega tedna (jutri se končuje) kmetijski raziskovalni tabor (KRT). V tukajšnji pašni skupnosti bodo mladi raziskovalci med drugim z električnim pastirjem ogardili okrog 60 hektarov pašnikov.

V soboto so v eno takih ograd spustili živino kmeta Ivana Pompeta, pri katerem tudi prebivajo. Pogovarjali smo se z Brigito Berdik, predsednico komisije za kmetijstvo pri republiški konferenci ZSMS.

«Naša komisija je bila pobudnik te akcije, nalezli smo na zgledno sodelovanje zadružne zveze, univerze v Ljubljani in v Mariboru, ostalih kmetijskih šol in seveda tudi kmetov in sevniškega kmetijskega kombinata,» pravi Brigita, zadovoljna z uspehom.

● To ni običajna brigada, nas je zanimalo, kako poteka delo 23 mladih na tej akciji.

«Povezujemo znanje s prakso. To je bil osnovni namen naše zamisli. Mladi, bodisi učenci ali študentje, so se v šoli marsikaj naučili, tu skušajo to prenesti v življenje. Dogovorjeno je, kaj želimo v tej skupnosti kmetov narediti, to je predvsem gradnja ograda za živino, vendar se za urnik dogovarjamo vsak dan sproti. V sevniški kooperaciji so pripravili še seznam vrste drugih kmetij, kjer dela po nekaj

brigadirjev. Štirje sadjarji so izrazili željo, da se spoznajo s kombinativni sadovnjaki.»

● Pompetova kmetija je kot gostitelj vseh teh mladih postala nekakšen konferenci ZSMS.

Brigita Berdik: «Tukajšnje izkušnje so nas ohrabile, tako da se bomo v prihodnjem letu lotili akcije bolj na veliko.»

Razumevanje za boj dr. Ruglja

S sestanka članov terapevtske skupnosti in didaktičnih skupin — Dr. Janezu Ruglju so medtem avstrijske oblasti odrekale gostoljubje in je bil iz koroške proštije Tinje, kjer je od 1. julija gladovno stavkal, premeščen k hčerki v Ljubljano

LJUBLJANA — »Moj primer razodeva, da gre za nesramno in brezuspešno zatiranje, brezdusno izničevanje delovnega intelektualca iz proletarskih vrst in poleg tega še iz partizanske generacije, in to samo zato, ker sem v skladu z delovno usmeritvijo opozarjal na »napake« in brezdušen odnos nekaterih »posvečenih« funkcionarjev do trpljenja družin alkoholikov... Krivica in šikanam sem se vedno upiral na običajen način toliko časa, dokler mi ni grozila popolna izločitev. Vsak, kdor bo prelistal moje »črne knjige«, bo videl, da sem napravil absolutno vse, kar je možno, le prositi za milost nisem šel nikogar. In moja gladovna stavka ni nič drugega kot upor proti krivici, ki so mi jo povzročali manjmi in neznajčni ljudje in katere je doživljajsko otopela birokracija podpirala. Ne gre torej samo za to, da bi jaz še lahko nemoteno delal, temveč, da zmagam pravica, v celoti, to pa pomeni, da mora biti mojim zahtevam zadoščeno v celoti.«

Tako je zapisal v pismu članom terapevtske skupnosti in didaktičnih skupin 7. julija v Tinjah na avstrijskem Koroškem znani slovenski psihiater dr. Janez Rugelj, dolenski (mirenski) rojak.

Na izrednem sestanku skupnosti in skupin 9. julija v Ljubljani, ki so se ga udeležili tudi predsednik republiškega komiteja za zdravstvo Borut Miklavčič in priznani zdravniki, med njimi prof. dr. Lev Milčinski, je Rugljeva hči Miša Shaker povedala, da ne gre za spor dr. Ruglja s kolegi, tradicionalisti, čeprav je absurdno, da imajo ti v alkoholologiji vso oblast, kljub temu da so precej neuspešni. Gre predvsem za onemogočanje in izničevanje nekoč vzpostavljene Hudočinovega načina urejenja alkoholikov, za ukinitvev Rugljevega dela, za prepuščanje alkoholikov in njihovih družin postopkom tradicionalne psihiatrije, ki ne daje zadovoljivih rezultatov. Nekajletna abstinenca redkih posameznikov je samo pesek v oči nepoučenim. Rezultate imajo tako slabe, da si jih ne upajo objaviti, in znano je, da sama abstinenca še ni tudi zdravo življenje.

Čeprav je dr. Jože Ramovš večkrat opozoril, da ne gre jemati izredni sestanek kot manifestacijo, še najmanj pa protestno, temveč naj bi se seznanili s stanjem dr. Ruglja in spregovorili o izkušnjah z Rugljevim delom, je koga izmed »graditeljev« (kot imenuje dr. Rugelj v svojem najnovejšem delu Zmagovita pot bivše alkoholike in njihove družinske člane) za hip le zaneslo. Pa tudi predstavnikom didaktičnih skupin in gostom ni bilo prijetno pri srcu, ko so zvedeli, da je njihov voditelj, prijatelj in nedvomno zelo marljiv, vztrajen mož trdno odločen, da bo šel do konca z

gladovno stavko, če ne bodo izpolnjene vse zahteve. Ko je predsednik komiteja za zdravstvo sporočil, da so ukrenili vse, kar je bilo možno, da bo dr. Rugelj spet lahko delal v ambulanti na Bohoričevi, je že zavel veter optimizma.

Prof. Milčinski je povedal, da si je prizadeval, da bi vse sile v slovenski psihiatriji povežali, a žal v tem ni uspel. Opozoril je, da tudi drugi alkohologi pri nas delajo po Hudočinovi metodi. Ustvariti kaže tolerantno atmosfero, ki na področju

● Dr. Janez Rugelj je v soboto prenehal z gladovno stavbo v proštiji Tinje na avstrijskem Koroškem, ki jo je začel zaradi tega, ker so mu njegovi nasprotniki na razne načine onemogočali delo pri zdravljenju alkoholikov. Očitno se je dr. Rugelj za konec gladovne stavke odločil, ker so ustregli njegovim zahtevam. Tako so že pred časom v Univerzitetnem zavodu za zdravstveno varstvo v Ljubljani odločili, da bodo dr. Ruglja zaposlili s polnim delovnim časom in mu omogočili delo, prav tako bo dr. Rugelj lahko delal v ambulanti za bolezni odvisnosti, ki deluje v okviru psihiatrične klinike UKC.

alkohologije ne bo izključevala drugih. Ni mogoče izključevati splošne psihiatrije, ki jo dr. Rugelj imenuje »tradicionalna«, s čimer misli, da je zastarela, nehumana.

Preteseljivo so bile izpovedi »graditeljev«, ki jim je delo Ruglja in njegovih sodelavcev rešilo družine na robu prepada. Sodelavci dr. Janeza Ruglja, mladi zdravniki in psihologi, učitelji tudi kar nismo mogli prehaliti

njegovega zavzetega, trdega dela. Zato ni bilo prav poredko moč slišati, da je dr. Rugelj dal tem intelektualcem mlajših in srednjih let več kot vsa leta študija na raznih fakultetah. Tako prepričljivo zna in zmora razdajati sebe resnično le človek, ki je zaljubljen v svoj poklic. Še več, delo dr. Ruglja pušča tako močne in vidne sledove prav zato, ker z njim in zanj živi.

PAVEL PERC

ZA ZAČETEK — OPOZORILO

V naselju ob Cesti herojev spore majnih otrok (do 7 let) rešujejo z zaviranimi rokavi kar starši, sosedje, mimoidoši. Tako se zgodi, da je otrok vsak drugi dan tepen, vendar ne od staršev, pač pa od sosedov, tovarišev, ki pride mimo, ko se zaletita fantek in deklica s kolesi. Krivca (ali tudi ne) dvigne, ga strese, oklofuta. Od strahu, padca in klofut otroku uide v hlače, skratka, doživi pravi pretres. Kako morejo ti mladi ljudje, ki imajo tudi sami majhne otroke, pretepati tuje?

Ti naši otroci, posebno na Cesti herojev, imajo zelo malo gibalnega prostora, saj je spodaj reka, zgoraj hira cesta. Kako bi bilo, ko bi s soferjem, ki je polnoleten in povzroči prometno nesrečo, po nesreči še fizično obračunali?

Mneje nas staršev, ki si ne želimo takih telesnih obračunov z našimi otroki je, da bi moral te ljudi nekdo opozoriti.

Starši s Ceste herojev

V POČITNIŠKI KOLONIJI V FAZANU

Letos sem se prvič udeležila počitniške kolonije. Z avtobusom smo se v Fazan odpeljali v sredo. Razdelili so nas po skupinah. Zalostni smo bili, ker nismo šli takoj na plažo. V začetku je bilo vreme bolj kisel, a že tretji dan smo se naučili plavati. Priradili smo tudi tekmovalje v plavanju. Ob dnevu borca pa smo imeli proslavo. Nekateri že komaj čakajo, da bodo prišli domov.

JOŽICA BALKOVEC

MRLIŠKA VEŽICA V ARTIČAH

Mrliška vežica je dobila svojo dokončno obliko, uredili smo tudi njeno okolico. Graditi smo jo začeli z lastnimi denarnimi sredstvi in prostovoljnimi delom krajanj KS Artiče. Dela so se začela lani v začetku decembra, aprila pa smo jih nadaljevali. Delovne akcije, ki so bile ob sobotah in nedeljah, so bile dobro obiskane, mojštri pa so delali tudi med tednom. Pri izgradnji vežice, ki je trenutno najlepši gradbeni objekt v Artičah, so se Artičani znova izkazali.

DUŠAN ČANČER
novin. krožek, OŠ Artiče

TUDI DRUGI SO NAS OPAZILI

Člani novinarskega krožka delujemo zelo organizirano in aktivno že dobrih deset let. Lahko rečemo, da smo s svojim delom zadovoljni, še bolj pa z rezultati. Do letos smo imeli objavljenih 1147 člankov. Zanimivo je, da objavljamo na slovenskem in hrvaškem jeziku na področju. Naši člani so za delo prejeli nšeto knjižnih nagrad, pisnih priznanj, diplom, značek, nagradnih potovanj in letovanj. Ogledali so si Grčijo, Hrvaško, Istru, Savudrijo, Šibenik, Ohrid, Pokljuko. Ime svojega kraja smo poneli širom po Jugoslaviji. Ljudje so nas bodrili k še večji zagnanosti. Prejeli smo tudi mnogo čestitk in pred kratkim osem čudovitih knjig, ki nam jih je podarila neznanica iz Ljubljane, ki je bila pred petdesetimi leti vpisana pri nas v prvi razred.

ALENKA CIZEL
nov. krožek Artiče

PREDVSEM DELOVNO — Udeleženci 4. likovne kolonije v Novem mestu se v glavnem zadržujejo v ateljeju, kjer pod nadzorstvom mentorice akademske kiparke Dube Sambolec spoznavajo akademski način dela. (Foto: M. Markelj)

Jakčev dom čaka šolarje

Letos si je ogledalo stalno razstavo v Jakčevem domu že blizu 6.000 obiskovalcev — Kmalu Vodnik

NOVO MESTO — Jakčev dom v Novem mestu je od 28. oktobra, ko so ga odprli, do konca leta obiskalo 5.000 ljudi. Letos od junija pa je dom obiskalo že 5.965 ljudi, v glavnem mladine, sindikalne skupine, upokojenci in drugi posamezniki, med njimi tudi 46 tujcev.

Redni, vsakotedenski gostje so obiskovalci iz obeh zadržilšč Šmarjeških in Dolenskih Toplic, potem delavci iz raznih delovnih organizacij, študentje akademije za likovno umetnost iz Ljubljane in Zagreba, na žalost pa ni obiska delovnih kolektivov iz novomeške občine in šolarjev iz ostalih dolenskih občin. Za zgled jim je lahko osnovna šola Gornja Radgona, ki je obiskala dom kljub veliki oddaljenosti.

Franc Šali, ravnatelj Dolenskega muzeja, je poudaril, da si želijo čimveč organiziranih kolektivnih obiskov, predvsem šolskih, pri katerih bi si učenci lahko ogledali še Študijsko knjižnico, muzej in druge kulturne znamenitosti Novega mesta. Tako bi spoznali kulturo lastnega naroda, kar je nadvse pomembno za uveljavljanje ideje o bratstvu in sodelovanju med narodi, šele ko spoznaš sebe, lahko ceniš druge.

Jakčev dom se ubada tudi s težavami, predvsem s pomanjkljivostmi v stavbi in problemi same notranje poslovne ureditve doma, kot so popisovanje slik, fotografiranje, ureditev inventurne knjige, kartoteke, oblikovanje fototeke, diateke. Ta mesec je v načrtu izid Vodnika po Jakčevem domu avtorja Milčka Komejla. Kasneje pa lahko pričakujemo še izid koledarja s 13. Jakčevimi deli, ki ga bodo izdali zato, da bodo dobili manjkajoča

POSAVSKI MUZEJ SE PREDSTAVLJA

BREŽICE — Nova, v stilu turističnih prospektov zasnovana publikacija Posavskega muzeja doživlja veliko pohval. Gostom, ki se mudijo v regiji, nazorno posreduje zgodovino brežiškega gradu, njegove arhitekturne in freskovne znamenitosti. V kratkih opisih zbirk, ki jih dopolnjuje to slikovno gradivo in tloris gradu, bralcu predstavi zbirke in razporeditev razstavnih prostorov. Prospekt je vabljiv za oči, vsebuje pa tudi delovni čas muzeja, tako da hoteli in gostišča lahko vsak trenutek povedo gostom, kdaj si lahko ogledajo muzej.

»Ločki godbeniki, naši ste!«

Dobovska krajevna skupnost proglašča godbo za svojo, saj se vedno odzove

LOČE — Tukajšnja gasilska godba je slavila 65-letnico obstoja močno pomlajena in poslušalci so jo tudi zaradi šestih deklet, ki igrajo v njej, navdušeno pozdravljali. Njen sedanji mentor in dirigent je Bratislav Roguljič iz Brežic. Ta se veliko posveča poučevanju naraščajnikov, pred njim pa je imel reden pouk za mlade dolgoletni prijatelj ločkih godbenikov Stjepan Obrubič.

Med ustanovnimi člani godbe života še Janez Drugovič in Franc Kežman. Obeh so se spomnili na jubilejnem koncertu, priznanje pa so izročili tudi 81-letnemu Francu Bogovici, ki je bil pri godbi 60 let. Sedanji predsednik in najstarejši član godbe je Jože Supančič.

Denar za prve instrumente so si za glasbo navdušeni Ločani zaslužili z nabiranjem in prodajo premoga iz savske struge. Igrati seveda še niso znali, zato so se obrnili na godbenike iz Rozge na Hrvaškem, s katerimi so ostali vse do danes v prijateljskih stikih. Zadnje vojno je večina godbenikov preživela v izgnanstvu in tam so s slovensko pesmijo bodrili ljudi. Po vrnitvi so godbeniki privabljali v svoje vrste mlade fante in jih navduševali za igranje. Godba ni bila več samo vaška. Odzivala se je vsem povabilom iz krajevne skupnosti in ta jo danes upravičeno proglašča za svojo.

V povojnih desetletjih je navezala prijateljske vezi s številnimi godbami v Sloveniji, na Hrvaškem in v zamejstvu. Tudi strokovno se je izpolnila in

denarna sredstva za izid kataloga oziroma zbornika o Jakčevem domu

DOBRO OBISKAN — Jakčev dom v Novem mestu ima vsak dan dovolj obiskovalcev, vendar pa bi bilo lahko med njimi več šolarjev. (Foto: MIM)

in njegovi zbirki. Pripravljajo tudi Jakčevovo likovno mapo.

J. ŽAGAR

V programu 6 novih filmov

Med njimi tudi Veter v mreži F. Robarja

Vse bolj se uveljavlja misel, da je za kolikor toliko dostojno raven slovenske filmske ustvarjalnosti treba vsako leto omogočiti snemanje najmanj petih celovečernih in seveda ustrezno več kratkih filmov. Tako je filmski svet Vibe pripravil program za prihajajoče leto, po katerem naj bi slovenski filmski ustvarjalci posneli 6 celovečernih filmov.

Kot prvega iz programa moramo omeniti film novomeškega režiserja Filipa Robarja Veter v mreži, ki je zasnovan po literarni predlogi, romanu Novo mesto Mirana Jarca. V načelno sprejetem programu so še: Čas brez pravljic s predvidenim režiserjem Boštjanom Hladnikom, Ljubezni Blanke Kolar z režiserjem Borisom Jurjaševičem, Desovila z režiserko Polono Sepe in dva filma, ki naj bi ju posneli po izvirnem scenariju, in sicer film Takšno je naše življenje režiserja Talala Hadija in Halleyjev komet režiserja Karpa Godine.

kultura in izobraževanje

Likovna delavnica

4. likovna kolonija v Novem mestu — V ateljeju

NOVO MESTO — V hotelu Metropol se je prejšnji petek, 12. julija, začela nadaljevalna izobraževalna kolonija, ki jo je pripravilo že četrty v Novem mestu Združenje likovnih skupin Slovenije. Udeležuje se je 9 mladih likovnikov, ki delajo pod vodstvom akademske kiparke Dube Sambolec.

Program kolonije je zastavljen tako, da poteka samo v ateljeju, osnovni namen pa ni ustvarjanje končnih del, marveč spoznavanje dela in učenja. Po tem se novomeška likovna kolonija loči od številnih drugih.

V soboto, 20. julija, si bo mogoče ogledati delo kolonije. Po 5. uri popoldne bodo vrata ateljeja odprta tudi javnosti, v nedeljo in še v ponedeljek dopoldne pa se bo hotel Metropol za teh nekaj dni spreminil v likovno galerijo. Udeleženci kolonije bodo po hodnikih, ateljeju in drugih prostorih razstavili študije in delovne risbe, ki so jih naredili v času kolonije.

POSTAVITEV SKULPTUR V STRAŽI

STRAŽA — Tu bosta danes, 18. julija, končala svoje delo v okviru prvega malega likovnega tabora akademske kiparja Slavko Kranjc iz Celja in Tone Demšar iz Ljubljane. Eno leseno skulpturo bodo postavili v Straži pred trgovino, drugo pa pred stavbo krajevne skupnosti. Ob tem naj še povemo, da je dva hrasta za omenjeni skulpturi prispevalo Gozdno gospodarstvo, ki je kiparjema tudi omogočilo uporabo svoje luščilnice za les.

UČBENIKOV JE DOVOLEJ!

NOVO MESTO — V novomeški Mladinski knjigi že poteka pospešena prodaja šolskih učbenikov. Na voljo imajo večino učbenikov, manjka le učbenik za matematiko za prvi razred in skoraj vsi učbeniki za 6. r. osnovne šole. Za srednje šole imajo vse knjige, le za 4. letnik usmerjenega izobraževanja jih nekaj še ni izšlo. Knjige so dražje povprečno za 40 odst., so pa tudi primeri kot atlas, katerega cena se je podvojila.

Kot opažajo trgovci, starši zadnja leta kupujejo knjige že takoj po zaključku šole, zvezke in ostale potreščine pa kasneje. Tako porazdelijo izdatke na več mesecev.

Šolskih knjig in delovnih zvezkov imajo dovolj na zalogi. V prvih dneh pouka bo Mladinska knjiga organizirala prodajo učbenikov na SŠTZU v Novem mestu, seveda za ustrezne usmeritve.

J. Ž.

Sem Tončka Gabrova ...

Dragi bralci Dolenskega lista, posebno tisti, ki ste spremljali »Dolgo pot Gabrovih« objavljeno v knjigi Zmagovita pot dr. Janeza Ruglja.

Sem Tončka Gabrova. Z vsemi, ki ste spoznali nas in našo pot, se čutim blizu, čeprav vas ne poznam. Občutim veliko krivico in v stiski se obračam na vas. To je krivica, ki se godi našemu vodji dr. Janezu Ruglju in hkrati nam. Ne dovolijo mu, da bi nas vodil in usmerjal še naprej, brez oviranja. Vzrok za to vidim predvsem v njegovi metodi dela. Ta zahteva res veliko trdega in discipliniranega dela od zdravljencev in njihovih svojcev, a tudi od terapevta. Vendar se človek, ki je čisto na tleh, le na tak način strmo dvigne.

Naš skupni cilj je: usmeriti se v zdravo in človeka vredno življenje.

Nekateri sodijo, da so za to potrebni nečloveški napor, katere zmorejo le redki. Moje spoznanje pa je, da zmora vsakdo, ki je uvidel, da je del svojega življenja zaradi alkoholizma zapravljen in je pripravil kaj storiti, da bi človek živel vsaj naprej. Dr. Rugelj s svojimi (našimi) uspehi močno presega tisti večinski del zdravstva, ki deluje na tem področju. Tem smo kamen spotike, a ker so v večini, imajo skoraj neomejeno moč.

Sprašujem sebe in hkrati vas: Ali ti ljudje sploh vedo, kaj pomeni biti človek, ki uči s svojim zgledom? Ki strtemu človeku ne pomaga z besedami in navseti, ampak ga usmerja in uči, da si pomaga sam? Povejte mi: S kakšno pravico nam uničujejo njega in njegova dela? Ali ne vedo, da ga potrebujemo? Da ga potrebujemo ljudje, ki še vedno tiho trpijo gorje alkoholizma, se sramujejo svoje nesreče in sebe?

Vsi, ki smo se znašli v peklu alkoholizma, smo se prav tako kot oni drugi rodili zato, da bi živeli srečno. Niti alkoholiški niti njihovi svojci nismo po svoji volji postali to, kar smo, ampak smo posledica nekoga in nečesa. Prisiljeni smo iskati pomoči od srečnejšev, ki prav tako niso ničesar prispevali k temu, da so srečni. Vendar si jemljejo pravico, da nam milostno delijo svojo naklonjenost.

S svojo pametjo, ne morem razumeti, onemogočajo človeka — strokovnjaka, ki se s toliko voljo preda reševanju tako vpijovega problema naše družbe, kot je alkoholizem.

Mi vsi, ki dobro poznamo njega, njegovo prekipeljočo voljo in energijo, vemo, da zanj pomeni ne delati isto kot umreti. Zato je njegova oblika protesta — gladovna stavka nekaj, kar spoštujemo in hkrati želimo, da je ne bi bilo treba nadaljevati.

Gabrova Tončka

Resnica o pokvarjenem stroju

Odgovor na pismo bralke z naslovom »Prodali so mi pokvarjen stroj«

Res je Slobodanka Hasanovič kupila v naši veleblagovnici pralni stroj znamke Obodin, ki ima kot vsak stroj garancijski list. V trgovini strojev ne preizkušamo pred prodajo, ker to stori že proizvajalec. Ko je stranka ugotovila, da ji stroj ne dela, je glede na ga-

rancijski list poklicala 21. februarja servis Obodin v Ljubljani. Serviser je bil pri stranki 13. marca. Zopet je Hasanovičeva javila, da je stroj neuporaben 22. marca in serviser jo je obiskal 27. marca, vendar je ni bilo doma. Medtem je tudi oddelkovodja našega oddelka večkrat urgiral na servisu. Serviser je bil zaradi popravila pri stranki celo petkrat, dvakrat je ni bilo doma.

Da bi zadevo pospešili, smo se dogovorili s Hasanovičevim in servisom, da stroj popravimo in preizkusimo ves program pranja v naši pralnici, in to 5. junija, vendar je serviser zbolel in stroj je bil popravljen in preizkušen 12. junija.

Medtem je 7. junija stranka brez našega dovoljenja, samovoljno odnesla iz veleblagovnice pralni stroj Gorenje, česar pač nismo mogli niti smeli dopustiti, in je bila o tem obveščena milica.

Hasanovičevemu smo ustno in pismeno obvestili, da je stroj popravljen, vendar je izjavila, da stroja Obodin ne mara več prevzeti, ker je zgubila vse zaupanje v stroj te znamke in v sposobnost serviserjev. 21. junija smo ji izdali nov pralni stroj znamke Gorenje in rešujemo naprej reklamacijo s servisom Obodin Ljubljana.

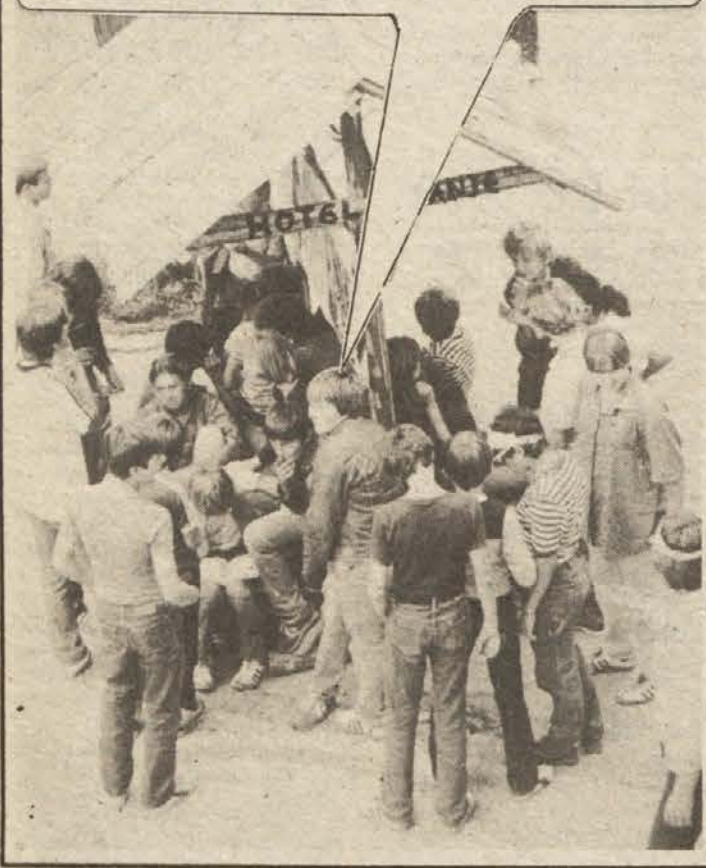
NAMA, TOZD veleblagovnica
KOČEVE

pisma in odmevi

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Milan Markelj

CELO ZA MLADINSKI TURIZEM SE MI ZDI
TALE HOTEL LE PREVEČ SKROMEN.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Strahu pred reformo ni

Nekateri samo čakajo, kaj bo prinesel novi sistem.
— Strašansko neurje v ribniški občini — Nekultura

ZAVZETOSTI IN STRAHU, ki sta vladala ob prvih napovedih gospodarske reforme, ni več. Prvotna neutemeljena preplašenost se je razblinila. Ponekod že dokaj resno razmišljajo o tem, kako se pripraviti na ukrepe za utrditev gospodarstva, marsikje pa so še vse preveč ravnodušni. Najmanj utemeljena so razglabljanja o tem, kaj bo prinesel novi sistem in kaj bodo prinesli novi ukrepi. Od kod ta brezmejna prostodušnost, ki verjame, da bo nekdo nekaj prinesel? Žal je razgovorov in pomenkov te vrste kar precej. »Boš videl, kako bo! Kaj vse bo prinesel novi sistem! Dinar bo v letu dni tako velik in tako težak, kot zlepa ni bil. Marsičemu se bo treba odpovedati!«

NEURJE, KAKRŠNEGA ljudje ne pomnijo, je 4. julija pod večer močno prizadejalo tudi ribniško občino. Največ škode je po naseljih na Gori nad Sodražico. Vihar je prihrumel od Notranjskega preko Blok in v manj kot eni uri naredil velikansko škodo.

LOKA, NEKDAJ zanemarjeno in zapuščeno novomeško kopalnišče in gostišče, je zadnje časa precej pridobila na ugledu predvsem zaradi solidne in prijazne postrežbe. Prav zaradi tega pa je prišlo do male vojne med kopalci in zakupnikom gostišča. Mladi ne morejo razumeti, da je nekdo prevzel v last in resno oskrbo gostinski inventar in da so minili časi, ko je z napravami na kopalnišču lahko vsak počenjal, kar je hotel.

KULTURNO—PROSVETNA društva v sevniški občini zamirajo. Zadnja leta je njihova dejavnost celo v okoliških središčih močno upadla. Ponekod valijo krivdo na pomanjkanje sposobnih ljudi, spet drugod pa opažajo splošno mlačnost do kulture nasploh. Večina društev letos ni opravila občnih zborov niti ni sestavila načrtov za bodoče delo. Kulturni domovi so zanemarjeni prav tako kot kultura. Niti telovadna društva jih ne morejo uporabljati.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA
15. julija 1965)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Na domačem polju obhodi svet

Koliko korakov naredi kmet pri oranju? — Hudo ponižanje Rusije v pomorski bitki — Trte letos rodijo, da že dolgo ne tako lepo

(A k o b i) kdo štel, koliko korakov napravi poljedelec, kadar orje, bi naštel na dan 9600 korakov. Po 75 cm dolžine znesejo ti 7,2 kilometra. Ako ima kdo 50 oralov polja, katero po dvakrat na leto preorje, stori na leto 720 kilometrov pota, to je 96 milj. Ko bi tak človek 55 let in 234 dni oral, napravil bi 40.068 km dolgo pot, to pa je ravno toliko, kakor je dolžina okoli cele zemlje. No, marsikateri poljedelec torej lahko reče, da je že obhobil celo zemljo, četudi le — na domačem polju.

(M i l i j a r i j a) je v novomeški okolici skoro popolnoma prenehala.

(R u s i j a) je hudo ponižana. Ponosno brodovje, ki je tako samozavestno plulo proti Vladivostoku, zadelo je pri otoku Čušimi v morskoi ožini med Korejo in Japonsko na japonsko brodovje. Dva dni je trajal boj, in rusko brodovje je bilo uničeno. Samo par ladij je ušlo. Rusi so izgubili 22 ladij; ena za drugo se je potopila vsa preluknjana od japon-

skih strelcev, nekaj ladij pa so jim vzeli Japonci, škoda znaša samo na izgubljenih ladjah blizu 300 milijonov kron! Ubilih je bilo nekako 8000 moč, 4000 vjetih. Japonci so imeli prav male izgube. Poraz Rusov je tako popoln, da ga zgodovina skoro ne pomni enacega.

(S t a r a) izkušnja vinogradnikov je ta, da vinska trta po vročem suhem poletju drugo leto močno rodi. No ta skušnja obstinja se letos pač v polni meri. Lansko poletje je bilo jako vroče in suho in temu dosledno so letos trte zaroda tako polne, da skoraj bolj polne ne morejo biti. Naj je zagnala trta iz mladike ali naj je zagnala iz mladike priraščene staremu lesu, vse je polno zaroda. Da, še celo naravnost iz starega lesa, iz debel trt izrastli poganjki so letos rodovitni. In kak zastaven zarod je to, da ga je veselje pogledati.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC
15. julija 1905)

PO SVETU OKOLI

MINISTROM se ne spodobi, da bi hodili naokoli v zamazanih oblekah, še posebno ne, kadar predstavljajo svojo državo v svetu. Britanska premierka Thatcherjeva je pokazala ženski smisel za red v hiši in je za vse člane svojega kabineta priskrbela posebne kupone, s katerimi si ministri lahko dajo zastoj očistiti obleke.

BREZPLAČNO si je želela urediti življenje tudi 33-letna Tajka, čeprav ni vedela za ugodnosti ministrskega življenja v Veliki Britaniji. Zato je stvar uredila po svoje. V posteljo si je spravila dvoje jajc in nato je lahko verneže prepričala, da je po dveh mesecih nosečnosti znesla jajci. Začelo se je pravo romanje na dom lažne jajčarice. Romarji so jajci po božje častili, dajali denar in prinašali hrano. Vse bi se razpletlo po načrtih domiselne ženske, če se ne bi vmešala policija in aretirala lažne jajčarice z obema babcama vred, ki sta menda spremljali rojstvo jajc.

NEKATERI pa morajo za vsakdanji kruhek trdo delati in mednje spada tudi neka Ornella Pacelli, ki je podpisala pogodbo za snemanje seksi filma, kot v Italiji rečejo pornografskim izdelkom filmske umetnosti. Vse skupaj najbrž ne bi zbudilo posebne pozornosti, če ne bi novinarji odkrili, da je Pacellijeva daljna sorodnica pokojnega papeža Pija XII. Sveti mož pač ni kriv za pota svojih daljnih potomcev, a igrali bo sorodstvo najbrž prišlo prav v borbi za že omenjeni vsakdanji kruhek.

IN KO SMO ŽE pri pornografiji in smo Thatcherjevo tudi že omenili, vtaknimo v ta sprehod po svetu še ameriškega predsednika. Vse troje nam pomaga povezati zahteva britanske premierke, da morajo Otočani bolj paziti na svoje moralno zdravje in je zato posredovala želje posebne britanske ženske komisije, ki jo skrbi poplava pornografije na britanskem tržišču, samemu predsedniku Reaganu. Mož naj bi dosegel, da bi njegova država, nekoliko omejila izvoz pornografije na angleško tržišče. Bomo videli, če bo kaj pomagalo in če ne bodo nastale praznine zapolnili Italijani, ki so menda tudi večji takšnega posla.

Skrivnost Einsteinovih možganov

Po skoraj 30 letih znanstvena raziskava genijevih možganov — Veliko število posebnih možganskih celic — Rezultati raziskave samo za znanost

Letos je minilo celih 30 let od smrti slavnega fizika in genialnega teoretika Alberta Einsteina. Čas je potrdil, da je imel veliki mislec v mnogočem prav, ko je postavil drzne in nove teorije o naravi vesolja. Danes pozna njegovo ime vsak šolarček, brez njeja si ni mogoče zamisliti sodobnega pojmovanja vesolja in temeljnih fizikalnih procesov, pa vendar o samem Einsteinu ne vemo vsega, kar bi javnost lahko vedela. Predvsem ne poznamo skrivnosti njegovih možganov. Kot je zapisal Ronald Clark, je pokojni fizik nekoč izrazil željo, naj bi njegove možgane znanstveno raziskali. Ali so raziskave opravljene? Kakšni so rezultati? Kje so Einsteinovi možgani shranjeni? Kdo jih hrani?

Znano je, da Einstein ni maral grobov in da so ga po smrti leta 1955 kremirali, pepel pa raztresli po neznanim kraju. Vendar so med avtopsijo odstranili genijeve možgane. Avtopsijo posmrtnih ostankov velikega misleca je opravil patolog Thomas Harvey v princetonski bolnišnici in možgane tudi konzerviral. To je bilo vse, kar se je do nedavnega vedelo.

Pred tremi meseci pa je znanstveni svet preletela novica, da je nevropatologinja Marian Diamond z univerze Berkeley opravila raziskavo Einsteinovih možganov in v tkivu odkrila nenormalno število posebnih možganskih celic, katerih naloga je

večstranska: proizvajajo mielin, ki varuje živčne celice, in vpijajo kalij, ki nastaja med aktivnostjo možganov. Gre vsekakor za pomembne celice, katerih delovanje je povezano s procesi mišljenja.

Diamondova rezultatov svojih raziskav noče dati v javnost niti ne dopušča kakršnih koli predpostavk o nenormalnosti Einsteinovih možganov. Trdi, da je možgane primerjala le z majhnim številom drugih možganskih primerkov, kar pa je za resno analizo premalo, še manj pa za kakršne koli resne zaključke.

»Z možem sva primerjala Einsteinove možgane z vzorci možganskega tkiva enajstih ljudi, ki so umrli v bolnišnici Veterans Administration Hospital v Martinu v Kaliforniji, in pri tem ugotovila razlike. V vzorcih, vzeti s štirih območij Einsteinovih možganov, je bilo več glia celic kot v vzorcih ostalih možganov, vendar so bile razlike statistično važnejše le pri vzorcu prednjega levega temenskega režnja.« je za novinarje povedala nevropatologinja in na vprašanje, ali ni prav ta del možganov pomemben za procese abstraktnega mišljenja, samo še dodala, da bi morala za trdnejšo primerjavo imeti najmanj 50 vzorcev možganov različnih ljudi.

Medicinski strokovnjaki nočejo govoriti o rezultatih svojih raziskav, ki naj bi jih bilo že nekaj. Vendar ni mogoče priti niti do imen vseh tistih, ki so menda imeli priložnost raziskovati Einsteinov-

ve možgane. Mož, ki za ta imena ve, je patolog, ki je opravil avtopsijsko genijevega trupla, a tudi on noče govoriti.

Vseeno pa so ti dogodki ponovno obudili zgodbo o Einsteinovih možganih, ki je prav zanimiva.

Po opravljeni avtopsiji leta 1955 je patolog Harvey možgane shranil v tri steklene posode, ki jih je zložil v kartonsko škatlo, v kakršno pakirajo jabolčnik znamke Costa. Ta škatla se je dolgo valjala v patologovem uradu za hladnilnikom. Kot je Harvey svoj čas dejal, ni pri pregledu možganov odkril nič posebnega, zato se ni kaj dosti zmenil zanje. Nadležnim novinarjem, ki so ga takrat spraševali, kaj je odkril, je dejal samo, da bo rezultate že sporočil javnosti. Pa nič, skoraj 30 let niti glasu. Sedaj že ostareli patolog — star je 72 let in živi v Westonu — ima še vedno pri sebi vse tri steklene kozarce z Einsteinovimi možgani, ne da bi kaj sporočil javnosti.

Morda bi vse skupaj res utonilo v pozabo, ko ne bi dr. Diamondova preko nekega članka v časopisu zvedela, da so Einsteinovi možgani še ohranjeni. Berkeleyjska univerza je sprožila pravo akcijo in predstavnikom te ustanove je uspelo prepričati Harveya, da je odstopil nekaj vzorcev Einsteinovih možganov za analizo.

PRGIŠČE EINSTEINOVH MISLI

— Najlepše, kar lahko doživimo, je skrivnostno; to je izvir vseh resničnih umetnosti in znanosti.

— Ne verjamem v teološkega boga, ki nagrajuje dobro in kaznuje zlo.

— Moj politični ideal je demokracija. Spoštujemo vsakega človeka in ne delajmo iz nikogar idola.

— Domišljija je pomembnejša kot znanje.

— Če sediš eno uro z lepim dekletom, se zdi, da je minila minuta, a sediš za minuto na vročo peč, zdela se ti bo daljša od ure. To je relativnost.

Dr. Diamondova je vzorce analizirala, nekaj malega je o svojih odkritjih že povedala, več pa bodo zvedeli samo strokovnjaki in znanstveniki preko komunikacijskih zvez, ki so jim dostopne. Javni splošni »firbec« pa je zaenkrat ostal z dolgim nosom.

Namesto rezultatov analiz so novinarji izbrskali na dan vrsto novih vprašanj in dvomov. Einstein menda ni nikoli izrekel želje, da bi po njegovi smrti brskali po njegovih možganih. Celo obratno naj bi bilo. Kdo je potem dovolil odvzem možganov?

Einsteinov sin, se glasi odgovor. Hans Albert Einstein, hidravlični inženir, ki je umrl leta 1973. Njegov podpis stoji na dovolilnici.

Hrup okoli genijevih možganov se polega in bo za nekaj časa gotovo zamrl, zanimanje bodo zbudili drugi dogodki, drugačne skrivnosti. Do takrat, ko bodo zvedeli za rezultate raziskav, pa je najboljše, da skrivnost Einsteinovih možganov iščemo tam, kjer je najbolj jasna — v Einsteinovih mislih. Te so vsakomur dostopne, čeprav morda ne razumljive.

MiM

Vesoljni potop: da ali ne?

Se bo gladina svetovnih morij zaradi taljenja večnega ledu dvignila? — Upanje v novih virih energije

Temnogledim napovedovalcem bodočnosti ni težko ustvariti grozljive podobe katastrof, ki preže na človeštvo, saj smo res stopili na usodna razpotja. Med nesrečami, ki nas čakajo, je tudi svetovni potop, o katerem se že nekaj let krešejo kopja strokovnjakov in nestrokovnjakov. Kot meni večina znanstvenikov, se krešejo zaman, saj do potopa ne bo prišlo.

Gre za predvidevanja, da se bo poprečna temperatura na zemlji dvignila za nekaj stopinj, kar naj bi povzročilo topljenje večnega ledu na obeh polih, predvsem pa na Antarktiki, kjer je v ledenem pokrovu blizu 90 odst. vseh svetovnih zalog sladke vode. Stalitev ledenega pokrova bi seveda močno dvignila gladino Svetovnih morij, to pa bi prineslo uničenje

cvetočih mest in vsega drugega na sedanjih morskih obalah.

Do zvečanja poprečne temperature bo zanesljivo prišlo, pravijo znanstveniki. Zaradi vse večjih količin ogljikovega dvokisa in prahu, ki nastajata pri izogrevanju fosilnih goriv, se zastavlja nevarnost, da bo prišlo do učinka tople grede, se pravi, da se zemlja ne bo več ohlajala v vesoljski prostor, marveč se bo začelo ozračje segrevati. Splošna otoplitev pa seveda po prvem premisleku grozi staliti večni led.

Znanstveniki odgovarjajo, da bi v primeru, ko bi poprečna temperatura porasla za 8 do 10 stopinj, sploh ne prišlo do taljenja večnega ledu, marveč ravno do obratnega pojava: ledu bi bilo več, gladina morij pa bi se znižala. Zaradi povečane vlažnosti v zmernih podnebnih pasovih bi nastajalo več padavin, se pravi tudi snega in polarnih podnebnih razmerah, to pa bi pomenilo več novega ledu.

Seveda tudi izsušitev morij ni najbolj prijetna slika bodočnosti. Zato je bolje, da verjamemo tistim strokovnjakom, ki pravijo, da bo človeštvo do takrat, ko naj bi prišlo do takšnih katastrof, tehnološko že toliko napredovalo, da bo uporabljalo neškodljive energetske vire. Ogljikov dvokis, ki se zdaj zares nevarno kopiči v ozračju (računajo, da bo koncentracija največja okrog leta 2100), pa bodo počasi posrkala svetovna morja. Ta naravni proces teče že tudi zdaj, vendar pa morja niso kos strahovitovi povečanim količinam. Kot so izračunali, bo trajalo okoli 300 do 500 let, preden bodo svetovna morja posrkala vsa odvečno količino plinov.

ŽE VESTE, DA JE Times

najslavnejši časopis na svetu letos zabeležil 200-letnico izhajanja, in sicer s številko 62.026? Res je, da se je nekdanja nesporna slava prvega in najboljšega že pred več leti osula in da so ta znameniti londonski dnevnik prehiteli po pomenu, odličnem novinarstvu in drugih stvareh nekateri drugi časopisi, da se zdaj plava v dolgovih in še zdaleč nima več takšnega vpliva, vendar je tudi res, da je v 200 letih postal pojem novinarstva. Mnoge rubrike, ki so dandanes nekaj tako običajnega v vsakem časopisu, so se prvokrat pojavile na straneh Timesa, pa naj bodo to pisma bralcem, križanka ali nepodpisani kratki uvodniki. Svoj čas so članki v Timesu blesteli tudi zaradi brezhibne angleščine in odličnega novinarskega sloga. Times je slovel tudi po prodornih in izvrstnih komentarjih o svetovnih dogodkih.

Časopis je leta 1785 ustanovil trgovec s premogom John Watler. Ob ustanovitvi se je list imenoval Daily Universal Register, ime Times pa je dobil tri leta kasneje. Ugled časopisa je rasel iz leta v leto in 1877. leta je naklada znašala že 50.000 izvodov, kar je za tisti čas izjemno veliko. V 20. stoletju je časopis začel bohati, predvsem ekonomsko. Večkrat je zamenjal lastnika, izgubil je svojo prodornost in vplivnost, v obdobju 1978—1979 pa kar 11 mesecev celo ni izhajal. Pred štirimi leti je Times kupil avstralski založniški mogotec Rupert Murdoch za 2 milijona funtov. Ta je vsebinsko nekoliko spremenil, vnesel nekaj zabave in časopisu naklada ponovno raste. Lani je izhajal v nakladi 460.000 izvodov.

Po lepoto k zdravniku

Odstranjevanje nadležnih in nelepih maščobnih blazin na stegnih — Plastična kirurgija cvetoč posej

Plastična kirurgija v ZDA je v zadnjem času postala ena izmed najbolj cvetočih in pomembnih medicinskih strok. Ocenjujejo, da je bilo lani opravljenih nič več in nič manj kot 477.000 operacij, s katerimi so polepsali videz mnogim nezadovoljnejšem. Med njimi je bilo tudi mnogo takih, ki si grd videz zgolj domišljajo. Dermatologi opravijo vse več plastičnih operacij z laserjem, predvsem operacije, s katerimi odstranijo materina znamenja.

Na kliniki v Layfordu se ukvarjajo s posebno vrsto plastične kirurgije, z odstranjevanjem maščobnih blazin. Na to kliniko, ki je urejena kot prijetno svetlo, s šumečimi palmami in cvetočimi grmi, je zavila tudi 37-letna Victoria. Prišla je z željo, da bi se znebila blazin, ki so se nabrale na obeh stegnih. Ni se jih mogla znebiti ne z dieto ne s telovadbo. Bila

je prava kandidatka za odstranitev maščobnih nabreklih, ker je bila drugače vitka.

Kot pravi strokovnjak za to, dr. Serson, je postopek sila preprost. Ko operira, mu ves čas igra nežna glasba. Najprej napravi vrez in nato črpa iz ustreznih delov stegen maščobo, ki odteka v stekleno posodo. Tekočina je močno podobna piščančji maščobi. Po dveh urah zašije posebej vsak vrez na stegnu. Omenjena pacientka je po operaciji imela vsako stegno tanjšje za 7,5 cm. Victoria je bila vesela, ker se je znebila te nadloge, po dveh do štirih mesecih pa bo tudi popolnoma okrevala.

Takšna operacija stane 5.500 dolarjev, kar pa je kar precej; toliko stane danes dober avto in vprašanje je, kdo si operacijo lahko privoščiti.

J. ŽAGAR
(Vir: Newsweek)

NEJC STARIČ iz Družinske vasi je bil na zadnjem žrebanju izbran izmed reševalcev naše male nagradne križanke in žreb mu je dodelil za nagrado knjigo »General iz džungle« znamenitega pisatelja B. Travna. Pisatelj, ki je bil dolgo zelo skrivnostna osebnost, velja za odličnega pisca, njegova dela pa upravičeno uživajo sloves.

Rešite današnje križanko in pošljite rešitev najkasneje do 26. julija na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIZANKA.

Ulici je treba odgovoriti z enim samim strelom — z resnico.

P. GOLUBOVIČ
Ljubezen je najbolj zvišen čut lastnine, ljubosumnost pa je samo strah, da ne bi izgubili tega, kar imamo.

A. STRINDBERG
Ko mine čas lepote, napoči čas lepotičenja.

M. BOR

NAGRADNA KRIŽANKA - NAGRADNA KRIŽANKA

DL	II OPERNI SKLADATELJ	NOVO SREBRNO	OLIVSKO VOZILO	RIM VARUH OGNJISKA	UCRT	DL	UPUGIB TELESA	M. IME	ZELO LUBA KOVINA
MILECNI IZDELEK						PREGRIN JALO			
UPELEZENEC SINJSKE VELESKE IGRE						TI, HAVIJE LEVIZIJA PRESKUS			
PRISTAS SPIRITIZMA									
RUSKI VLADAR KRUVHOVEC				VEHNSKA LUCNA MOUHOLO					
						NAJVELJKA KOPENSKA ŽIVALI HALKA			
DL	SVETLO ETIOP MESTO	DISELE MAZILO	TUR VELIKAS RIBISKI PRIBUR	IGRA NA SRECU SREDOZEM ZIMZELEN GHR				VELIKAN	PLIJCA SAMILA
ASKEHC				VRSTA SOUVEVJA BRUIRPEVIC		DEL UBHAZA JAVIR			
KARNOVA SVETUKA								KONICA/IRSKA REPUBL. ARMADA	
GUZONA ŽIVAL				LETALSTVO					
SMROKAV RA				SPUNJI DEL VALA		URZAVNA BLARAJNA			
POLJSKA CVETICA				DL	MAKLO KULO				ILINSKI ŽLEB

Zlitina, ki se lahko spominja

Nitinol je legura, ki ima nenavadno lastnost, da si zapomni določeno obliko in se ob določeni temperaturi vrača vanjo — Kovina bodočnosti

Lahko zravna zobe ali zaustavi vlak v polni hitrosti, lahko zaustavi pot krvnega strdka in pogasi požar, lahko poenostavi telefonske zveze in omogoči pogon motorja na vodo. Vse to lahko naredi sodobni tehnološki čarovnik — nova kovinska zlitina, ki so ji dali ime nitinol, kar je okrajšano ime sestavljeno iz začetnih zlogov in črk sledečih besed: nikelj, titan in Naval Ordnance Laboratory (Raziskovalni center vojne mornarice).

Ime pove, iz česa je nova zlitina narejena in kje so jo prvič naredili. Njena največja lastnost pa je, da si zapomni določeno obliko tudi, če ji to obliko potem vzamejo ali jo izgubi. Je temno sive barve, upogljiva, da se kovati in taniti, ne rjavi in je zelo odporna. Njen »spomin« pa je povezan z določeno temperaturo.

Poglejmo si preprost primer, kako nenavadno se lahko obnaša nova zlitina. Vzemimo žico iz nitinola, potem jo segrejemo in zvijmo v spiralo. Ko se ponovno ohladi, jo lahko poljubno zvijamo in ji spreminjamo obliko in bo v vsaki obstala. Toda ko jo ponovno segrejemo na prejšnjo temperaturo, se bo v hipu sama od sebe zvila v spiralo.

Ta sposobnost »spominjanja« omogoča najrazličnejšo uporabo, možnosti so pravzaprav neizčrpne.

Novo zlitino je slučajno odkril Willian Buehler, direktor Raziskovalnega mornariškega centra, ko je raziskoval lastnosti legur niklja in titana. Iskal je namreč najprimernejšo zlitino za zaščitno oblogo raket, ki so pri vračanju v zemeljsko ozračje podvržene zelo visokim temperaturam zaradi močnega trenja. Najbolj je iznajditelja presenetilo, da ima zlitina sposobnost »spomina« samo v natančno odmerjeni sestavi (55 : 45). Če se razmerje le za malo spremeni,

nenavadna lastnost zlitine izgine.

Ameriška mornarica je po prvih poskusih nitinol patentirala in o novi zlitini tudi obvestila znanstvenike, vendar je zadržala v tajnosti tehnologijo izdelave in nekatere druge pomembne podatke.

Iznajditelj je s pomočjo inž. Davida Goldsteina izdelal tudi prvi motor in ga dal patentirati. Potem je nitinol za dlje časa izgubil v pozabo in o čudežni zlitini ni bilo nič slišati.

Vendar so se tajna raziskovanja in poskusi nadaljevali. Zdaj se ve, da so strokovnjaki našli način spajanja cevi brez varjenja. Spoj naredijo tako, da ga obvijajo z nitro iz nitinola pri temperaturi 100° pod ničlo. Ko se žica ogreje na običajno temperaturo, se tako stisne, da nastane praktično popoln spoj. Na ta način je mogoče spajati tudi kable in optična vlakna, ki so bodočnosti telefonije. Spoji optičnih vlaken doslej niso bili mogoči, proizvesti pa je zaenkrat mogoče le vlakna dolžine dolžine. Mikro spoj z nitinolovo nitro rešuje to tehnično težavo.

Raziskovalci so preskušali uporabo lističev nitinola v varnostne namene. Ob porastu temperature nitinolov listič lahko sproži alarmne sisteme in je tako zelo zanesljivo in koristno sredstvo v protipožarnih sistemih. Zaradi svoje sposobnosti, da ob določeni temperaturi zadobi določeno, vnaprej zamisljeno obliko, se kaže kot zanimiv pripomoček za izdelavo varnih zaviralnih sistemov pri vlakih in podobnih težjih vozilih.

Toda največ obljublja nitinol v industriji motorjev. Trenutno je nitinolov motor v poskusni fazi, a toliko se že ve, da deluje na način hitrega segrevanja in ohlajanja nitinolovih delov. Deli namreč

imajo različne »spominske« oblike. Spreminjanje oblik je mogoče prenesti v krožno gibanje in dobiti pogonsko moč za kolesa.

Izkoristek nitinolovega motorja je zaenkrat dokaj slab — vsega 5 odst., kar je manj, kot je izkoristek klasičnih bencinskih motorjev. Vendar je gorivo za novi motor poceni, saj ga poganja — topla voda!

Toda časi, ko se bomo vozili z avtomobili ali vlaki na nitinolov motor, niso prav blizu. Preden bodo začeli serijsko proizvajati takšne motorje, bodo morali premagati še precej tehničnih in drugih težav, predvsem pa bodo morali močno znižati stroške pridobivanja nitinola.

Kljub temu da je nitinol razmeroma drag, povpraševanje po njem raste. Uporabljajo ga za zaščitne ploščice raket, za ortopedske pripomočke, v medicini so opravili že tudi poskuse z nitinolovimi krvnimi filtri, ki jih vstavijo v krvne žile.

Vsa raziskovanja se seveda niso enako dobro obnesla. Neka ameriška firma je deset let poskušala nitinol za nove proizvode visoke tehnologije, porabila za poskuse deset milijonov dolarjev, a je po desetih letih odnehala in opustila svoje programe. Toda to ne pomeni, da nitinol ni zanimiva zlitina, le težave so zagnatost prevelike za praktično izrabo vseh njenih lastnosti. Nitinol je kovina bodočnosti, pravijo strokovnjaki.

vaša zgodba

PRIŠEL JE PO ŽENO

Metka, sestra moje matere, je bila visoko, vitko dekle, naravno inteligenčna in duhovita, zato so jo povsod radi imeli, kjer se je pojavila v družbi. V tistih časih se je mnogim staršem zdela škoda denarja za šolanje deklet in tudi pravih možnosti ni bilo. Tako je Metki ostalo le, da se je v Ljubljani izučila za kuharico. Zaslovela je kot zelo dobra in vešč kuharica. Ta njen poklic pa ji je posredno prinesel tudi moža.

Kot dobro kuharico so jo povabili na neko belokranjsko »ofceto«, na kateri se je znašel tudi mlad fant, ki je prišel domov na obisk iz Luksemburga. Iskal si je namreč ženo. Bil je zelo zadržan, a kljub temu je imel kup oboževalk. Vendar se za druge ni kaj prida zmenil, saj mu je v oči padla vitka svetlolaska v kuhinji, se pravi Metka. Večkrat je zaplesal z njo, ji laskal in jo zalezoval, toda Metka se ni dosti zanimala ne zanj ne za koga drugega.

Od tistega večera mlademu zdomcu ni šla iz glave zadržana, a prijetna deklica. Vnela mu je srce in zaželel si je, da bi jo odpeljal s seboj v tujino. In ker sam ni našel poti do nje, se je domislil svoje matere. Nekega nedejskega dne smo sedeli z materjo na krušni peči, ko je nekdo potrkal na vrata. Takoj smo vedeli, da imamo važnejši obisk, saj se je takrat trkanje spodobilo samo boljšim ljudem.

In res je v sobo stopil Luksemburčan Jože iz sosedje vasi. Materi so se široko razrle oči in vprašala ga je: »Kaj pa je tebe prineslo k nam?« Fant je sramežljivo povedal: »Veš, Ana... tvojo sestro bi rad... Bi mi lahko ti uredila, da bi jo dobil za ženo?« Dvignil je pogled in vprašujoče pogledal mojo mater.

»Kako naj jaz to naredim, če tebi, ki si tak fant, ni uspelo?« se je zasmejala mati. »Tebi mora verjeti, da

Za živali in za ljudi

Program, ki so ga razvili za raziskave komunikacijskih sposobnosti opic, je koristen tudi za ljudi

Usoda 23-letne Sandre je bila hudo bridka. Vse od rojstva je bila gluhonema in duševno zaostala, zdravniki pa so jo opisovali kot brezupen primer. Toda v zadnjih dveh letih se je iz agresivnega in sovražno nastrojenega mladega dekleta naredilo človeško bitje, ki je sposobno živeti, seveda na omejen način, v človeški družbi. Zahvala za to spreobrnjenje gre računalniški, zasnovanemu programu učenja jezika, ki so ga strokovnjaki izdelali, da bi odkrili sposobnost razvitih opic za komuniciranje. Tako je projekt, ki je bil namenjen raziskavam živali, v končni posledici koristil ljudem.

Ko so zdravniki naučili gluho-

nemo in duševno zaostalo dekle posebnega računalniškega jezika, se je nesrečnica lahko privrkat v svojem življenju nekako izrazila. Ta možnost izražanja lastnih potreb in počutij pa je dobrodejno vplivala na njen osebnostni razvoj.

Poleg Sandre je bilo v raziskovalni program vključenih še 14 mladih, podobno zaostalih v razvoju. Pri vseh so zabeležili občuten napredek, osmerica pa je pokazala nepričakovano dobre rezultate.

Kot razlaga strokovnjakinja za duševno zaostale Mary Ann Romski, poznajo zaostali ljudje veliko stvari in bi lahko bolje živeli v svojem okolju, ko bi ne imeli nepremostljivih težav pri izražanju svojih potreb in občutij. Ko enkrat predro barikado nerazumevanja in jim je omogočeno sporočati drugim svoje želje, se izrazita agresivnost umiri, odpro pa se poti za kvalitetnejše življenje v njihovem razvoju.

Seveda je tovrstno učenje zelo drago, saj zahteva prirejen računalnik in zahteven program. V pripravi je komercialna inačica programa in posebne tipkovnice. Tako bodo tovrstni dosežki dostopnejši.

Življenje brez injekcij

Upanje za sladkorne bolnike — Naravna pot

Na svetu živi nekaj milijonov ljudi, katerih življenje visi iz dneva v dan na tanki injekcijski igli; če si ne bi redno vbrizgavali insulina, bi umrli. To so težji sladkorni bolniki. Vendar jim tudi ob rednih injekcijah insulina grozi nevarnost srčne kapi, slepote, odpovedi ledvic in nekaterih bolezni na živčni podlagi, kot je impotentnost. Vse to zaradi tega, ker injekcije ne morejo dati organizmu tako natančno odmerjene količine potrebne snovi za razgradnjo ogljikovih hidratov, kot to počne pri zdravem človeku trebušna slinavka.

Medicinski strokovnjaki in raziskovalci se že vrsto let trudijo, kako bi odpravili to pomanjkljivost. Del raziskovalcev išče umetne načine natančnega injiciranja insulina s pomočjo računalniško krmiljenih naprav, druga del pa išče naravnejšo pot. K slednjim spada tudi dr. David Scharp in dr. Paul Lacy, ki sta opravila pionirsko delo pri presajanju delov tkiva trebušne slinavke.

Po več letih poskusov na živalih sta pred kratkim opravila presaditev na ljudeh. Poskus sta opravila predvsem z namenom, da ugotovita, ali se bo presajeno tkivo vraslo v bolnikov organizem, kajti to je prvi pogoj za nadaljnje izpopolnjevanje postopka, katerega končni cilj je seveda, da bi presadek spodbudil organizem k izločanju insulina, torej k ozdravitvi težkih sladkornih bolnikov.

Največ težav sta imela pri presaji tkiva. Trebušna slinavka je namreč dokaj zapleten organ, dejansko gre za spoj dveh organov, enega z zunanjo in enega z notranjo izločanjem. Pri slednjem nastaja insulin v tako imenovanih Langerhansovih otočjih, natančneje v beta celicah teh otočkov. S posebnim postopkom sta izločila iz slinavke umrlega darovalca samo te celice in jih nato vsadila v bolnikov organizem.

Po prvih dneh se pri nobenem od bolnikov niso pojavila znamenja vračanja tujka (zasluga za to gre uporabi najnovejših zdravil, ki slabe imunološki sistem v organizmi) niti ni bilo znamenj zastripitve, kar je dokazovalo, da sta zdravnik pripravila zares čisto presadno tkivo. Krona vsega pa je bilo odkritje, da se je vsadek pri treh bolnikih oživil in da je po tretji mesec izločal insulin.

Zakaj poskus ni v celoti uspel, bosta raziskovalca poskušala ugotoviti pri nadaljnjem delu. Upata, da jima bo uspelo vse skupaj močno poenostaviti, da bosta presajala tkivo brez antiimunoloških zdravil. Če bo res tako, potem se bodo nekega dne sladkorni bolniki znebili injekcij.

Sreča le tedaj je dolgotrajna, če nosi hkrati žalost in veselje.

PINDAR

Zemlja ne pripada človeku, človek pripada zemlji.

Indijski poglavar SETHL

Seme sovraštva ne potrebuje pognojenih njiv, kar naprej raste kot divja roža.

A. ZIDAR

Japonski metuzalem

Skromno življenje in vsakdanji red za 120 let

Kolikor stoletnikov, toliko receptov za dolgo življenje. Eni se navdušujejo nad jogurtom, drugi nad vegetarijansko prehrano, tretji mislijo, da je skrivnost dolgega življenja v zgodnji poroki in uživanju, četrti spet prisegajo na kozarec vina in visokogorski zrak. Najstarejši med njimi pa pravi, da je za dolgo življenje potrebna skromnost, zadoščaja nekaj riža in sojina juha ter čaša zdrave pijače.

Takega mnenja je Japonce Šigečijo Izumi, ki velja za najstarejšega živečega človeka. Letos je pred kratkim praznoval lep in izjemno življenjski jubilej — 120-letnico rojstva. Celih 12 desetletij že torej tlači zemljo, rodil se je v časih, ko so po Japonskem hodili

120-letni Šigečijo Izumi, najverjetneje najstarejši živeči človek.

še samuraji, v Ameriki pa je divjala državljanska vojna.

Za obletnico mu je po telefonu čestital minister Masaharu Gotoda, na metuzalemovem domu na otoku Tokuno Šina pa je bilo tudi več novinarjev, ki so skušali zvedeti za skrivnost dolgega življenja.

Ugotovili pa so, da ni nobene skrivnosti. Starček živi zmerno in se drži svojega reda. Vstaja zjutraj ob 5. uri, uro dlje poleži, kadar je temno in deževno vreme. Čas si krajša z gledanjem televizije, včasih mu predvsem športni prenos, od katerih najraje spremlja tekovanja v rokoborbi.

jo imaš res rad.

»Ti ji povej, Ti znaš. Če mi pomagaš, ti pošljem iz Luksemburga vse, kar si poželiš. Pregovori Metko. Če tebi ne uspe, potem ne bo nikomur.« je Jože hitel dopovedovati. Pri tem pa so mu v oči prišle solze. Ko je mati to videla, jo je globoko ganilo. Kako naj ne pomaga človeku, ki ima solze v očeh?

»Ne skrbi, Jože. Poskusila bom vse, kar zmorem,« je obljubila mati.

»Nikoli ti ne pozabim,« je Jože hvaležno dejal in si obrisal oči in nos. Ponujeni jedi se ni dotaknil in niti kózarca vina ni spil. Kar odneslo ga je iz hiše.

Materino posredovanje je bilo uspešno. Pregovorila je Metko, da tako dobrega moža zlepa ne bo našla. In tako smo kmalu praznovali še eno »ofceto«.

Čez čas, ko sta prišla ponovno na obisk v domovino, ju je že spremljal sinček. Videti je bilo, da sta se lepo ujela in da skoraj ni srečnejšega zakonskega para.

MARIJA NEMANIČ

Na kruto smrt obsojena živina

Živali na domačiji Vlada Črnič v Boginji vasi brez hrane in vode — Poginulo govedo in kokoši — Kdo bo rešil ostale živali?

BOGINJA VAS — Težko je že sedaj govoriti o vzrokih po svoje pretresljivega odkritja na domačiji Vlada Črnič iz Boginje vasi pri Metliki, veliko bolj umestno se je vprašati, kako da v naši zakonodaji nimamo zoper krutost in mučenja živali skoroda nikakršnih, sploh pa ne učinkovitih ukrepov. Kako je mogoče, da ima nekdo, ki nima pod streho niti enega kilograma krme, polne hleve živine, ko pa je povsem jasno, da jim ne more nuditi najosnovnejših pogojev za življenje?

Pred nekaj dnevi so krajanje Boginje vasi telefonično obvestili veterinarskega inšpektorja v Črnomlju, da njihov sovaščan Vlado Črnič že več dni ne krmi svoje živine in da se jim celo zdi, da živali poginjajo. Na inšpektorjevo intervencijo so krajanje še enkrat pogledali na Črničevo domačijo in sporočili, da leži v hlevu poginulo kakšno leto staro tele, medtem ko je tudi drugo že povsem onemoglo. Ob slivi na vrtu so našli privezanega vola in kravo, oba izčrpana in sestradana. Inšpektor je takoj odredil, da se poginjena žival, ki je že zaudarjala, nemudoma odstrani, o tem pa je obvestil tudi Dolenjski veterinarski zavod v Novem mestu, ki je dolžan poskrbeti za poginule živali in po potrebi opraviti tudi sekcijo. Ker je bilo bolj ali manj jasno, da gre v omenjenem primeru za mučenje živali, si je Črničevo domačijo skupaj z inšpektorjem ogledal še miličnik.

Podoba je bila res pretresljiva. Sestradane živali in neznošen smrda. Kmalu je bilo jasno, da ta prihaja iz kokošnjaka, kjer so bile očitno že več dni brez hrane in vode zaprte kokoši; večina jih je v tem času popinila. In če je po vsem tem znano ime tistega, ki je

kriv takšnega mučenja živali, je veliko težje odgovoriti na vprašanje, kdo in kako bo preprečil nadaljnje trpljenje živali na Črničevo domačijo. Ne le zategadelj, ker je govedo tako sestradano, da ni več primerno niti za klavnico, in ker sosedje iz strahu pred lastnikom takšnih živali nočejo sprejeti v rejo, konec koncev je tudi kaj malo upanja,

KOSA ZAŠLA V KOLO

NOVO MESTO — 14-letni Novomeščan Andrej H. se je 10. julija okoli 18. ure peljal na kolesu po Kristanovi ulici v Novem mestu, med vožnjo pa v desni roki držal koso. Ko je prikolesaril do stanovanjskega bloka št. 34, mu je ročaj kose ušel v prednje kolo, tako da je padel, pri tem pa se mu je vrh rezila kose zapil v levi predel dimelja. Hudo poškodovanega Andreja so nemudoma prepeljali v novomeško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Pravna vojna za parcelo

Šele ustavno sodišče Slovenije je dokončno odločilo, kdo lahko odloča o usodi parcele, ki jo je od krške občine dobil in izgubil Martin Tomažin

NOVO MESTO, LJUBLJANA — Pred nekaj dnevi se je pred ustavnim sodiščem SRS znašel že nekaj let trajajoč spor med krškimi občanarji in Martinom Tomažinom iz Novega mesta. Slednji je 1971 dobil od takratnega oddelka za gospodarstvo in finance skupščine občine Krško na podlagi izida natečaja v Leskovcu v uporabo zemljišče za gradnjo stanovanjske hiše. V odločbi o dodelitvi parcele pa je bilo med drugim zapisano tudi, da mora pričeti graditi najkasneje 6 mesecev po pravomočnosti odločbe in hišo dokončati v roku treh let, sicer lahko odda pristojni občinski organ zemljišče drugemu uporabniku.

Tako se je tudi zgodilo, saj Tomažin v pogodbi zapisanih obveznosti ni izpolnil, tako da mu je bila septembra 1981 odvzeta pravica do uporabe tega zemljišča. Kmalu zatem se je pričela prava sodna vojna, dokler višje sodišče v Ljubljani ni odločilo, da kakršnokoli odločanje v tej zadevi ne sodi v sodno pristojnost, saj je bilo zemljišče oddano na podlagi zakona o urejanju in oddajanju stavbnih zemljišč z upravno odločbo. O vsej zadevi je nato ponovno odločal občinski sekretariat za občo upravo, sprejel sklep, da se zemljišče Tomažinu odvzame, zapletlo pa se je, ko je na Tomažinovo pritožbo odgovoril republiški sekretariat za pravosodje in občo upravo, češ da odločanje v tem sporu ne spada v pristojnost upravne organa in je izničil občinsko odločbo. Ker pač druge poti ni bilo, je stvar vzel v roke družbeni pravobranilec samoupravljanja Slovenije in vložil predlog ustavnemu sodišču Slovenije, da spor razreši. In kakšna je bila njegova odločitev?

»Za odločanje o prenehanju pravice uporabe in o odvzemu stavbnega zemljišča, ki je bilo dne 30. 4. 1971 oddano v uporabo Novomeščanu Martinu Tomažinu, je po občinskem statutu

da bo živina navzlic dobri negi zaradi izhiranosti pridobila na telesni teži, pač pa predvsem zato, ker veterinarski inšpektor nima prav nikakršne zakonske podlage za ukrepanje. Usmrtitve živine, čeprav bi bilo to zanjo najbolje, ne more odrediti, ker pa ne gre za nikakršno kužno bolezen, ki bi se lahko razširila po vasi, edino kar je mogoče, je, da miličniki lastnika prijavijo sodniku za prekrške zaradi mučenja živali. Očitno ga torej ni, ki bi Črniču

● Tik pred zaključkom redakcije so nam iz novomeške uprave inšpekcijskih služb sporočili, da je skrb za preostalo živino prevzela metliška kmetijska zadruha, vendar je kaj malo verjetnosti, da si bodo živali še opomogle.

lahko odvezl živali, da ne bi še naprej trpele žeje in lakote, kajti pri domačiji ni niti enega kilograma sena. Morebiti je edino krajevna skupnost tista, ki bi lahko preprečila nadaljnje trpljenje živine, seveda z vednostjo in soglasjem lastnika. A upravičena je bojazen, da je začarani krog, iz katerega ne more najti izhoda niti zakonodajca, s tem dokončno sklenjen. Ali z drugimi besedami: živino čaka, kot kaže, počasna in dolga smrt.

B. BUDJA

**Podjetje za PTT promet
 Novo mesto
 TOZD PTT Center Novo mesto**

objavlja
 prosta dela in naloge

Šoferja tovornjaka

Pogoji:
 — sofer C kategorije
 — 1 leto delovnih izkušenj
 — poskusno delo 2 meseca
 — delo je za nedoločen čas
 Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po dnevu objave na naslov: TOZD PTT Center Novo mesto, Novi trg 7, Novo mesto O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

467/29-85

**Salonit Anhovo
 TOZD Opekarna — rudnik Globoko
 Brežice
 Komisija za delovna razmerja**

objavlja potrebo po delavcih za opravljanje del in nalog

1. elektrovzdrževalca — 1 delavec

Pogoj za sprejem je končana poklicna šola za električarja in 1 leto delovnih izkušenj pri enakih ali sorodnih delih in nalogah. Poskusno delo je 3 mesece.

2. strojnika preše — 1 delavec

Pogoj za sprejem je končana poklicna šola (zaželena strojna smer) ter eno leto delovnih izkušenj. Poizkusno delo je 2 meseca.

3. skladiščnega delavca — 2 delavca

Pogoj za sprejem je NK delavec s 3 meseci delovnih izkušenj. Poizkusno delo je 1 mesec. Navedena dela in naloge so za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Prijave zbira komisija za delovna razmerja 8 dni po objavi razpisa. Prijavljene kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 30 dneh po poteku razpisa.

468/29-85

**Tovarna celuloze in papirja
 Djuro Salaj, Krško
 DS SS**

objavlja prosta dela oz. naloge:

I. strojno projektiranje I. stopnje — za 1 delavca

Pogoji:
 — visoka strokovna izobrazba strojne smeri
 — 4 leta delovnih izkušenj
 — zaželen strokovni izpit

II. strojno projektiranje IV. stopnje — za 1 delavca

Pogoji:
 — visoka strokovna izobrazba strojne smeri
 — 1 leto delovnih izkušenj
 ali
 — višja strokovna izobrazba strojne smeri
 — 2 leti delovnih izkušenj
 Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oglasa sprejema kadrovska služba naše DO 15 dni po objavi oglasa. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

469/29-85

V skladu z 11. členom Odloka o priznanjih občine Brežice (Uradni list SRS št. 22/80) in 2. členom Odloka o spremembi odloka o priznanjih občine Brežice (Uradni list SRS št. 31/83)

**Komisija za odlikovanja in priznanja
 skupščine občine Brežice**

RAZPISUJE

**OKTOBRSE NAGRADE, PRIZNANJA IN
 PLAKETE OBČINE BREŽICE ZA LETO 1985**

1. Oktobrske nagrade se podeljujejo posameznikom in pravnim osebam za posebne dosežke na družbenoekonomskem, političnem, znanstvenem, tehničnem, kulturnem in drugih področjih dela, ki imajo poseben pomen za razvoj in napredek občine Brežice.
 2. Priznanja se podeljujejo posameznikom in pravnim osebam za izredno uspešno delovanje na vseh področjih družbenega dela (na področju gospodarstva, družbenih dejavnosti in družbenopolitičnega dela).
 3. Plakete občine Brežice se podeljujejo kot spominsko darilo posameznikom ali pravnim osebam ob praznikih, jubilejih in drugih posebnih priložnostih kot priznanje za zasluge na kateremkoli področju družbenega dela.
 4. Predloge posredujejo lahko organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva, izvršni svet SO ter posamezniki.
 5. Predloge je treba podati v pisni obliki Komisiji za odlikovanja in priznanja skupščini občine Brežice, na naslov: Skupščina občine Brežice — Cesta prvih borcev 18, 68250 Brežice, najkasneje do 15. septembra 1985. Predlogov, ki bodo prispeli po tem roku, komisija ne bo upoštevala.
 6. Podelitev oktobrskih nagrad, priznanj in plaket občine Brežice za leto 1985 bo 28. oktobra 1985 ob prazniku občine na svečani seji zborov SO Brežice.

Komisija za odlikovanja in priznanja skupščine občine Brežice
 471/29-85

Igra s predpisi

Ko na eni strani prebiramo spodbučne ugotovitve o zmanjšanju gospodarskega kriminala, smo na drugi strani priča naravnosti zadržujočim številom o vse večjem porastu gospodarskih prestopkov. Gre bolj ali manj za izigravanje morja predpisov in zakonov, najbolj zanimivo pri tem pa je, da so v veliki večini primerov tarče »iznajdljivosti« delovnih organizacij prav zvezni predpisi, saj je bilo, denimo, v lanskem letu v Sloveniji zaradi kršenja republiške zakonodaje podanih le nekaj preko 3 odst. vseh ovadb.

Prav zaradi takšne množičnosti kršitev so javna tožilstva posvečala največ pozornosti primerom, ki so predstavljali oviro izvajanju ekonomske stabilizacije, še posebej na področju cen, blagovnega prometa ter deviznega in zunanjetrgovinskega poslovanja, upravičena pa je bojazen, da je takšnih primerov še precej več. Očitno inšpekcijske službe navzlic nekaterim podatkom o povečanem obsegu dela še zmeraj ne opravljajo svojega poslanstva v celoti, kar velja zlasti za tržne in devizne inšpekcije. Razlogov za to je več, najtehnjejši pa so slaba kadrovska zasedenost, prekratka, vsega 4-letna mandatna doba inšpektorja, ne nazadnje pa tudi premala finančna sredstva inšpekcijskih služb za plačilo stroškov opravljenih analiz, mnenj in pojasnil.

Kot najbolj značilen primer nemoči inšpekcijskih služb je moč navesti navidezne samoupravne sporazume, ki so jih delovne organizacije množično sklepale med seboj, v bistvu pa se je za njimi skrivala trgovina z nakupom in odprodajo deviz. In čeprav je šlo za izredno množičen pojav, so bile ovadbe pristojnih inšpekcijskih služb slišne redek, celo izjemen primer. Očitno se delovne organizacije takšne nemoči pristojnih služb dovolj dobro zavedajo. In če imamo za lansko leto uraden podatek, da se je število registriranih gospodarskih prestopkov povečalo za več kot polovico, kaj potem šele, reči ob spoznanju, da se velika večina kršiteljev iz navedenih razlogov izmuzne roki pravice? Komu torej sploh še služijo predpisi?

B. B.

Integral Ljubljana tozd Promet in delavnice Črnomelj

Delavski svet tozda Promet in delavnice Črnomelj razpisuje dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

vodenje finančno-računovodskega oddelka

Kandidati morajo poleg splošnih zakonskih pogojev in pogojev družbenega dogovora o kadrovski politiki izpolnjevati še naslednje pogoje:
 — da imajo višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske smeri
 — da imajo 3 oz. 5 let delovnih izkušenj pri ustreznih delih in nalogah.

Mandat traja štiri leta. Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov: Integral Ljubljana—tozd Promet in delavnice, Črnomelj, Belokranjska c. 22, v 8 dneh po objavi z oznako »Za razpisno komisijo«. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

478/29-85

PRIJELI OSUMLJENCA

BODGANJA VAS — Miličniki so prejšnji teden prijeli 22-letnega Z. J. iz Žužemberka in 36-letnega F. P. iz Vrhopolja pri Grosupljem, ki sta utemeljeno osumljena, da sta »obiskala« vikend Ljubljancana Petra Jereba v Bodganji vasi pri Žužemberku. Kot vse kaže, sta ukradla dve jeklenki s plinom, ki so ju našli pri F. P., obe pa so že zasegli in vrnilo lastniku. Zoper oba je napisana ovadba temeljnemu javnemu tožilcu.

VOZIL BREZ VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA

ŽUBINA — 10. julija okoli 17. ure je 17-letni Matija Gros iz Velikih Dol pri Grosupljem vozil osebni avto po lokalni cesti iz Žubini proti Stranjam. Med vožnjo je zapeljal v levi in nepregledni ovinek po levi strani ceste ter pri tem trčil v avtomobil, ki ga je nasproti pravilno pripeljal 42-letni Ljubljancan Avgust Piškur. Gros, ki je vozil brez vozniškega dovoljenja, se je pri trčenju poškodoval, prav tako njegov sopotnik, 10-letni Peter Gros, ter 41-letna Ana Piškur iz Ljubljane. Materialne škode je bilo za 500 tisočakov.

HUDO POŠKODOVANA MOTORIST IN SOPOTNICA

METLIKA — 35-letni Alojz Štefanič iz Križevske gasi je 9. julija ob 21.50 vozil osebni avto iz mostu čez Kolpo proti Metliki. Kakih 50 metrov pred križiščem v Metliki je nameraval zaviti v levo, zato je vključil levi smernik. Takrat je za njim s preveliko hitrostjo pripeljal 26-letni motorist Ivan Zoretič iz Zaječkega sela. Ob zavijanju je silovito trčil v avtomobil, v nezgodi pa sta se hudo poškodovala motorist Zoretič in njegova sopotnica Anka Hribljan iz Bobnjarskega broda. Oba so prepeljali v novomeško bolnišnico, kjer sta ostala na zdravljenju. Laže poškodovan je bil tudi voznik Štefanič, kateremu so prvo pomoč nudili v metliškem zdravstvenem domu. Materialne škode je za milijon dinarjev.

KRONIKA NESREČ

ZARADI UTRUJENOSTI NA BANCINO — 22-letni Rudi Gerald Hellmich iz Zahodne Nemčije se je 13. julija peljal z osebnim avtom iz Ljubljane proti Zagrebu. Nekje pri Stranju je v levem in nepreglednem ovinku zaradi utrujenosti zapeljal na desno bankino, še nekaj časa vozil po njej, nato pa trčil v betonsko ograjo podvoza. V nezgodi se je voznik na srečo le laže poškodoval in so mu prvo pomoč nudili v novomeški bolnišnici, od koder pa je bil že odpuščen. Veliko bolj žalostno podoba je nudil avtomobil, na katerem je škoda za blizu 600 tisočakov.

VOZIL PO LEVI — Francoski državljani Jean Pierre Chevalier se je 13. julija nekaj čez polno peljal z osebnim avtom po magistralni cesti proti Novemu mestu. Pri Trebnjem je zavil z avtoceste, le malo naprej pa je v levi nepregledni ovinek pripeljal po levi strani. Takrat mu je nasproti pripeljal z avtomobilom Mirenčan Franci Kolar, ki trčenja navzlic umikanju ni mogel preprečiti. V nezgodi se je laže poškodoval Chevalierov sopotnik, ki se zdravi v novomeški bolnišnici, medtem ko so materialno škodo ocenili na 700.000 din.

Enim z lopato, drugim z žlico

Šentjanžani očitajo mačehovsko delitev denarja za telesnokulturne objekte

ŠENTJANŽ — Pri športnem društvu v tej vasi so ogorčeni: pri delitvi denarja v občinski zvezi za telesno kulturo so dobili vsega 50 tisočakov, medtem ko so drugi dobili najmanj po štiri in tudi desetkrat več...

Predsednik Jože Repovž priznava potrebo drugih, ob tem pa vztrajno navaja željo svojega kraja, da tudi on napreduje. »Nismo pričakovali nemogočega, kakšnih 100.000 do 150.000 dinarjev pa vendarle,« začel pogovor in v isti sapi že našteva prispevke obrtnikov, ki so večji od prispevka družbenega sisa za telesnokulturno področje.

— Za poletje je smučarska vlečnica sicer hladna tema, vendar postaja v Šentjanžu vse bolj vroča. Na senčni strani Glinega, kjer naj bi naprava stala, je boja več snega kot običajno na Lisci. 200-metrski vlečnica naj bi omogočala smučanje po 4 hektarih smučišč s tereni, primernimi za začetnike in zahtevnejše smučarje. V dosedanja zemeljska dela, krcenje podzati in ostale priprave so vgradili že 3.000 udarniških ur.

Šentjanžani namreč udarniško gradijo smučarsko vlečnico. Enaka naj bi

bila tistim bolj znanim iz zreškega Uniorja. »Motor z reduktorjem nas je stal okrog 410.000 din., vlecina vrv 145 tisočakov in tako lepo po vrsti za buldozer in podobno. Skupaj smo izdali že nekaj nad 865 tisočakov, naprava naj bi predvidoma stala 1.07 milijona dinarjev. Manjka nam torej še nekaj denarja, računali smo na malo večji prispevek telesnokulturne skupnosti, to še tembolj, ker so nas doslej vedno odpravili le s starim milijonom na leto,« pravi predsednik.

Poleg tega bi v kraju radi prišli do asfaltiranega igrišča za mali nogomet, šolsko igrišče namreč nima pravih mer. Fantje prizadevno igrajo v občinski trinski ligi.

Vreča občinske telesnokulturne skupnosti je premogla vsega 2,2 milijona dinarjev. Ker je bilo vsem drugim po vrsti podeljenih po 200 do 300 tisočakov, za trimski kabinet pri novem sevniskem bazenu celo 500.000 din., se v Šentjanžu čutilo prikrajšane. Še več, menijo, da na tak način vaško društvo nikakor ne more napredovati, naj si to še tako prizadeva.

A. ŽELEZNIK

SPREJEM PRI POKROVITELJU — Člani kolektivnega poslovnega organa novomeške tovarne zdravil Krka na čelu s predsednikom Milošem Kovačičem so minuli petek pripravili sprejem za tekmovalce in vodstvo KD Krka. Kot je znano, je Krka s slavnostnim podpisom pogodbe 5. julija prevzela skrb nad novomeškimi kolesarji, ti pa so se jim oddolžili s sijajnimi nastopi na 18. balkanskem kolesarskem prvenstvu. V prisrčnem razgovoru je bila novič dokazana koristnost obojestranskega sodelovanja, za uspešne dosežke nastope pa so tekmovalci prejeli skromna darila.

Krka »prevzela« kolesarje

Med Bakopom je bil podpisan sporazum o pokroviteljstvu Krke nad novomeškimi kolesarji

NOVO MESTO — Eden najpomembnejših »stranskih« dogodkov Bakopa, zanesljivo pa najpomembnejši v dosedanjem 13-letnem delovanju novomeškega kolesarskega kluba je bil slavnostni podpis pogodbe o pokroviteljstvu novomeške tovarne zdravil Krka nad kolesarji sedaj že bivšega KD Novo mesto. Kajti vse od četrta 4. julija, ko je bil v prostorih Zavarovalne skupnosti Triglav podpisan sporazum o sodelovanju, nosi novomeški klub novo ime KD Krka.

Odveč je verjetno govoriti, kaj pomeni takšno sodelovanje za obe strani, kajti povsem jasno je, da dandanes vrhunski šport, in to novomeško

Čeprav je Bakop že daleč za nami, prihajajo na naslov novega balkanskega prvaka Sandija Papeža in organizacijskega odbora številni telegrami s čestitkami in zahvalami. Tako je Papež med drugimi čestital tudi rojak Leon Štukelj, ki živi sedaj v Mariboru, organizacijski odbor pa je prejel čestitke »za izredne organizacijske in tekmovalne dosežke Bakopa« tako od slovenske kot od jugoslovanske kolesarske zveze.

kolesarstvo zanesljivo tudi je, ne more brez dovolj močne materialne podpore, po drugi strani pa so prav imenitni rezultati novomeških kolesarjev tisti, preko katerih bo Krka dostojno ponela svoje ime tudi preko naših meja. Podpisa sporazuma so se poleg vodstev tovarne zdravil Krka in kolesarskega kluba udeležili še številni gostje in novinarji, omenimo le zveznega selektorja in kapetana Franca Hvastija pa Vlada Janžiča, predsednika KZS; Iva Gudlina, predsednika KZJ; Vasilje Morovića, predsednika strokovnega sveta jugoslovanske kolesarske zveze, da ne naštevamo naprej. Ob tem pa je zanimivo še nekaj: preimenovanje kluba in Krkino pokroviteljstvo nikakor ne pomenita konca nedavno ustanovljenega dolenskega kolesarskega sklada, nasprotno: naloge sklada po Bakopu niso nič manj zahtevne, saj je potrebno poskrbeti za razvoj kolesarskega športa tudi v ostalih središčih Dolenske in Bele krajine, tla za kaj takega pa so danes več kot ugodna. Sklad bo poslej tudi razbremenjen domala vseh skrbi okoli vrhunškega kolesarjenja, saj se je za njegov razvoj in razcvet zavezala prav Krka.

B. B.

Poleg naslova še trojen rekord

Brežiška atletika dobila prvo državno reprezentantko — Vladka Lopatič je v Splitu poleg naslova državne prvakinje postavila še trojen rekord

BREŽICE — Čeprav je od dne, ko je brežiška atletika dosegla enega svojih največjih uspehov, pretekel že dober mesec, ni dosežek mlade, vsega 17-letne atletinje brežiškega AK Vladke Lopatič izgubil prav nič sijaja. Vladka je namreč na mladinskem državnem prvenstvu v atletskih mnogobojih, ki je bilo v začetku junija v Splitu, osvojila naslov mladinske državne prvakinje.

Ne le da je Lopatičeva osvojila zlato in laskav naslov, pač pa je tudi njen seštevek točk v mladinskem sedmerboju rekorden. Po novih mnogobojnih tablicah je ta mlada brežiška atletinja zbrala 4.898 točk, kar bi po starih tablicah odgovarjalo 5.120 točkam, to pa je rezultat, ki je dobi boljši od dosedanjega mladinskega in celo članskega

rekorda Slovenije, ki je doslej znašal po starih tablicah 4.868 točk. Brez dvoma gre za izredno obetavno atletinjo, ki je svojo pot začela kot tekačica na 800 metrov in dosegla lani soliden rezultat 2:16,4, vse bolj pa je svoje sposobnosti pričela dokazovati v sprintu in skokih, tako da je navsezadnje prevladalo mnenje, naj se poskuša v sedmerboju. Lani je na prvenstvu Slovenije osvojila drugo mesto, zablestela pa je letos v Splitu z izrednim rezultatom, ki pomeni poleg

mladinskega in članskega rekorda Slovenije še mladinski državni rekord. Kako izredno razpoložena je bila Lopatičeva v Splitu, govori podatek, da je takrat dosegla v vseh disciplinah, z izjemo teka na 800 metrov, nove osebne rekorde, najboljši pa je bil skok v višino, saj je letvica obstala celo pri 171 centimetrih.

Splitški uspeh je Lopatičevi odprl vrata v mladinsko državno reprezentanco, z njo pa je brežiška atletika dobila tudi prvo tekmovalko v dresu z državnim grbom. Brez dvoma ga Lopatičeva zlepa ne bo več sklekla, saj je danes verjetno najobetavnejša jugoslovanska sedmerbojka.

F. MIKEK

Potrjen uspeh iz Bakopa

Sandi Papež je v soboto potrdil odlično formo z zmago na veliki mednarodni dirki v Avstriji — Gilvar 3.

AFLENZ, CELJE — Sandi Papež, novi članski balkanski kolesarski prvak, je svojo odlično formo in pripravljenost potrdil tudi v soboto na veliki mednarodni kolesarski dirki v Avstriji. Poleg številnega zastopstva KD Krka so se dirke udeležili še kolesarji iz Avstrije

in Nizozemske.

112,5 kilometrov dolgo progo je najhitreje prevozil Sandi Papež, ki je v cilj pripeljal kar z dvema minutama in 19 sekundami prednosti pred drugouvrščenim najboljšim Avstrijcem, medtem ko je bil Srečo Gilvar, ki se po poškodbi ponovno vrača v staro formo, tretji. Smole je bil 5., Robič 9., Novak 11., in Darko Papež 14. Ob tem velikem moštvnem uspehu Krkinih kolesarjev pa ne gre, da ne bi omenili še dosežkov mladincev na petkovi gorski dirki v avstrijskem Kindbergu. Med mlajšimi mladinci je zmagal P. Judež nad Ravbarjem in Šmajdkom, Fink je bil 6., in R. Judež 7. Med starejšimi mladinci je bil Božič, član zmagovalne ekipe na balkanskem prvenstvu, 2., tretje mesto je zasedel Kruljac, medtem ko je bil Majes 8.

Izredno naporni kolesarski vikend so novomeški kolesarji v nedeljo zaključili z nastopom na 3. kriterijski dirki po ulicah Celja. Med člani sta o zmagi odločala Penko in Papež, vendar se je Sandi ustrel pri točkovanju in tako po nepotrebnem pustil zmago rogovcu. Vrstni red: Penko 22 točk, Papež (Krka) 19, Marn (Sava) 17, D. Papež (Krka) 15, Pavlič 16, Lojen (oba Metalia-commerce) 10, Lampič (Sava) 9, Robič (KD Krka) 8 itd. V mladinski konkurenci so bili Novomeščani veliko manj uspešni, zato pa je med pionirji A zmagal Eržen, medtem ko je bil Pavlič 6., pri pionirjih B pa je Mrvar zasedel 2. mesto.

Nova dvorana naj bi bila prelomnica?

V Dobovi si jo najbolj želijo rokometarji

DOBOVA — Vse kaže, da je moštvo rokometnega kluba Dobova po hudi krizi zadnjih nekaj let vendarle spet na pravi poti. Potem, ko je člansko ekipo prevzel trener Stane Ostrelčič, se je marsikaj spremenilo.

»Od ekipe, ki je še lansko sezono osvojila le 5 točk in se komaj obdržala v 2. slovenski rokometni ligi, je moštvo že letos v istem tekmovalcu z 19 točkami zasedlo nepričakovano 4. mesto. To je uspeh, ki si ga Dobova, kot kraj z bogato rokometno tradicijo, tudi zasluži,« pripoveduje predsednik RK Dobova Franc Polovič, ki že 15 let opravlja razne funkcije v tem skromnem športnem kolektivu.

Ugotavlja pa, da žal uspehom članske vrste ne sledijo primerni rezultati mlajših selekcij in da je samo en trener le premalo za uspešno delo celotnega kluba. Zato želijo v Dobovi čimprej zastaviti pravilno delo tudi z mladimi, saj teh v tem, drugem industrijskem središču brežiške občine, res ne manjka. Hkrati bodo rešili zagate glede strokovnega vodenja mlajših selekcij.

Franc Polovič: »V Dobovi imamo spet dober rokomet.«

Uspešen atletski rod

Za novomeške in brežiške mlade atlete dve zmagi in več dobrih uvrstitev na državnem prvenstvu

POSTOJNA, CELJE — Najboljši mladi atleti iz Novega mesta in Brežic so se zadnje soboto in nedeljo udeležili državnega prvenstva. Za starejše mladince in mladinke je bilo v Postojni, za mlajše pa v Celju. Najbolj sta se izkazala Novomeščana Igor Primc in Matjaž Fabjan, ki sta zmagala v svojih disciplinah in si tako tudi izborila dres z državnim grbom za nastop na bližnjih mladinskih balkanskih igrah na Kreti. Tudi drugi mladi atleti so dosegli nekaj zelo dobrih uvrstitev in rezultatov.

Med starejšimi mladinci je Matjaž Zupančič z osebnim rekordom 15:07 s v teku na 110 m z ovirami zasedel odlično 2. mesto v državi, v polfinalnem teku, kjer so rezul-

tate merili ročno, pa je dosegel še boljši čas — 14,7 s. Brežičan Krošelj je bil 3. v skoku s palico z rezultatom 420 cm, Igor Primc pa je v metu krogle zasedel 4. mesto z metom 13,95 m. Brežičanka Lopatičeva je v skoku v višino osvojila 2. mesto z rezultatom 165 cm, kolikor je preskočila tudi Novomeščanka Matjažičeva, ki je za las podrla letvico na višini 170 cm.

Matjaž Fabjan je ponovno potrdil, da je eden najboljših mladih tekačev na 3.000 m, saj je v Postojni v izvrstnem finišu osvojil naslov državne prvaka z rezultatom 8:39,10. Primc pa je ponovno dokazal svojo premoč v metu diska in spet premočno zmagal z metom 51,48 m. Bojan Vidmar je nastopil v teku na 2.000 z zaprekami in osvojil 5. mesto. Mlademu tekmovalcu se pozna, da šele nekaj mesecev trenira to disciplino pa tudi preutrujen je od pogostih tekem.

Mlajši mladinci so se merili v Celju. V štafeti 4 x 100 m so Brežičani osvojili 5. mesto z rezultatom 45,38 s, Rovani iz Brežic je izvršten 2. v skoku s palico, preskočil je 380 cm. Da imajo v Brežicah izvršten mladi atletski rod, kažeta tudi uvrstitvi Miklavžina in Tasiča, ki sta v skoku s palico zasedla 5. oz. 6. mesto. Kevo pa je bil zelo dober 3. v metu krogle z rezultatom 15,97.

Novomeščan Tekstor je bil 5. v teku na 300 m z ovirami z rezultatom 43,06, a je v polfinalu dosegel precej boljši čas. Zaradi neizkušenosti si je Žulič, ki je v teku na 300 m zasedel 3. mesto, zapravil še boljšo uvrstitev, saj je v dveh predtekih brez potrebe teklen na svo moč in tako trošil dragocene moči. Tudi on je v polfinalu teklen bolj kot v finalu, kjer je kljub temu dosegel zelo dober rezultat 35,92 s.

IZVRSTEN FINIŠ — Matjaž Fabjan je na državnem prvenstvu za starejše mladince v teku na 3.000 m zmagal z izvrstnim finišem in si priboril nastop na mladinskih balkanskih igrah na Kreti, kjer bo član jugoslovanske reprezentance tudi metalec diska Igor Primc.

Dolenski list je najbolj razširjen pokrajinski časopis v Jugoslaviji. Pokriva devet občin in izhaja v 29.000 izvodih. Vse informacije o oglašitvah dobite po telefonu na številko 24-006, osebno pa se lahko oglašite pri nas v torek, sredo, četrtek

24-006

Šport

Hrenovi prvi naslov članske prvakinje

Poleg nje zlato, že četrto zapored, za Šimuniča

NOVA GORICA — Kot smo že pisali, je bilo pred nekaj dnevi v Novi Gorici republiško posamično atletsko prvenstvo, ki je prineslo dolenskim atletom precej uspeha. O dosežkih Novomeščanov smo že pisali, med tistimi, ki so v Novi Gorici igrali najvidnejšo vlogo, pa so bili tudi trije atleti iz Dolenskih Toplic. Njihova bera: kar 4 medalje, od tega 2 zlati in 2 bronasti.

Dvoje odličij je s svojimi nastopi »prispevala« Greta Hren. Še do večeraj mladinka, je tokrat Greta prvič v svoji bogati karieri postala članska republiška prvakinja v skoku v daljino z rezultatom 574 centimetrov. Poleg zlata v tej disciplini je Hrenova osvojila bronasto medaljo v teku na 400 metrov z ovirami. Rezultat: 64,39. Odlično je v Novi Gorici nastopala tudi Cilka Križe, saj je v višino preskočila 176 centimetrov, kar je povsem enak rezultat, kot ga je dosegla drugouvrščena skakalka, vendar je Cilki zaradi slabših prejšnjih skokov pripadel bron. Še četrto zapored pa je naslov republiškega prvaka v troskoku osvojil Milan Šimunič. Očitno ta topliški atlet navzlic letom še zdaleč ni rekel zadnje besede, saj letos v Novi Gorici navzlic poškodbam na odrivni nogi, ki ga pestijo že domala vsa sezona, ni imel dostojne konkurence.

Inles neokrnjen v novo sezono

Novi trener ribniških rokometarjev je Peter Karpov

RIBNICA — Petra Karpova, zadnja leta enega najboljših rokometarjev ribniškega Inlesa, izrednega organizatorja igre, kakršnega bi v svoji sredini želel domala vsak rokometni kolektiv, ni potrebno posebej predstavljati. Že deset let je Karpov standarden v prvi postavi »lesarjev«, tedni pa je za svoje bogate izkušnje dobil novo priznanje. Uprava kluba in igralci sami so ga potem, ko je trener Nikola Radič dal ostavko, predlagali na izpraznjeno mesto prvega moža v ekipi. Peter je sprejel poziv, takoj pričel z delom in že naredil plan priprav, ki se bodo pričele 1. avgusta.

»Resda je to velika obveza, a tudi čast. Mesto trenerja sem prevzel, ker imam veliko zaupanja v igralce, s katerimi sem vrsto let delil dobro in slabo,« razmišlja Karpov. Ob tem pa moramo zapisati tudi najpomembnejšo novico iz vrst ribniškega republiškega ligaša. Ekipa, ki je lani za las zgrešila uvrstitev v II. zvezno ligo, bo ostala neokrnjena, v pripravljalem obdobju pa se ji bodo pridružili še nekateri mlajši igralci.

Ob že tradicionalnih pripravah na Glazu in v Dolenskih Toplicah in sodelovanju na turnirjih v Sevnici in Šmartnem pri Litiji čaka ribniške rokometarje vrsta prijateljskih srečanj z domala vsemi slovenskimi klubi, poleg tega pa še tekma s švicarskim prvotigašem Emenstrandom, ki ga trenira bivši Slovanov rokometar Tominc.

»Vrsto let je bil Inles ena najboljših slovenskih ekip, zato želimo, tudi v tej sezoni potrditi ugled ribniškega rokometarja. Težko je napovedovati, saj so ekipe v ligo precej izenačene, prav tako ne bi govoril o favoritih, za nas je najpomembnejše, da se kar najbolje pripravimo na start lige, ki se prične 14. septembra.«

Omenimo naj za konec, da je Inlesov strokovni štab za to sezono precej okrepjen. Tako je Karpov trener prve ekipe, Ilc bo delal z mladinci, Mikulin z mlajšimi mladinci, Gelze bo vadiil vratarje, »tehničarji« je Kersnič, strokovni sodelavec Erčulj, medtem ko je šef strokovnega štaba Nikola Radič. Mar ni že to svojevrstno jamstvo za uspeh?

M. GLAVONJIČ

SPOSOJENO TRNJE

● Vedno najdemo izhod, čeprav na zahodu. (Iz Pavliča)

● Razumljivo je, da želijo tolikšno publiciteto. Nekdaj so živeli v ilegali. (Iz Književne reči)

Lofotska odprava že doma

Člani prve dolenske alpinistične odprave so v celoti izpolnili program v stenah Lofotskega otočja

LOFOTI — Še zadnjič so se nam prejšnji teden iz sten Lofotskega otočja javili člani prve dolenske alpinistične odprave, tik pred zaključkom redakcije pa smo sprejeli razveseljujočo novico, da so fantje medtem že srečno prispeli domov. Daljši zapis o njihovem bivanju na Norveškem bomo objavili v naslednji številki Priloge, tokrat pa poglejmo, kaj so fantje zapisali v svojem zadnjem sporočilu.

»V torek, 2. julija, smo podrli tabo in se preko Finske, Švedske in Danske namenili domov. Še prej pa moramo seveda povedati, da smo od našega zadnjega pisanja

preplezali še šest smeri, od tega tri prvenstvene, eno varianto in dve ponovitvi. Prav slednja je bila tudi najtežja preplezana smer, ki jo je že leta 1971 opravil Akademski alpinistični odsek, zato smo bili nad uspehom še toliko bolj veseli.

Omenimo za konec, da nam je bilo vreme zelo naklonjeno, saj z izjemo občasnega močnejšega vetra nismo imeli problemov. Le danes, 3. julija, ko se javljamo, nas je na poti dočakal dež. A tudi ta ne more pokvariti dobrega razpoloženja odprave, ki je dosegla svoj cilj, sedaj pa samo še željno čakamo prihoda domov.«

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 19. VII.

17.40 — 23.25 TELETEKST
18.00 NAŠ PRIJATELJ TITO, nadaljevanje
18.15 OBISKOVALCI, 1. del češkoslovaško-zahodnonemške nadaljevanke

Nadaljevanje ima 15 epizod. Glavni junak je 13-letni Adam, ki ne ve, da bo postal genij, ko bo odrasel, čeprav njegovi starši nekoliko dvomijo v njegove trenutne sposobnosti. Toda vse se spremeni, ko jih obiščejo obiskovalci iz prihodnosti, ki vedo veliko več kot katerikoli človek. Iščejo pa izgubljen šolski zvezek, v katerega je Adam slučajno načečkal pomembno formulo.

18.45 ŽELELI STE — POGLEJTE, poučno-zabavna oddaja
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA

19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.05 ŽIVI PLANET: Zaledeneli svet, angleška dokumentarna serija
20.55 NE PREZRITE
21.10 GANGSTERSKA KRONIKA, 4. del ameriške nadaljevanke
22.00 DNEVNIK

22.10 LJUBEZEN, švedski film

Junak filma Ljubezen je predavatelj morale, ki živi utečeno družinsko življenje, edino, kar nekoliko kali njegov mir, so sinove težave v šoli. Sinu namreč precej nagajajo sošolci. Ko oče obišče sinovo učiteljico, vznikne simpatija. Svet, ki se je zdel trden, prične pokati. Njegova filozofija mu v njegovi konkretni skušnji prav nič ne pomaga. Vsakdo iz ljubezenskega trikotnika na nastali položaj reagira različno, edino, kar imajo skupnega, je nezadovoljstvo.

SOBOTA, 20. VII.

14.00 — 23.10 TELETEKST
14.15 POROČILA
14.20 N. Simončič: ČMRLJ IZ KOLORADA, 3. del lutkovne predstave

14.40 NAŠ PRIJATELJ TITO, 10. del nadaljevanke
14.55 MITI IN LEGENDE — Srednjeveški miti: BEOWULF, 2. del
15.10 POLETAVČEK, 4. del nanizanke

15.40 TV GALERIJA: OSIJEK — KULTURNO ZGODOVINSKI SPO-MENIK
16.00 ŽIVI PLANET: Oblikovanje Zemlje, ponovitev 1. dela angleške dokumentarne serije

16.55 SPOZNANO NEZNANO: Bo naš zelenjavni vrt bolj zelen?, ponovitev oddaje o znanosti
17.30 KAJ SE JE PRIPETILO SEN-KI, sovjetski mladinski film
18.45 BOJ ZA OBSTANEK: Kunci pred sodiščem, angleška dokumentar-

na seriji

19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.55 VREME

20.00 KEEGANNOVI, ameriški film
Pripoved se začne s praznovanjem novega leta, ko je v harmoniji zbrana cela družina. Skalitev tega miru napove že nenavadno obnašanje zaročnica najmlajše Keeganove družinske članice Brandy. Kasneje je Brandy posliljena in kljub temu da posilstvo prikriva, zve za to starejši brat. Ta posliljevalca pretepe, kasneje pa le-tega najdejo mrtvega in policija brata osumi umora. Mlajši brat začne na svojo pest iskati pričlo, ki bi lahko potrdila, da je pretepeni takrat ostal živ.

21.15 ZRCALO TEDNA
21.35 MELODIJE MORJA IN SON-CA, prenos prireditve zabavne glasbe iz Portoroža
23.05 POROČILA

NEDELJA, 21. VII.

8.45 — 12.35 in 15.15 — 22.20 TELETEKST
9.00 POROČILA
9.05 ŽIV ZAV: Risanke, Tom Sawyer

9.55 OBISKOVALCI, ponovitev 1. dela nadaljevanke
10.25 LAMPIJON IN LEPA MARIJA, 7. del brazilske nadaljevanke
11.05 ROVINJ JE PEL

11.40 625, pregled tedenskega sporeda
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 POROČILA
15.30 MOSTOVI
16.00 ČEDOMIR ILIČ, 3. del nadaljevanke

16.50 POROČILA

16.55 MAJSKI POKER, 1. del italijanske zabavnoglasbene oddaje
17.40 SOBOLJ IN DEKLE, poljski film

Film pripoveduje zgodbo o ljubezni meščanskega študenta in preprostega dekleta. Zaradi študentskih vetrnjakih čustev, omahljiv je in nezrel, je dekle še doslednejša, močnejša. Dekletu pomeni podeželje dom in varnost, fantu pa počitnice in možnost za zabavo.

19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
20.00 ZADARSKI MEMENTO, 3. del nadaljevanke

PONEDELJEK, 22. VII.

8.35 — 12.05 in 14.25 — 22.50 TELETEKST
8.50 POROČILA
8.55 TRIJE HROŠČI, češkoslovaška otroška oddaja

9.45 K. Grabeljšek: MOJE AKCIJE, lutkovna oddaja
10.15 PRIMORSKA POJE 85, 2. oddaja
10.45 NEVIDNI BATALJON, slovenski film

V manjšem kraju otroci ustanovijo svoj bataljon, ker menijo, da so starši pri pomoči partizanov premalo dejavni. Ko se v njihovo okolje začne ranjati ilegalci, se zadeve pričnejo zapletati, saj ranjenca iščejo pripadniki OF in

Nemci. Otroci seveda zapleteno situacijo pripeljejo do konca.
12.00 POROČILA
14.40 MLADI MLADIM — L. van Beethoven: Koncert za klavir in orkester

15.30 POROČILA
15.35 POLETAVČEK, nanizanka
16.05 BANANE PRIHAJAJO
16.20 SKRIVNOSTI MORSKIH GLOBIN, italijanski poljudnoznanstveni film

17.45 SLAVNOSTNI ZVONČEK, češkoslovaški film
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

TOREK, 23. VII.

17.35 — 22.25 TELETEKST
17.50 POROČILA
17.55 PESMI IN PLESI IZ TURČIJE, oddaja TV Koper

18.25 MITI IN LEGENDE — Srednjeveški miti: KALEVALA, nanizanka
18.40 TV GALERIJA: JURAJ MATJEJEV DALMATINAC
19.15 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 B. Džoković-V. Janković: JOGGING, drama TV Beograd

TV drama Jogging je nastala po motivih nekaterih kratkih zgodb Bore Džokovića. V središču pozornosti je mlad človek, ki z vsakdanjim tekom vzdržuje zdrav duh in zdravo telo. Ko teče po mestu, spoznavamo njegovo življenje, posebno usodne trenutke.

SREDA, 24. VII.

17.40 — 22.40 TELETEKST
17.55 POROČILA
18.00 N. Simončič: ČMRLJ IZ KOLORADA, zadnji del lutkovne predstave

18.15 V. Podgorac: BELI CIGANČEK, 1. del nadaljevanke TV Skopje
18.45 ŽELELI STE — POGLEJTE, poučno-zabavna oddaja
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 SVET NA ZASLONU

Oddaja, ki prikazuje najzanimivejše prispevke tuje proizvodnje, bo tokrat prinesla teje prispevke: Nova Zelandija in ozadje njenega nasprotovanja jedrskemu poskusom in oborožitvi v Pacifiku; Začenja se uresničevanje vojaškega programa z vesoljskim plovilom Shuttle; LDR Koreja, kakor jo vidijo Korejci sami, Jemanje poživil v športu.

20.50 FILM TEDNA: NEKAJ ZA AMELIJO, ameriški film
To je film, ki je dobil nagrado Emmy, televizijski Oscarja, in pripoveduje o povprečni ameriški družini, dobro situirani, z dvema deklicama, od katerih je Amelia v zgodnji puberteti, njena sestra pa v obdobju

nežnosti zahtevajočega deklištvu. Oče je šel v nežnostih do Amelije predaleč in dekle se je zateklo k socialni delavki. Zakoni so taki, da lahko družina razpade, če ne bodo s svojimi močmi spet našli ravnovesja.
22.25 DNEVNIK

22.50 INTEGRALI
22.10 DNEVNIK

ČETRTEK, 25. VII.

17.35 — 23.30 TELETEKST
17.50 POROČILA
17.55 Ivo Zorman: STORŽKOVO POPOLDNE — Vrnitev
18.05 PORTRET MILETA KLOPČIČA

18.40 ČAS, KI ŽIVI: Izvir
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 TEDNIK

22.15 DNEVNIK
22.30 F. Žižek: IPA VCI — Benjamin, 2. del

22.15 DNEVNIK
22.30 F. Žižek: IPA VCI — Benjamin, 2. del

21.10 BREGOVI, 4. del gruzinske nadaljevanke

21.10 BREGOVI, 4. del gruzinske nadaljevanke

DRUGI PROGRAM

17.40 Test — 17.55 Dnevnik — 18.15 Glasbena srečanja — 18.45 Ognjevite gospe — 19.30 Dnevnik — 20.00 Glasba in mi — 20.45 Poročila — 20.50 Ilirski sen in resničnost — 21.40 Jenne d'Arc (francoski film)

TV ZAGREB

14.30 Poletno popoldne — 17.50 Video strani — 18.00 Poročila — 18.05 TV koledar — 18.15 Glasbena srečanja — 18.45 Ognjevite gospe — 19.30 Dnevnik — 20.00 Kraj srečanja se ne sme spremeniti (sovjetska nadaljevanke) — 21.00 Čas je na naši strani (oddaja rock glasbe) — 21.50 Dnevnik — 22.05 Oddaja iz kulture — 22.35 Program plus: Dave Allen, Po reki Tari, Koncert Walterja in Maje Dešpalj, Poročila

DRUGI PROGRAM

14.40 Test — 14.55 Golem, mož iz gline (poljski film) — 16.30 PJ v tenisu (2) — 18.00 Mali koncert — 18.15 Poročila — 18.20 TV koledar — 18.30 Prirčno vaši: Tomislav Neralić — 19.30 Dnevnik — 20.00 J. S. Bach: Koncert za violino in godala (baletna oddaja) — 20.20 »Na udaru fortune« (dokumentarna oddaja) — 21.05 Poročila — 21.10 Športna sobota — 21.35 Lepa Otero (1. del italijanske nadaljevanke) — 22.30 Poezija — 23.00 PJ v atletiki

TV ZAGREB

15.30 Sedem TV dni — 16.00 Narodna glasba — 16.30 PJ v tenisu (2) — 18.00 Mali koncert — 18.15 Poročila — 18.20 TV koledar — 18.30 Prirčno vaši: Tomislav Neralić — 19.30 Dnevnik — 20.00 Naj se smejejo (ameriški film) — 21.35 Dnevnik — 21.50 V soboto zvečer

21.05 JAZZ NA EKRANU: Vocal Summit

21.45 ŠPORTNI PREGLED
22.15 POROČILA

DRUGI PROGRAM

13.30 PJ v tenisu (m) — 15.25 Avtomobilske dirke formule 1 za VN Velike Britanije — 15.45 PJ v tenisu (m) — 16.15 Dirke formule 1 (nadaljevanje prenosa) — 17.00 Mali koncert — 17.15 Ruski klasiki: Idiot (sovjetski film) — 18.55 Risanke — 19.30 Dnevnik — 20.00 Dokumentarni film — 20.45 Poročila — 20.55 TV kinoteka: Petrolej (ameriški film)

19.55 VREME

20.00 KO SE KORENIN ZAVEMO: Vstaja, dokumentarna oddaja
21.05 LEPA OTERO, 2. del italijanske nadaljevanke
22.05 VEČER KRALJEVEGA BALETA IZ LONDONA, 2. oddaja
22.45 POROČILA

DRUGI PROGRAM

17.55 Dnevnik — 18.15 Zgodbe iz Nepričave — 18.45 Dokumentarni film — 19.30 Dnevnik — 20.00 Znanost in mi — 20.50 Poročila — 21.00 Dinastija — 21.55 Čas je na naši strani (zabavna oddaja) — 22.40 Kronika puljskega festivala

20.55 INTEGRALI

22.10 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

17.55 Dnevnik — 18.15 Mali svet — 18.45 Thommy's pop show extra — 19.30 Dnevnik — 20.00 Dialogi — 20.45 Žrebanje lota — 21.05 Folk parada — 21.50 Poročila — 21.55 Čas podvigov — 22.40 Branje

DRUGI PROGRAM

17.55 Dnevnik — 18.15 Legende sveta — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Norman Mailer (dokumentarni film) — 21.00 Rabljena pesem (1. del ameriškega filma) — 22.00 Koncert na Dubrovniških poletnih prireditvah — 22.40 Kronika puljskega festivala

22.15 DNEVNIK

22.30 F. Žižek: IPA VCI — Benjamin, 2. del

DRUGI PROGRAM

17.55 Dnevnik — 18.15 Na črko, na črko — 18.45 Ljudje, čas, glasba — 19.30 Dnevnik — 20.00 Večni klic (zadnji del sovjetske nadaljevanke) — 21.00 Poročila — 21.05 B. Čopić: Nikoletina Bursac (posnetek predstave Narodnega gledališča iz Sarajeva)

Moja dežela.

Danes je Slovenija poldrugo uro daleč od Frankfurta in Rima, dve uri od Pariza, iz Londona je mogoče priti v treh urah, iz New Yorka v devetih, iz Toronta v osemnajstih. Pot iz Avstralije traja uro manj kot en dan. Poti od slovenske vasi do vasi so mnogo daljše in veliko bolj zapletene.

Slovenija. Njenih zakladov nismo dobili od dedov v dar. Zaupali so nam jih vnuki.

Slovenija

Osnovna šola Novo mesto — TOZD osnovna šola »Janez Trdina« Stopiče

objavlja prosta dela in naloge

vodje šolske kuhinje v Stopičah

Pogoji: končana gostinska šola dve leti delovnih izkušenj Delo bomo združili za določen čas, s polnim delovnim časom, od 1. 9. 1985 do 30. 4. 1986 (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu). Prijave pošljite na TOZD osnovna šola »Janez Trdina« Stopiče, Stopiče 37, 68322 Stopiče, v osmih dneh po objavi. O izbiri bomo kandidata obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

473/29-85

Komisija za delovna razmerja osnovne šole »Jože Gorjup« Kostanjevica na Krki

razpisuje dela in naloge

— učitelja telesne vzgoje (moški) — PRU za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Začetek dela za razpisana dela in naloge je 1. 9. 1985. Prijave pošljite v 15 dneh po objavi razpisa. O izbiri boste obveščeni najkasneje v 10 dneh po izteku razpisnega roka.

475/29-85

Komisija DS SDS za delovna razmerja pri zvezi obrtnih združenj Slovenije

razpisuje prosta dela in naloge

tajnika obrtnega združenja Sevnica s sedežem v Sevnici, Pod vrtačo 17

Pogoj: višja šola pravne ali upravne smeri, VI. stopnja — 3 leta delovnih izkušenj na podobnem mestu — obvladanje strojepisja — 2 meseca poskusnega dela Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. OD po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov SDS Zveze obrtnih združenj Slovenije. Pisne prijave z dokazili o izobrazbi ter z opisom dosedanjih zaposlitev pošljite na naslov: Obrtno združenje Sevnica, Pod vrtačo 17, 68290 Sevnica, v 8 dneh po objavi razpisa.

474/29-85

Kompasov počitniški klub

Sutivan na Braču je prvelec slovenskega klubskega turizma — Kompas obeta še mnoge novosti

SUTIVAN — Ko so pri Kompasu načrtovali počitniški klub »Malo mesto«, niso mogli mimo izkušenj svetovno znanega francoskega počitniškega kluba Mediteranée. V braškem mestecu Sutivanu je Kompas zakupil večje število postelj pri zasebnikih v želji, da bi se gostje počutili kar najbolj domače. Hkrati so pripravili bogat rekreacijskozabavni program, program izletov, družabnih srečanj in iger. Sicer že malce oguljena, a resnična frazda ni dovolj samo postelja, morje in žlica, je v Sutivanu prišla do polne veljave.

* Med zanimivimi podatki velja omeniti, da so prenočitvene zmogljivosti Malega mesta razprodane. 70% gostov je iz Slovenije, večji del iz severovzhodne Slovenije.

Turistični delavci Sutivana pravijo, da se je pri njih turizem pričel leta 1910, ko je češki zdravnik dr. Tomašek odkril, da braško podnebje ugodno vpliva na boljše počutje bolnikov z astmo in bronhitisom, pa tudi srčnim bolnikom se zmanjšajo težave.

J. S.

»KOMET« NA DOPUSTU

METLIKA — Velika večina od 450 zaposlenih Kometovih delavk in delavcev bo od konca tega tedna do 5. avgusta na kolektivnem dopustu. V tem času bodo v tovarni opravili nujna popravila strojev, prostore bodo počistili in preplekali, kjer je to potrebno. Komet ima v Červarju počitniško hišico z 11 ležišči, kjer lahko hkrati letujejo tri družine, lani pa so v Miholaščici na Cresu kupili še eno počitniško hišico s štirimi ležišči. Seveda sta hišici na morju v sezoni ves čas zasedeni, kar ni čudno, saj so cene zelo ugodne: v sezoni je treba za ležišče plačati 180 dinarjev na dan, pred glavno sezono, in po njej pa le okoli 100 din.

Krka Novo mesto
tozd Zdravilišča
PE hotel Grad Otočec

razpisuje:

odprti tradicionalni turnir

Otočec '85 v malem nogometu na travnatih igriščih s pričetkom 10. avgusta 1985.

Prijavnina 3000.— din na žiro račun št. 52100-603-306-45. Rok prijave do 31. 7. 1985 na naslov: Hotel Grad Otočec, 68222 Otočec ob Krki. Prijava mora vsebovati ime ekipe in točen naslov vodje. Zrebanje bo 2. 8. 1985 ob 18. uri v prostorih Garni hotela na Otočcu

Nagrade:

- I. 3-dnevni vikend v enem od Krkinih zdravilišč za 10 oseb
 - II. Pečen odojek
 - III. Kosilo v Hotelu Grad Otočec za 10 oseb
- Več praktičnih nagrad

Prva ekipa prejme prehodni pokal, ostale pa priznanja.
484/29-85

Socialistična republika Slovenija občina Črnomelj uprava za družbene prihodke Razpisna komisija

razpisuje prosta dela in naloge:

inšpektorja za družbene prihodke

Pogoji:
višja strokovna izobrazba ekonomske, organizacijske, pravne ali upravne smeri ter tri leta izkušenj v finančni službi, vozniki izpit B kategorije.
Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Občina Črnomelj, uprava za družbene prihodke — za razpisno komisijo. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izbiri.

Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj, Krško

DS SS objavlja prosta dela oz. naloge za:

ekonomsko projektiranje I. stopnje

— za 1 delavca

Pogoji:
— ekonomska fakulteta
— 4 leta ustreznih delovnih izkušenj, od tega vsaj 2 leti iz razvojno-investicijske dejavnosti

K prijavi vabimo kandidate, ki imajo primerno prakso in veselje do kreativnega dela pri izdelavi investicijskih programov, ekonomskih izračunov in pod. V letu 1986 nudimo možnost reševanja stanovanjskega problema. Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oglasa 15 dni po objavi oglasa kadrovske službi naše DO. Kandidati bodo pismeno obveščeni o izbiri v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

Osnovna šola dr. Mihajla Rostoharja Krško

objavlja prosta dela in naloge

čistilke šolskih prostorov

Pogoji:
— NKV ali PKV delavec, končana OŠ
— 2 leti delovnih izkušenj pri enakih ali podobnih delih
— poskusno delo 2 meseca

Kandidati naj pošljejo svoje vloge v 8 dneh po dnevu objave. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po izteku prijavnega roka.
481/29-85

»SOP« Krško, specializirano podjetje za industrijsko opremo

delavski svet tozd Klepar, Krško, Gasilska 3

objavlja naslednja prosta delovna opravila oz. naloge:

1. kalkulanti
2. kleparsko-ključavničarska opravila

— 4 delavci

Pogoji:
pod 1:
— končana srednja šola strojne smeri
— 2 leti delovnih izkušenj
— odslužen vojaški rok
— 3-mesečno poskusno delo

pod 2:
— poklicna kovinarska šola
— 2 leti delovnih izkušenj
— delo na terenu
— odslužen vojaški rok
— 3-mesečno poskusno delo.
Delo je za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 8 dni na naslov »SOP« Krško, kadrovska služba, 68270 Krško. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po objavi oglasa.

Komisija za medsebojna delovna razmerja

Vzgojnovarstvene organizacije Novo mesto

Ragovska 18
68000 Novo mesto

razpisuje
prosta dela in naloge

1. več vzgojiteljic za delo

— v rednih oddelkih VVO (nadomeščanje delavk na porodniškem dopustu)
— za izvajanje programov izven dnevnega varstva v VVO.
Delo bomo sklenili za določen čas, s polnim delovnim časom, za izvajanje vzgojnega programa za otroke z območja Dolža pa za nedoločen čas, s polnim delovnim časom;

2. hišnika — KV mizarja

za izvajanje hišniških del za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in dvomesečnim poskusnim delom.

Nastop dela pod tč. 1. in 2. je 1. september 1985. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po dnevu objave na gornji naslov.
476/29-85

Emona Dolenjka—tozd Engro-detaji Novo mesto

razpisuje

javno dražbo

za prodajo dela poslovno-stanovanjske hiše v Žužemberku št. 24, ki predstavlja nadstropje in podstrešje in manjše stanovanjske hiše s pripadajočo pravico uporabe zemljišča, parc. št. 28, k. o. Žužemberk.

Izklicna cena je 4.200.000 din. Navedene nesporništine se zaradi funkcionalne povezanosti prodajajo skupaj enemu kupcu. Kavcijo v višini 420.000 din mora ponudnik položiti hkrati s ponudbo na žiro račun št. 52100-601-10927 (kavcija). Dokazilo o vplačilu varščine mora biti priloženo ponudbi.

Rok za dostavo ponudb je vključno 2. 8. 1985. Odpiranje ponudb bo 5. 8. 1985 ob 8. uri. Odpiranju ponudb lahko prisostvujejo tudi ponudniki. Ponudbe morajo biti v zapечатeni ovojnici ter označene z oznako »Javna dražba«. Ponudbe pošljite na naslov: Emona Dolenjka—tozd Engro-detaji, Novo mesto, Glavni trg 28. Vse potrebne informacije dobijo interesenti na sedežu tozd v Novem mestu, Glavni trg 28.
477/29-85

Srednja šola kovinarske in elektrotehnične usmeritve Krško

razpisuje na osnovi sklepa sveta šole

javno dražbo

za prodajo osnovnega sredstva:

univerzalni stroj za obdelavo lesa, izklicna cena 450.000.— din
Na kupno ceno se plača še prometni davek. Kupci morajo položiti kavcijo pred pričetkom javne dražbe na blagajni šole, in to v višini 5% od izklicne cene. Kavcija se kupcu, ki je uspel na dražbi, šteje v kupnino, ostalim kupcem pa se po končani dražbi vrne. Javna dražba bo v torek, 23. julija 1985, ob 10. uri na dvorišču srednje šole Krško.
480/29-85

*Pomlad v vinograd tvoj bo spet prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na vinska tla
in jokala, ker tebe ni.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očka, dedija, brata, strica, tasta in svaka

PAVLETA MIKLIČA

iz Trebnjega, Prijateljeva 5

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami ter nam pisno ali ustno izrazili sožalje, darovali pokojnemu toliko cvetja ter se v tako velikem številu poslovili od njega. Posebej se zahvaljujemo govornikom tov. Alojzu Ratajcu, Milanu Koršiču in Lojzetu Hudalesu za poslovilne besede in ZZB NOV občine Trebnje za organizacijo pogreba, družbenopolitičnim organizacijam, pihalnemu orkestru Trebnje, pevskemu zboru Trimo Trebnje ter zdravstvenemu osebju Klimičnega centra v Ljubljani. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Mira, sin Peter in hčerka Mateja z družinama

Trebnje, Ljubljana, 30. 6. 1985

Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj, Krško TOZD Vzdrževanje

objavlja prosta dela oz. naloge

strgarska opravila V. stopnje — za 1 delavca

Pogoji:

- poklicna šola ustrezne smeri
 - 6 mesecev delovnih izkušenj
 - 3 mesece poskusnega dela
 - delo za nedoločen čas
- Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oglasa sprejema kadrovska služba naše DO 8 dni po objavi oglasa. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

470/29-85

*Od jutra do večera
za delom si hitela,
a iznenada zastal ti je korak.*

ZAHVALA

Nenadoma nas je v 71. letu zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

ANA JERIČEK rojena KASTELIC

iz Pristave 1

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sovaščanom, sorodnikom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje ter pokojno spremili na njeni zadnji poti, nam pa izrekli sožalje. Zahvaljujemo se osebjem internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za skrb in nego, ZZB Podgrad, GG Novo mesto, govornikom Mihaeli Kobe in Alojzu Murnu za ganljive besede ob odprtém grobu ter duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

*Ljubil si življenje in zemljo,
ljubil si dom,
in v tem tihem cvetočem poletju
odšel si v večni dom.*

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je zapustil v 66. letu starosti naš ljubi mož, oče in brat

ALOJZ KAMBIČ

borec NOV
iz vasi Gradnik 5 pri Semiču

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih nesebično pomagali, izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Hvala zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, kolektivu Iskra Semič, godbi, govornikom Darku Plutu in Vinku Mrviču za poslovilne besede ter organizaciji ZB Štrekljavec za organizacijo pogreba. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

*Že leto dni v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš,
ne mine ura, dan, ne noč,
povsod si z nami ti navzoč.*

V SPOMIN

10. julija je minilo leto polno bolečin, žalosti in praznine v naših srcih, odkar smo izgubili našega ljubelega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA ŠUŠTARIČA

s Cerkvišč 15

Zapustil si nas, ostali smo sami, to spoznanje je najstrašnejše. Obiskujemo tvoj grob in se z žalostjo v srcu vračamo v dom, ki je za nas prazen in pust. Hvala vsem, ki se ga spominjate, prižigate sveče in prinašate rože.

Žena Vida in otroci

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 18. julija — Miroslav Petek, 19. julija — Zlata Sobota, 20. julija — Marjeta Nedelja, 21. julija — Danijel Ponedeljek, 22. julija — Dan vstaje Torek, 23. julija — Brigita Sreda, 24. julija — Kristina Četrtek, 25. julija — Jakob

LUNINE MENE
18. julija ob 0.56 — mlaj
25. julija ob 0.39 — prvi krajec

KINIO

BREŽICE: 19. in 20. 7. italijanski film Tatovi zlate kobre. 21. in 22. 7. kanadski film Nizki udarci. 23. in 24. 7. ameriški film Rocky II.

ČRNOMELJ: 19. in 21. 7. italijanski film Odračun na zlati galiji. 21. 7. italijanski film Tajnost zapuščene

maloglasni

SLUŽBO DOBI

TAKOJ zaposlim KV ali priučenega elektroinstalaterja. OD po dogovoru. Naslov v upravi lista (3920/85).

MONTERJA centralne kurjave in vodovoda zaposlim. Osebnih dohodkov dober. Ivo GOLUBIČ, Adamčeva 11, Grosuplje, tel. (061) 772-939.

STANOVANJA

PRODAM 2 sobno stanovanje s centralnim ogrevanjem, vrtom ter garažo. Naslov v upravi lista pod šifro "Ugodno".

Motorna vozila

Prodam Z-750, letnik 1972, v dobrem stanju. Inf. na tel. 25-259.

ZASTAVO 750 prodam po delih. Martin Kastelic, Gabrje 100, Brusnice. Z 750, letnik 1978, ugodno prodam. Jože Kiren, Gor. Prekopa 13, Kostanjevica.

RABLJENE delce za R 4 prodam. Tel. 24-956.

NSU 1200 C, letnik 1971, prodam. Jožef, Šmarješke Toplice 1.

PRODAM FIAT 404 s hidravličnim volanom. Janez Avguštinčič, Polje 15, Bistrica ob Sotli.

LADO 1200, letnik 1972, s plinskó napravo ugodno prodam. Jože Kek, Luža 16, Dobrič.

KARAVAN LADO 1200, letnik 1980, dobro ohranjeno, garazirano, ugodno prodam. Informacije popoldne na tel. (068) 79-177.

ZASTAVO 750, letnik 1975, obnovljeno, prodam. Zalokar, Šmarje 3, Sentejnerje.

R 4, letnik 1977, prodam. Janez Kren, Vavta vas 78, Straža.

126 P, letnik 1977, generalno obnovljen, prodam po zelo ugodni ceni. Šimc, Črmošnjice 6, Novo mesto.

PRODAM 126 P, letnik 1981, traktor Bautz (18 KM) s koso in hidravliko. Dol. Gradšiče 12, Sentejnerje.

126 P, letnik 1979, prodam. Dane Jerič, Trebnje, Prijateljeva 1.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DIC, tozd Dolenjski list, Novo mesto.

USTANOVITELJICE LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Tone Jesenko.

UREDNIŠKI ODBOR: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Rja Bacer, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik priloge), Mirjam Bezek, Bojan Budja, Anton Jakše (vodja novinarskega servisa in EPS), Zoena Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 din. Letna naročnina 1.500 din. Za delovne in družbene organizacije 3.000 din, za tujino 15 ameriških dolarjev oz. 50 DM (ali ustrežna druga valuta v tej vrednosti) — Devizni račun 52100-620-970-257300-128-4405/9 (Ljubljanska banka — Temeljna dolenskijska banka Novo mesto).

OGLASJI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglase 750 din, za razpisa, licitacije ipd. 950 din. 1 cm na določeni srednji ali zadnji strani 900 din, 1 cm na prvi strani 1.000 din. Vsak mali oglas do 10 besed 400 din, vsaka nadaljnja beseda 40 din. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK Novo mesto 52100-603-30624. Naslov: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p. 33, telefon uredništva (068) 23-606 in 24-200, telefon novinarskega servisa 23-610, telefon ekonomske propagande, malih oglasov in naročniškega oddelka 24-006. — Nenaročeni rokopisov in fotografij ne vračamo — Casopisni stavek prelom in filmi: DIC, tozd Grafika, Novo mesto — Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

VW 1200 J, letnik 1975, prodam. Julij Mušič, Podzemelj, n.h., Tel. (068) 56-788.

Z 101, letnik 1976, registrirano do marca 1985, karoserija prenovljena, prodam. Škufca, Regeča vas 165, Novo mesto.

125 P, letnik 1979, cena po dogovoru. Tel. 24-935 popoldne.

PRODAM dve avtomobilski priklopi in motor Tomos 4 S za čoln. Kaferle, Prečna 13, tel. 23-789.

PRODAM termoakumulacijsko peč AEG (2,5 KW). Skupek, Levstikova 5/3, 68000 Novo mesto.

PRODAM kuhinjo Svea. Tel. dopoldne 21-184 ali popoldne 21-180.

PRODAM šivalni stroj Bagat Danica, trajno žarečo peč Plamen-Magma in kombiniran boiler za kopalnico (drva-elektrika), vse malo rabljeno. Naslov v upravi lista (3922/85) ali tel. 75-829.

ZAMENJAM RAZNE OBLEKE in plašč (krznen) za barvni televizor. Prodaj jogi posteljo 240 x 2 m. Tel. 23-561.

PO ZELO UGODNI CENI prodam poročno obleko št. 40. Tel. 58-789.

MODULARNO OPEKO (4000 kom) prodam. Cena po dogovoru. Zofija Maver, Dol. Podboršt 13, Trebnje.

PRODAM globok otroški voziček, Kristanova 1, Novo mesto.

PRODAM novo motorno žago Stihl. Tel. 85-106.

PRODAM BOJLER (80 l), nov, po stari ceni, še zapakiran, in komfortno hišo. C. 4 julija 23, Krško.

PRODAM gumijast čoln MAESTRAL 5 z motorjem TOMOS 4 ter otroško kolo. Tel. 25-046.

PRODAM varilni agregat, velik stebni vrtni stroj, avtomobilski kason 2,5 x 4,5 za prevoz živine, nizkotlačno črpalko 20-120 m³/sek in 80 let staro harmoniko frajtonarico, vse potrebno popravila. Stanko Hosta, Sela 16, 68310 Sentejnerje.

PLINSKO napravo Bedini in Sportno kolo (10 prestav) prodam. Telefon (068) 22-795.

PRODAM korg personal z ritmi. Kupljen Jože, telefon 21-620, dopoldne.

STREHO, še dobro ohranjeno, z opeko vred, v velikosti 6 x 9, prodam. Oglasite se v Brestanici, Trg 14.

GRUNDIG TV color, 66 cm, star 5 let, prodam. Telefon 26-221, od 14. do 17. ure.

PRODAM rabljeno stiskalnico za grozdje in mlin. Informacije po tel. 25-358, od 20. ure. Ogled: Vlado Juranič, Gorenja vas pri Šmarjeti 55.

PRODAM maxi pony in otroško junior sport kolo po ugodni ceni. Kastelec, tel. 23-725.

PRODAM 70 m² siporeksa 50 x 60 x 7,5 in prenosni kabel 37 m, enofazni. Vse dam počeni. Brinc, Kanižarica, n.h., 68340 Črnomelj.

PRODAM računalknik ZX spectrum in motor APM 6 po ugodni ceni. Tel. 22-721.

PRODAM kalkulator Hewlett packard 33 E. Cena 3 M. Telefon 21-514 do 14. ure.

PRODAM rabljen šivalni stroj Bagat — Jadranska za 2,5 M. Ivanka Grošelj, Hruševce 20, Straža.

GARAŽO na Mestnih njiavah prodam. Tel. 20-537.

PRODAM motorne žage Stihl in 13-colski voz. Dežman, Mačkovec 6, Novo mesto.

PRODAM štiri leta staro kravo za zakol, 3-vrstno harmoniko za 5 M, za VW šipe, vrata, streho in sedeže. Lavrič, Stare žage 15, Dolenske Toplice.

PRODAM leto star motor APN 6 ter dvokrilna vrata za klet 200 x 140 ali zamenjam za manjše. Pavlin, Cesta herojev 66, popoldne tel. 25-426.

UGODNO prodam sedežno garnituro. Kopač, Danila Bučarija 8, Novo mesto.

PRODAM dve rabljeni zimski gumi za 126 P. L. M. Ilke Vaščetove 4, Novo mesto.

PRODAM greben za hondo MIO standard, novo. Franc Turk, Sela pri Zajčjem vrhu 5, Stopiče.

POCENI prodam rabljena okna z roletami, balkonska vrata z oknom (vse dvojna zasteklitev), železno ograjo (balkonsko), kadi. Naslov v upravi lista (3921/85).

KRAVO (dobro mlckarico) in betonskih mešalec, skoraj novi, prodam. Staniša, Konec 12 pri Podgradu.

SPALNICO, rabljeno, prodam. Telefon 23-246, ob večernih urah.

UGODNO prodam nov električni štedilnik Gorenje, Zupan, Loška vas 3, Dolenske Toplice.

POCENI prodam pralni stroj Zopas, potreben popravila. Dolene, Brod 48, Novo mesto.

SPALNICO, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Jožica Kovačič, Prisojna pot 4, Novo mesto.

PRODAM 500 l belega vina ali cvička. Anton Marn, Dol. Dobrava 13, Trebnje.

UGODNO prodam lepo ohranjen pianino Foerster. Tel. 22-694.

PRODAM elektromotor (14 KM, 1440 obratov). Branko Umek, Kamenško 17, Sentejnerje.

PRODAM 7 tednov stare rjave jarkice hišeks. Cena 360 din. Stanonik, Log 9, Škofja Loka.

POROČNO žensko obleko številka 48, belo, prodam. Tel. 22-290.

PRODAM 6 oken in 8 vrtnih kril, vse rabljeno. Informacije na telefon 71-068.

PRODAM traktor Ferguson 35 v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Ivan Remih, Selce 9, 68283 Blanca.

TRAKTOR IMT 35 prodam. Gor. Kamenje 7, Novo mesto.

TRAKTOR Steyer (18 KM) s hidravlično koso, v odličnem stanju, varnostni lok za Store in priključek za prikolico IMT prodam. Pirnar, Zbure, Šmarjeta.

PRODAM kombajn kormick v delovnem stanju. Koželj, Loka 3 a, Sentejnerje.

TRAKTOR MT 539, vožen 370 ur, prodam. Peter Predovič, Jugorje 14, Suhor.

KOSILNICO za traktor TV (18 — 22 KM) prodam. Gor. Mraševo 5, Novo mesto.

ZETOR, nov, en ali dva pogona, 50 KM, prodam. Kastelic, Mlačevo 10, Grosuplje.

MASEY FERGUSON prodam ali zamenjam za manjši traktor ali BCS. Conta, Hrašnje 16, Sentejnerje.

OBRAČALNIK za BCS prodam. Albin Bobič, Šmarjeta 17.

PRODAM kosilnico Alpina, dobro ohranjeno, primerno za hribovite kraje. Janez Radej, 68283 Blanca 54.

TRAKTOR Deutz s koso in hidravliko (13 KM) nujno prodam. Ivan Bolja, Vel. Obrež 46, 68257 Dobova, tel. 67-295.

FERGUSON IMT 539 s kabino in kompresorjem, dobro ohranjen, prodam. Dol. Sušice 14, Dol. Toplice.

PRODAM kombajn znamke Dechentreiter, širina kose 2 m. Ivan Šuler, Globoko 48 pri Brežicah, tel. 69-408.

ZETOR 47, letnik 1980, ugodno prodam. Tel. (068) 88-307.

TRAKTOR NIBBI BRUNO (30 KS), star 10 let, 800 delovnih ur, pogon na vsa štiri kolesa, prodam. Franc Perovšek, Hudi konec 4, 61316 Ortnek.

TRAKTOR DEUTZ 25 v zelo dobrem stanju ugodno prodam. Tel. dopoldne 40-120. Vinko Vrabc, Martinja vas 19, Mokronog.

KUPIM

KUPIM dobro ohranjen manjši traktor s kabino, najraje Ferguson. Telefon (068) 81-610.

BLAGAJNO, rabljeno, kupim. Jože Kic, 68275 Škocjan, 6 a.

POSEST

ZDOMCU takoj prodam opremljeno hišo z manjšim lokalom, primerno za mirnejšo obrt. Jožica Sevek, MDB 12, Leskovec, tel. (068) 74-981.

PRODAM vikend z vinogradom v izmeri 600 m² v okolici Trebnjega, vinska gorica Skravnica, številka 11. Informacije po telefonu (061) 573-911.

PRODAM manjše posestvo v Jernejji vasi št. 7 pri Črnomlju s starejšim gospodarskim poslopjem in hišo. Celotna površina znaša 8 ha, od tega 2 ha njiv. Pri nakupu imajo prednost interesi z devizami. V zvezi z ogledom posestva se oglasite v Novi Loki 28 pri Antonu Tomcu, kjer trenutno stanujem.

V CENTRU Črnomlja, Kolodvorska 12, prodam starejšo stanovanjsko hišo. Cena 120 SM. Anton Brula, Tallež vrh 2, Črnomelj.

ZDOMCI! Prodajam novo hišo z vrtom. Vida Bavdaž, ulica Osvobodilne fronte 1 (novo naselje), Trebnje.

V MENIŠKI VASI pri Dolenskih Toplicah prodam parcelo z začeto gradnjo do 1. faze. Informacije na telefon (068) 23-655, popoldne.

PRODAM parcelo parcelna št. 1407 (pašnik v izmeri 12 a 30 m²) v Mladi gori, Kot, občina Zbure. Naslov v upravi lista (3919/85).

MLAJŠO upokojenko za varstvo dojenčka na našem domu (4 ure) iščemo. Ponudbe pod šifro: »SEPTEMBER«.

STANOVANJE in hrano dam dekletu ali mlajši upokojenki, ki bi v prostem času pomagala v gostilni. TURK, Stopiče, telefon 43-716.

MLAJŠIMA UPKOJENCEMA ali družini brez obveznosti oddam kmečko hišo z vsjo uporabo v najem za par let. Nahaja se v bližini Šmarjeških Toplic. Vse ostalo po dogovoru. Telefon 22-308.

ANTON in JOZEFA KOS, Malenska vas 28, Mirna peč, prosimo vse občane iz Malenske vasi in bližnje okolice, naj ne odlagajo smeti na parcelo od poti, ki pelje v Ceruc. To kvori okolje in našo hišo.

JANEZ JEREB in MARJAN BRULC, Gruča 9, prepovedujem

PREKLICI

ZAHVALA

V 36. letu starosti nas je po dolgi in neozdragljivi boleznii mnogo prezgodaj zapustil predragi mož, očka, brat, stric in nečak

JULIJAN — BRANKO ZORAN

iz Novega mesta, Šegova 6

Prisrčna hvala sorodnikom, znancem, prijateljem in sostanovalcem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, pokojnemu darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Hvala vsem, ki ste pokojnega spremili na zadnji poti. Posebna hvala dr. Bošnjaku za dolgotrajno zdravljenje, zdravnikom in strežnemu osebju nevrološkega oddelka bolnišnice Novo mesto. Zahvaljujemo se za pomoč SGP Pionir — TOZD MK1 in ŠCG Novo mesto, obema govornikoma za poslovljne besede, pevcem iz Šmihela za odpete žalostinke ob odprtem grobu, duhovniku za opravljene obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Anica z Milanom in Vesno, otroci Matjaž in Mateja, stric Vinko, teta Ivanka, teta Slava z družinami, brata in sestre z družinami

ZAHVALA

V 93. letu je prenehalo biti plemenito srce naše nadvse dobre mame, tamike, prababice in tete

MARIJE REBOLJ

rojene ŽLOGAR

iz Metlike

Vse njeno življenje je bilo izpolnjeno s trdim delom, potrpljenjem, nenehno skrbjo, odrekanjem in večnim razdajanjem za družino in druge. Zahvaljujemo se dr. Janezu Janžekoviču, ki je dolga leta skrbel za njeno zdravje in večkrat rešil njeno, nam tako dragoceno življenje. Hvala dr. Blažu Mlačku iz ZD Metlika, ki jo je požrtvovalno zdravil v zadnjem letu na domu v Metliki. Iskrena hvala dobrim sosedom Štefi Tavčar, Brodričevim, Kerčevim in Vrančarjevim, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih in nam ves čas stali ob strani. Zahvaljujemo se delavcem OŠ Katja Rupena, posebno kolegicam COŠ, DO »Helios« Domžale, prijateljem iz Ljubljane, Domžal, Novega mesta in Zagreba, ki so se prišli pokloniti njenemu spominu. Topla zahvala vsem številnim Metličanom, vsem darovalcem vencev, šopkov in svečk. Posebna zahvala govorniku ZB Jožetu Mihelečiču, mestni godbi, cerkvenim pevcem za ganljivo poslovljno pesem, g. duhovniku za pogrebni obred, vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Njeni: sin Ivan, hčerki Slavica in Dragica, snaha Jožica, zeta Vojko in Miro, vnuk Gorazd Canič, vnučkinje Lidija z Dušanom, Olga s Stanetom, Doroteja, pravnučkinje Ljudmila, Tjaša, Mirja, nečaka Tone in Lojze Žlogar in drugo sorodstvo

Metlika, Domžale, Novo mesto, Ljubljana, Medvode, Kanada, Krško

Jožetu LUŠTKU iz Ledeče vasi in Jožetu LEKŠETU iz Grobelj vožnje po najini njeni na Gmajni. Če tega ne bosta upoštevala, ju bova sodno preganjala.

ALBINA PER, Šmalčja vas 9, Sentejnerje, opozarjam VIKTORJA PERA, Hrvaški brod 15, Sentejnerje, naj si ne lasti mojih parcel in naj preneha obrekovati. V nasprotnem primeru ga bom sodno preganjala.

MARIJA Š. se opravičuje IVICIFIR zaradi osumljene zadeve, ki jo je izrekla.

CESTNIKE

Dragemu možu, očetu in staremu očetu IVANU KRALJU iz Brusnic želimo vse najboljše za 60-letnico, predvsem pa zdravja, vsi njegovi.

OBVESTILA

CENJENE potrošnike mesa obveščamo, da bo zaradi kolektivnega dopusta mesnica v Škocjanu od 23. julija do 10. avgusta zaprta. Pavle BOBIČ, mesarstvo, Škocjan.

CENJENE stranke obveščam, da bo elektromehanična delavnica (prevajanje elektromotorjev) Ivan PRISE-LAC, Bršljin 11, Novo mesto, zaradi letnega dopusta od 22. julija do 5. avgusta, 1985 zaprta. Se priporočamo!

OBVEŠČAM, da je odprt RTV SERVIS za popravila vseh vrst televizorjev in drugih elektronskih aparatov. IVAN RAVNIČ, BREG 14, Novo mesto (nasproti restavracije BREG). Sprejemam v popravilo od 18. do 20. ure.

CENJENE stranke obveščam, da bo kemična čistilnica v Sentejnerju zaradi dopusta od 20. julija do 20. avgusta zaprta.

CENJENE STRANKE obveščam, da bom pričel prodajati jarkče nesnicne rjave pasme hišeks 17. julija. Stane PREVOLŠEK, Čatež, 68212 Velika Loka, tel. (068) 44-226.

CENJENE stranke obveščam, da bo delavnica zaradi letnega dopusta od 22. julija do 11. avgusta zaprta. Priporoč. se Lujo HERCIGONJA, fotograf, Ragovska 1, Novo mesto.

ZAHVALA

Namesto cvetja na grob pokojne Erike Šifer je Julka Koščak z Broda poklonila Zvezi slepih in slabovidnih Novo mesto 1.000 dinarjev. Najlepša hvala!

POPRAVEK

Pri razpisu DO Komunala, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 2, ki je bil objavljen v 28. št. Dolenskega lista, je prišlo do pomote v besedilu. Namesto »za vodenje obrata in vzdrževanje čistilnih naprav«, se pravilno glasi: »za vodenje obratovanja in vzdrževanja čistilnih naprav.«

ZAHVALA

V 21. letu starosti nas je tragično zapustil naš dragi sin in brat

MARJAN PRESKAR

iz Dolenje vasi 6

Zahvaljujemo se vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno in pisno izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter spremili našega Marjana na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Slavici Molan za požrtvovalnost in njeni družini, sosedi Zupančičevi, Zorkovi in družini Bogovič za vso pomoč, pokojnikovim sodelavcem SOP-u—TOZD Klepar Krško za denarno pomoč in venec, KOSTAK Krško, kolektivu sodišča Brežice ter OOSMS Artiče za podarjene vence in cvetje, tov. Vodebu za poslovilne besede na domu, godbi na pihala iz Krškega ter župniku za poslovilne besede ob odprtem grobu in opravljeni obred.

Žalujoči: mama, ate, sestra Jožica in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 88. letu življenja nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, tašča, sestra in teta

KATARINA ŠPEHAR

roj. Lakner

z Brega 3 pri Sinjem vrhu

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam izrekli sožalje. Posebna hvala družini Žalec, Gozdnemu gospodarstvu Črnomelj, Integralu Črnomelj, Kampu Vinica, Metalki Ljubljana, Šolskemu dispensarju Šentvid, medicinski sestri z zdravstvene postaje Vinica za pomoč med boleznijo, župniku pa za lepo opravljeni obred in pevkam iz Vinice. Hvala vsem, ki ste pokojni darovali cvetje in jo v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku.

Vsi njeni

Po poljih že rumeno klasje zori,
po gorah, vinogradih trta cveti.
V jeseni, ko grozdje dozorelo bo,
očka, kdo trgati in prešal ga bo?
Al misel le ena je resnična tako,
da, očka, nazaj vas nikoli več ne bo.

ZAHVALA

Po kratki, a hudi bolezni nas je za vedno zapustil naš oče

FRANC GAČNIK

z Rodin 7

Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, sočustvovali z nami, prinašali pokojnemu vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje, velja naša iskrena zahvala. Hvala tudi osebjem ZD Trebnje in Novo mesto, ki ga je skušalo ohraniti pri življenju, kaplanu za govor in lepo opravljeni obred, cerkvenemu pevskemu zboru pa za zapete žalostinke.

Žalujoči: vsi njegovi
7. julij 1985

ZAHVALA

Ob nepričakovani in prerani smrti našega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA COKANA

iz Priklanca, Blanca

se iskreno zahvaljujemo Ladu Klavsu, Stanku Meketu in Milki Pirc, ki so se prizadevali, da bi mu rešili življenje. Posebna zahvala MKK Sevnica za tako veliko pomoč, vsem sodelavcem, ing. Srečku Žveglju, Francu Cizerletu za poslovilne besede, sevniški konfekciji Lisa, TES iz Brestanice, KS Blanca za vence in vsem sorodnikom, sosedom, gasilec iz Priklanca za podarjene vence in pomoč. Hvala župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste v tako velikem številu spremili pokojnega na njegovi zadnji poti. Še enkrat prisrčna hvala vsem!

Žalujoči: vsi njegovi

A dan je črni moral priti,
bridkosti dan,
oj dan solzan,
težka je bila ločitev,
a solze vse, ves jok zaman.

ZAHVALA

Tiho, kakor je živel, me je zapustil moj dragi mož

ALOJZ ŽABKAR

kleparski mojster
iz Sentjerneja

Najlepša hvala vsem, ki ste mi v teh težkih trenutkih stali ob strani. Hvala sorodnikom, sosedom in znancem za podarjene vence, izrečeno sožalje in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala Albini Kralj, sosedoma Rangusovi in Liparjevi ter kaplanu za opravljeni obred.

V tih žalosti: žena Anica

Kdor v mislih svojih dragih živi—
ni umrl. (Kosovel)

V SPOMIN

**LOJZETU
UDOVČU**

Ob četrtni obletnici njegove smrti se zahvaljujemo vsem, ki se ga spominjate.

VSJ NJEGOVI

Že eno leto v grobu spiš,
a v srcih naših še živiš,
ne mine ura, dan, ne noč,
povsod si z nami ti navzoč.

V SPOMIN

15. julija je minilo žalostno leto, odkar si nas zapustil, ljubi mož, očka, sin, brat in stric

EMIL BIŽAL

Koblarji, Stara cerkev

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Žena in sin ter vsi njegovi

V SPOMIN

14. julija sta minili žalostni dve leti, odkar nas je nepričakovano zapustil naš dragi sin, mož, oče, stari oče in stric

MIHAEL ŠPEHAR

Učakovci 6 pri Vinici

Vsem, ki se ga še spominjate, iskrena hvala!

ŽALUJOČI: vsi njegovi

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto, odkar nas je zapustila naša draga sestra in teta

ANGELA VIDMAR

Stavča vas

Vsem, ki ste jo imeli radi in krasite njen grob, iskrena hvala!

Žalujoči: brat z družino in ostalo sorodstvo

Ljubil si življenje, ljubil si dom,
ali v tistem cvetočem poletju
odšel si v večni dom.

V SPOMIN

29. julija bo minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustil ljubi mož, ate, stari ate, brat in stric

MARJAN OGOREVC

Dečno selo 12, Artiče

Hvala vsem, ki se ga spominjate in ga še niste pozabili.

V tih žalosti: žena Ivanka, sin Marjan z Ireno, hčerka Miljana z možem Milanom, vnukinja Sandra in Tamara ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi naše ljubljene mame, stare mame, prababice in tašče

ROZALIJE MAVER

Mestne njive, blok 9, Novo mesto

se zahvaljujemo za nesebično pomoč tov. Mici Zupančič, družini Blatnik in tov. Zvonki Ban, predsedniku KS tov. Silvu Polaku za ganljivi poslovilni govor, dr. Benu in Tatjani Gazvoda za zdravniško pomoč, zastopnikom Pionirja in mojim sodelavcem iz Novoteksa, sorodnikom, darovalcem cvetja in pevcem. Še prav posebno se zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami in spremili drago mamó k zadnjemu počitku.

Žalujoči: neotolajljiva hči Milka z možem Jožetom in sinom Milkom

ZAHVALA

Ob 46. letu starosti nas je za vedno zapustil sin in brat

TONE SLAK

iz Dol. Ponikev 13

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za darovano cvetje, izrečeno sožalje ter vsem, ki ste pokojnika spremili k preranemu počitku. Hvala sodelavcem ZRMK, gospodu kaplanu za lepo opravljeni obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mama, brat, sestre in ostalo sorodstvo

Mama, ljubila si zemljo,
ljubila si dom
in v cvetočem poletju
odšla si v večni dom.

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je nenadoma zapustila naša ljuba mama, babica, prababica, sestra in teta

MARIJA KUMP

iz Uršnih sel 39

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojni darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo družinam Šobar, Žagar in Povše ter DO ŽITO Pekarije Novo mesto in KOVINAR. Hvala tov. Fonu za poslovilne besede, zastavonoši ZZB iz Uršnih sel ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat prav lepa hvala!

Žalujoči: sin Albin, hčerke Mimi, Anica in Štefka z družinami

IVAN ZBAČNIK

Potočanov je malo, a so dobro razporejeni. Precej jih je na vodilnih delovnih mestih v občini. Mnogi so tudi v drugih krajih dosegli uspehe. Tudi podatki o rezervnih vojaških starešinah so zgornji: v eni izmed vasi v Loškem potoku, Travniku, imajo kar 20 rezervnih vojaških starešin, hiš pa je vsega 130. Vsi enoglasno priznavajo, da jim gre zdaj veliko bolje kot pred vojno. Razmere za kmetijstvo so tam vse prej kot ugodne. Industrije ni bilo, zato so Potočani romali po svetu s trebukom za kruhom. Šli so v Francijo, ZDA, celo Avstralijo. Ivan Zbačnik je Potočan od nog do glave. Borec in vojak pa tudi, zato julija, ko praznujemo dan borca in dan vstaje slovenskega naroda, skoraj ne bi mogli dobiti primernejšega sogovornika. Resda je prej redkobeseden kot zgovoren, a še zdaleč ne odljuđen. O preteklih časih, ki so se v njegovem spominu zarežali z nenavadno ostrino, govori stvarno in brez čustvenih primesi. Doma je iz napredne številne družine, ki se je komaj prebijala skozi življenje. Oče čevljar je bil naprednjak, zato ni nič čudnega, da je mladi Ivan našel pot k sokolom. In tudi kasneje, ko je sovražnik okupiral državo, je tako kot večina Travnčanov vedel za pravo pot. Najprej je deloval doma, potem

pa se je moral konec maja 1942 umakniti v partizane. «Niti trenutek nisem pomišljal, kam bom šel. In če bi se danes zgodilo kaj podobnega, bi naredil popolnoma enako,» je trdno odločen. Po vojni je ostal v JLA. Dolgo vrsto let je služboval kot oficir intendant v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu in Beogradu. Med drugim je služboval v sekretariatu za ljudsko obrambo. Toda srce ga je vlekel v rodni Loški potok in ko se je kot podpolkovnik upokojil, se je vrnil. Že prej si je namreč postavil skromno hišo v Šegovi vasi, kjer ga večkrat obiščejo otroci in vnuki, ki tod preživljajo počitnice. «Čeprav je zdaj večkrat slišati vrsto kritičnih pripomb, bi rekel, da smo po vojni vendarle veliko naredili. Tu v Loškem potoku pred vojno nismo imeli nobene industrije. Ljudje se niso imeli kje zaposliti, čeprav je tudi delovala žaga. Zato niso videli drugega izhoda, kakor da so drug za drugim odhajali po svetu. Dragocen človeški material je koristil tujcem. Danes pa je drugače. Večina Potočanov lahko ostane doma. Tu smo na pobudo ZK dobili obrate Saturnusa, BPT Tržič, že prej je deloval Inlesov obrat, zdaj imamo tu tudi Rika. Vse to je prineslo nove spodbude. Na ceste smo položili asfalt, šolo smo moderno opremili. In vse to smo dosegli domala samo z lastnimi močmi,» ponosno pripoveduje Zbačnik. In pri tem kar tako mimogrede pozabi omeniti svoj delež. Že pred vrnitvijo v Šegovo vas se je vključeval v delo za napredok Loškega potoka, po vrnitvi pa se je sploh in scela vključil v krajevno življenje. V vasi predseduje vaškemu odboru, je član skupščine krajevne skupnosti. Sploh pa ne gre za funkcije, gre tudi za tisti nevidni, a ves čas delujoči vpliv sokrajana, ki je bil dolgo po svetu, pa se je vrnil domov. Vrnil kot mož, zrel in preudaren, vzbujajoč zaupanje. In na nekoliko izzivalno vprašanje, kakšna bo naša prihodnost, brez obotavljanja odgovori, da ga prihodnost Jugoslavije v življenju nikoli zaskrbelo.

J. SIMČIČ

Da ne bo izginila ljudska pesem

Slemenci bi potrebovali tudi lasten ansambel

SV. GREGOR — Kako živite tu zgoraj, kako je s kulturo in zabavo? Janez Levstik — Povhov od Sv. Gregorja je najprej pohvalil uspešni moški in mešani pevski zbor Slemena, ki ju vodi Alojz Osvald, za kar so mu vsi Slemenci hvaležni. Mladina ima tudi disko klub. Najbolj pa ga boli, da nimajo tu svojega ansambla, vsaj trio.

Janez Levstik — Povhov rad zaigra na kakšno izmed svojih harmonik domače, ljudske viže. (Foto: Primc)

Pravi, da je med Slemenci precej sposobnih glasbenikov, čeprav je tudi res, da takih z glasbeno šolo ni. Kljub temu bi lahko ansambel ustanovili in pri tem je pripravljen pomagati tudi on, morebitni kandidati pa naj bi se prijavili kar pri KUD Slemena. Želi pa si, naj bi bodoči Slemenski ansambel igral in prepeval v prvi vrsti domače ljudske pesmi. Ansamblov, ki posnemajo predvsem tuje vzorce, je pri nas celo preveč. Slemenski naj bi ohranjal in širil našo ljudsko pesem.

J. P.

»Samostanski« brigadir

Jože Gunde, šef kuhinje v pleterski kartuziji, je že peto leto na akciji »Suha krajina«

ŽUŽEMBERK — Postavni fant vesele narave, dobrovoljen in hudomušen, z očitnim šentjernejskim naglasom, je med suhokranjskimi brigadirji splošno znan. Jože Gunde je šef brigadirske kuhinje, iz katere vselej dobro diši. Pravijo, da zna nabavljati blago po ugodnih cenah in pogojih in skuhati, da so vsi zadovoljni.

«Doma sem s Sel pri Šentjerneju. V Novem mestu sem končal gostinško šolo in dobil zaposlitev v samostanu Pleterje. Sem šef kuhinje, v kateri pripravljamo le vegetarijanske prehrane. Vsak dan se kar s kolesom pripeljem kilometer daleč v službo. Rad sem v Pleterjah, kjer je popoln mir. Delam od 7. do 14. ure, imam dva pomočnika, nihče nas ne sekira. Sploh niso imeli nič proti, da grem vsako leto za tri mesece v brigado, medtem pa so dobili zame zamenjavo. Na zvezno mladinski akcijo Suha krajina hodim rad, da sem vsaj del leta med mladimi, svojimi vrstniki in sredi veselega življenja.»

● Kakšno hrano kuhate v samostanu in kakšno brigadirjem? «Na vegetarijanskem jedilniku v samostanu je običajno za kosilo

Jože Gunde

Krampji pojejo, a to ni vse

Tudi druga izmena brigadirjev na zvezni mladinski akciji Suha krajina 85 brez brigade Rdečega križa in socialne brigade

ŽUŽEMBERK — Trenutno 180 brigadirjev: študentov iz Beograda in Zagreba, mladih iz Sežane, Tuzle, Imotskega in Titovega Velesa na območju štirih občin v Suhi krajini gradi vodovode in čisti pašnike. «Pri delu na trasi nagaja vreme, težave imamo s prevozi, vendar dobre volje to ne kazni,» je med drugim povedal Sašo Vilič, komandant letošnje akcije.

Mladi fant, doma iz Dol. Toplice, je kot izkušen brigadir prevzel veliko odgovornost, nikakor pa ne daje vtisa, da bi bila v breme ali da ji ne bi bil kos.

«V trebanjski občini gradimo vodovod Sela—Šumberk, na območju novomeške občine opravljamo adaptacije vodovoda na Prevolah in na relaciji Gradenc—Lipje, na Mali gori v kočevski občini čistimo pašnike, v grosupeljski občini pa gradimo vodovod Luče. Za vseh pet brigad imamo na voljo en sam lasten avtobus, ki bi moral zjutraj razvoziti iz žužemberškega naselja brigadirje na traso in jih popoldne pripeljati pravočasno na kosilo. Ker tega zaradi precejšnjih razdalj in slabih cest eno vozilo ne zmore, kombiniramo jutranje vožnje z delavskimi prevozi Iskre. Smo v strahu, kaj bo, ko bodo šli iskraši na kolektivni dopust.»

● Ali zaradi slabega vremena dela dosti zaostajajo za planom?

«Niti ne. V prvi izmeni smo deževne dneve nadomeščali za praznik, na proste sobote in tako v glavnem naredili, kolikor smo predvidevali. Rekel bi še to, da javnost mladinsko prostovoljno delo čisto vrednoti samo po opravljenih delih in številu ur, morda po žuljih, za mlade pa ima veliko večji pomen druga plat brigadirstva. Bratstvo in enotnost, skupinsko delo, odgovornost — vse to brigadirju

prejda v kri in največkrat ostane za vse življenje. To je dragocen kapital.»

● Znano je, da je na Slovenskem brigadirstvo v krizi, v drugih republikah pa ne. Kakšne so glede tega izkušnje v Suhi krajini?

Sašo Vilič: «Standard v našem naselju in tehnična opremljenost sta na nižji ravni kot marsikje na zveznih mladinskih akcijah, kar je tudi eden od razlogov, da zanimanje slovenske mladine za Suho krajino upada.»

«Lahko le potrdim, da je tako. Medtem ko so imeli v brigadah iz drugih republik tudi po 100 interesentov za 45 brigadirskih mest, je na primer brigada Srečka Kosoveca iz Sežane prišla na delovišče z osmimi brigadirji. Te smo kajpada priklicali drugi brigadi. V ostalih republikah imajo brigadirji vrsto ugodnosti. Če niso zaposleni, se jim brigadirstvo šteje v delovno dobo, imajo prednost pri

zaposlovanju itd. Pri nas ni nikakršnih prednosti, mladi pa med počitnicami radi kaj zaslužijo preko študentskega servisa. Razlogi za tako slab odziv mladine za brigadirsko delo pri nas pa so še drugi in globlji. Tudi starši dostikrat zaradi nepoučenosti ne puščajo otrok na prostovoljno delo.»

● Kaj štejete za glavne napake pri letošnji organizaciji akcije v Suhi krajini?

«Žalostno je, da ne spravimo skupaj brigade Rdečega križa in socialne brigade, ki so se jih tukajšnji ljudje iz prejšnjih let navadili. Opravile so zelo pomembno prosvetiteljsko in humano delo. Posebno po odročnih vaseh bodo ostarele letos pogrešali obiske brigadirjev — bodočih socialnih delavk, pa tudi potujoči vrstci so v Suhi krajini odigrali pomembno vlogo.»

● Kako je organizirano brigadirsko življenje po delu na trasi?

«Glede tega se ne morem pritožiti. Imamo tečaj o cestnoprometnih predpisih, za radioamaterje, foto krožek, za borilne veščine, računalništvo, tenis, plavanje, potapljaški tečaj. Celo kozmetični in plesni tečaj imamo.

Precejšnje spremembe pa smo vpejali pri kulturnoprosvetnem delu. Organiziramo skupne večere z nastopi iz posameznih brigad, izdajamo skupen bilten. Prešli smo na nov način ocenjevanja vsega brigadirskega dela, kar se je izkazalo za zelo uspešno. Ni več rivalstva med brigadami, ker ocenjujemo, koliko točk dosežejo vsi mladi v naselju.»

RIA BAČER

Bodo Miklovo hišo obnovili?

Razprava o revitalizaciji ribniškega središča je pokazala interes občanov — Postopoma bo šlo

RIBNICA — Pred kratkim se je v Ribnici začela javna razprava o ponovni oživitvi starega dela Ribnice. Predvsem gre za staro Miklovo hišo,

ki naj bi po izselitvi ITPP postala neke vrste kulturni hram in v katerem bi prirejali razstavo in druge prireditve.

Jurčki so denar

M. Tomšič iz Kočevja jih nabere do 200 kil

KOČEVJE — Gobarstvo ni samo moda, ampak tudi pomemben vir dodatnega zaslužka. Vsaj tako velja za Kočevje, kjer se s tem ukvarja precej ljudi.

Tudi upokojeni rudar Milan Tomšič, ki je pred 40 leti prišel v Kočevje iz subokrajinskih Vrhov pri Hinjah, se že deset let ukvarja z nabiranjem gob. Vsako leto nabere 100 do 200 kilogramov gob, ki jih večino proda kmetijskemu gospodarstvu v Kočevju.

Milan Tomšič: Z nabiranjem gob se ukvarjam že 10 let.

«Zgodaj zjutraj sem se odpravil v gozd in nabral okoli 5 kilogramov jurčkov. Zanje bom dobil okoli 3.500 din. To se mi zdi kar dober zaslužek. Sicer odkupujejo lističke po 750 din, toda teh gob v naših gozdovih ni več toliko kot prej. Seveda pomeni nabiranje gob za našo družino dodaten vir dohodka, ki je tem pomembnejši, ker sem edini zaposlen, je dejal Tomšič.

Tomšič nabira gobe na podrčju Male gore, Kleča, Poloma in Starega Loga, natančnejših lokacij, tako kot noben pravi gobar, pa noče izdati.

Poleg Miklove hiše naj bi po zamisli skupine ljubljanskih arhitektov obnovili tudi hiše, v katerih je samopostrežnica, pa ribniški nebotočnik. Skratka, gre za obnovo trga, s Šeškovo in Urbanovo ulico ter Gallusovim nabrežjem. Seveda je za take posege v mestno jedro potrebno veliko denarja, ki pa ga za sedaj še nimajo. Kakor je dejal predsednik ribniškega izvršnega sveta Franc Lapajne, naj bi gradnja potekala po etapah.

Z obnovo mestnega jedra bi se polepšala podoba Ribnice, mesto pa bi postalo tudi turistično bolj zanimivo. Seveda naložba v ribniški kulturnoturistični center sama po sebi ne bi bila dovolj za turistične namene. Poleg Ribnice same naj bi poslej v turizmu večji pomen dobile že zgrajene zmožljivosti. Gre za Travno goro, o kateri je bilo prelitega veliko tiskarskega črnila, pa pravih rezultatov še ni. Izkoriščene niso tudi možnosti za prodajo spominkov.

M. G.

RIBNIŠKI KULTURNI CENTER — V Miklovi hiši v središču Ribnice naj bi zgradili kulturni center. Obnova bo veliko veljala, zato bodo denar zbirali postopoma. (Foto: M. Glavonjič)

ORGELSKI KONCERT GOSTOV IZ BRNA

DOLENJSKE TOPLICE — Domače kulturno društvo Maks Henigman prireja v torek, 23. junija, ob 20. uri v cerkvi v Dolenjskih Toplicah orgelski koncert. Gostovali bodo umetniki iz Brna v ČSSR: Marie Karasova na orglah, Peter Karas na trobentni in altistka Katerina Plevova. Vabljeni!

kozerija SPOMINKI NAM PADAJO Z NEBA

Z gospodom Fritzem sva sedela na terasi hotela Večna izguba.

Noč dan, dva und odputujem. Kako stvar kupiti za suvenir. Spominjati se vaša lepa dežela.

Kein problem, sem hotel z nemščino ugajati prijatelju Fritzu, ko sem namigoval natakarkju, naj pride bliže k najini mizi.

Želite? Spominke. Gospod Fritz si bi rad kaj tipično našega odnesel v Nemčijo. Kaj predlagate?

Imeli smo drvene magarce pa nam jih je sfalilo.

Četudi bi jih imeli, jih gospod Fritz gotovo ne bi maral.

Pa drvene rode, v jim kažeš štorcklje, se je smejal natakark, više nemamo. Došli su neki Avstrijci, ceo avtobus, vse so kupupili.

Torej imava srečo. Se da mogoče kupiti peharčke? Morda pisance?

Čujte, to se nam ne izplača. Kaj pa prtičke, imate, domače izdelave, ročno delo?

Nemamo, imamo. Nihče ne pita po tim artiklima. Ne bi se isplatio.

Gospod Fritz je začutil mojo zadrego. Lahko je tudi razbral z mojega paradajzasto rdečega obraza.

Lassen wir das, morda razglednica. Bo genug. Dovolj. Ste razumeli, kajne?

Kako ne bi? A razglednica isto nemamo. V trafiki jih prodavljedo. Ni vam daleko. Dvesto metra od tu.

To vem. Toda lahko bi jih imeli tudi vi.

Imeli smo jih, a se nam ni isplatio.

Kdo pa skrbi pri vas za takšne in podobne stvari?

Nihče. Čujte, pri nas vam je to vse v božjih rokah.

Kmalu za tem je nad našima glavama nekaj zaropotalo in gospodu Fritzu je priletel na glavo kos strešne opeke. Ko se je vrnil iz zdravstvenega doma z obvezano betico, se je režal. Brez zlobe v glasu je rekel:

Suvenir na vaša lepa dežela.

TONI GAŠPERIČ